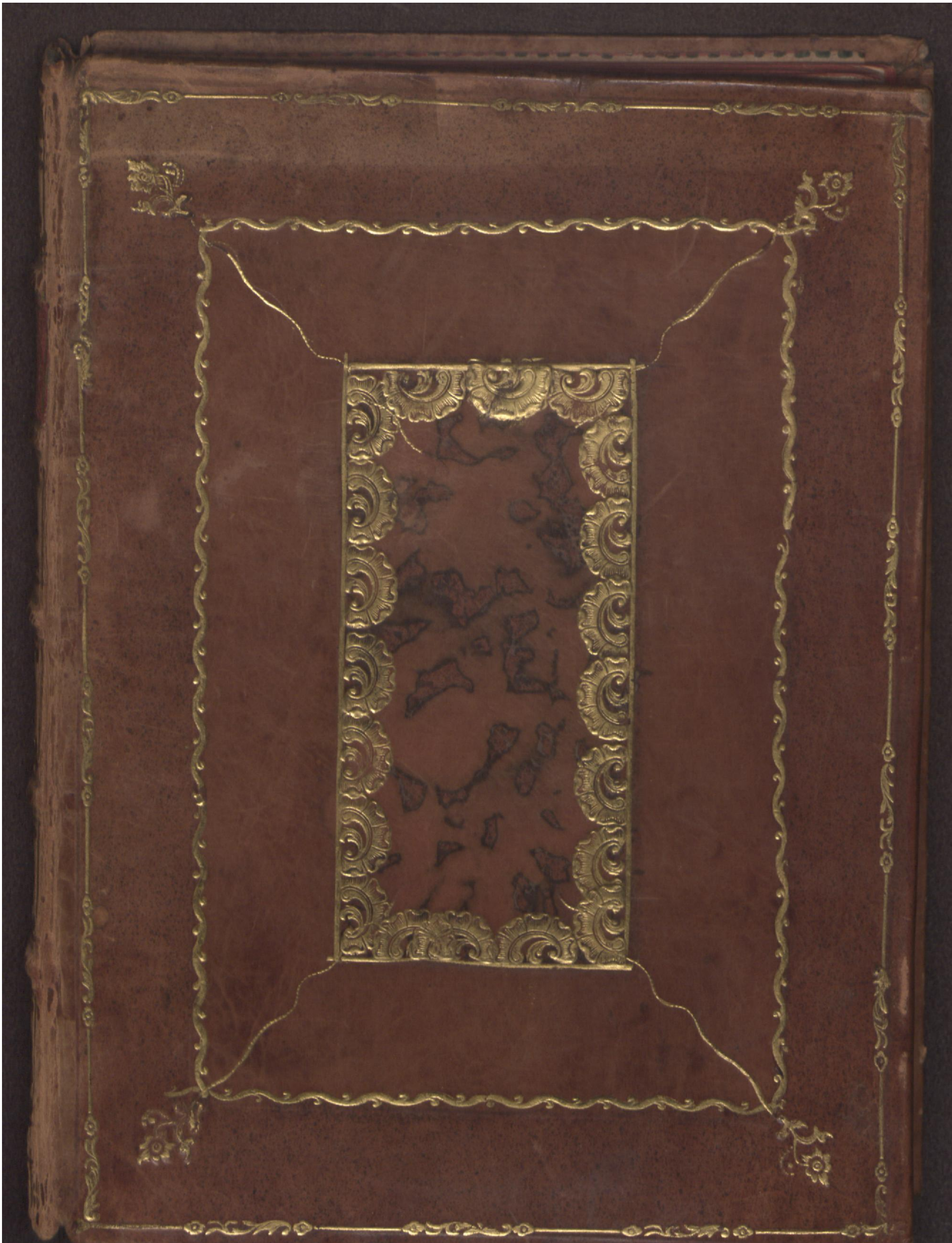

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

DA Box

243
LN ~~246~~
ex. 2

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Philippus Melanchton ad Joachim. Camerar. A. 1530. (Volum. epp. Joachim. ed. 7. p. ...)
Cornelius Scepperus affirmat bonam se spem pacis vivo Mercurino habuisse. Illo extincto, neminem esse in aula pacis autorem, qui modo valeat autoritate.

Idem ad eundem A. 1532. (ibid. p. 191): Mitto tibi geneses eorum, quorum petiisti, ac alterius quidem et altera circumfertur, sed Gauricus affirmabat hanc veram esse, si recte memini. Mars erat in fovea, in eo Catalogo, quem Cornelius Scepperus habebat.

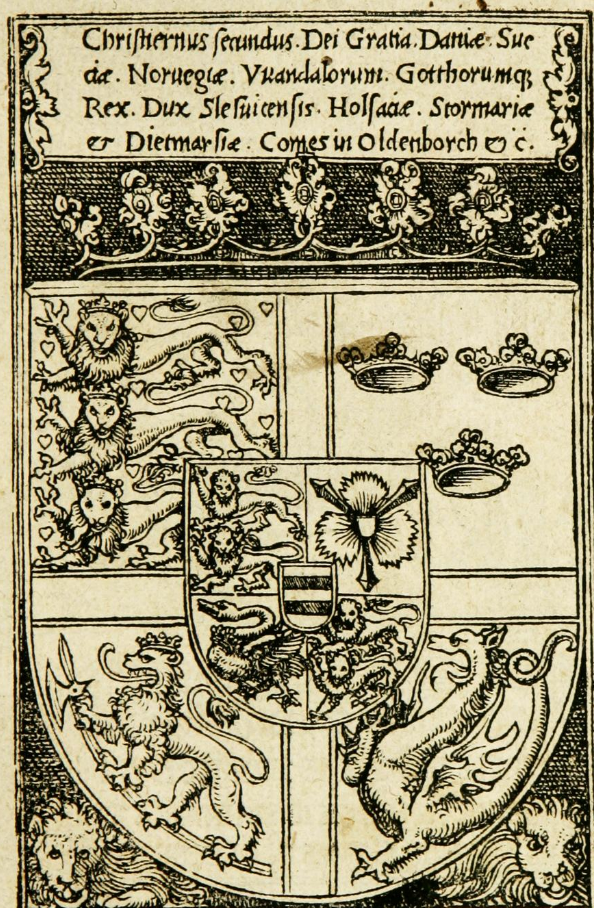
v. auch [illegible] von Luther p. 65. et Vogt. Catal. libror. rar. p. m. 524.
Histor. Saxon. p. m. 185. Cyprian Unterricht von der Reformat. geschicht II. Th. p. 288 ~~[illegible]~~
Sleidan. Commentar. A. 1541. p. m. 208.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ILLVSTRISSIMI ET

POTENTISSIMI PRINCIPIS DOMINI CHRISTIERNI, DANIAE, SVETIAE, Noruegiæ, Gothorum, Sclauorum, Vandalorumq; regis, Ducis Sleſwici, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ Comitis in Oldēborg & Delmenhorſt, ad duas epiſtolas, quibus rationem belli aduerſus illum ſuſcepti Illuſtriſſimus Holſatiæ dux D. Fridericus illius patruus reddere conatur, Itemq; rationem cur eundem expulerit & regnis & ducatibus ſpoliarit, ſubiungit. Cornelio Duplicio Scæppero Nouiportuenſi illius uicecancellario Simon authore reſponſio. Wibe.

οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν

Amici mei & proximi mei aduerſum me appropinquauerunt & ſteterunt.

LVCE VI.

Ve cum laudauerint uos omnes homines.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

BEATISSIMO

PATRI DOMINO CLEMENTI SEPTIMO SACRATISSIMO
Ceſari, D. Karolo quinto Inuictissimo D. Henrico Angliæ Franciæq́;
Regi Illuſtriſſimo D, Ferdinando Archiduci zc. omnibus deniq; regibus
& principibus reipublicæ Chriſtianæ tam ſpiritualibus q̃ ſecularibus,
Dominis, fratribus, ſororiis, conſanguineis, amicis, confœderatis
CHRISTIERNVS ſecundus dei gratia Daniæ, Sueciæ,
Noruegiæ, Gothorum, Sclauorum, Vandalorumq́; Rex,
DVX. Sleſuici, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ,
Comes in Oldenborg & Delmenhorſt obſe=
quium, ſalutem & rerum humana=
rum uiciſſitudinis memoriam.

EADEMVM VICISSITVDO RERVM HVMANARVM eſt, ut cum genere & ſanguine digladiari co=gamur, Beatiſſime pater, Sacratiſſime Cæſar uoſq; Illuſtriſſimi reges & principes. Siqui=dem enim cum Chriſtianis hominibus inhu=manum eſt leui de cauſa tumultuari, quo nomine appellari potuerit inter patruelem & patruum, atq́; eum quem loco patris ille ſemper coluit, tam atrocis, tam crudelis, tam nefandi deniq; belli prorogatio? Iam pri=dem ſatis celſitudines ueſtræ intellexere, cuius potiſſimum auſpiciis, & ductu, in hanc miſeram rerum faciem coniecti eſſemus. Porro àn id iu=re àn iniuria, potiſſimũ in controuerſia erat. Neq́; dubitamus uero quin pleriq; ex taciturnitate noſtra argumentum mutuati, exiſtimauerint deeſſe nobis, que ad obiecta reſponderemus, iuſtoq; dei iuditio actum eſſe puta=uerint, q̧ tribus opulentiſſimis regnis alijſq; dominijs & principatibus exuti fuerimus. Et nos ſane id poſterius nunq̃ duximus inficiandum eſſe. Tametſi non omnino Chriſtiane id nobis ab Illuſtriſſimo Holſatiæ duce obiectum eſt. Alterum autem tantum abfuit ne preſtaremus, ut ſemper ea=dem nobis facultas adfuerit, quam his in reſponſionibus noſtris, Cels. ue=ſtræ poterint intueri. Neq́; enim qui diu ſilet, crimini ſemper obnoxius

Inhumanũ & impium certa=men inter pa=truelem & pa=truum.

Non omnis qui diu ſilet crimini ſemp obnoxius eſt.

 eſt,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Rei omnia timent.

Inditiũ reorum & obnoxiam crimini conſcienciam habentium.

Exiſtimauere principes iure expulſum regẽ Chriſtiernũ etc cum euulgatã epiſtolam ducis Holſaciæ intuerentur uerũ cũ regis excuſationẽ lecturi ſunt lõge aliud ſunt exiſtimaturi.

Quid curandũ fuit regi.

Nõ protinus fit ut quia tyrannus dicitur rex Chriſtiernus, talis ſit, qualis appellatur.

eſt, Siluiſſe enim, ut quidam ait, nix unq̃ nocuit, Multa autem loquutum eſſe ſepenumero & frequenter, quanto minus arbitrari decet Cels. ueſtras, aut argumenti inopia, aut alia occaſione famæ & nominis, hactenus tacuiſſe nos, cum idipſum, quod nunc preſtabimus, parati fuerimus olim coram duorum regnorum conſiliarijs, proponere. Reorum is mos eſt omnia timere, ad leuem auram, ad foliorum ſtrepitum expaueſcere. Itaq; dubitant ſemper qui obnoxia ſceleri ſunt conſcientia, atq; ad dimouendam de ſe omnem ſuſpitionem nullum lapidem intactum dimittunt. Proponunt, excuſant, amoliuntur, interpretantur, & ſi deo placet, cuulgant etiam res eas, quę ſi in controuerſiam iuris ueniant, ſuccubituras eſſe neq; illi ipſi profecto dubitant. Atqui interea magnum operepretium faciunt, pellectis in ſui partes multis hominibus, ad quos altera ſolum controuerſiæ pars peruentura eſt, atq; adeo ex ſua ipſis umbra, ingens uoluptas enaſcitur, dum probe actum putant, ꝙ in iniquiſſima cauſa, tam diu principũ oculos præſtigiari poſſunt. Veluti cum iam Celſitudines ueſtræ excuſationem Illuſtriſſimi Holſaciæ ducis patrui noſtri perlegiſſent, non dubitamus, quin animo erga nos fueritis demiſſiore, ꝙ arbitraremini: tametſi alieno exemplo, non omnino tamen iniuſte eundem nobis regna, dominia, principatus ademiſſe. Et quamuis duriuſculum fuerit citra ueſtrarum celſitudinum conſenſum, regem CHRISTIERNVM cum cariſſima cõiuge, & innocentibus liberis expelli neq; locum, neq; ſedem ullam, ſat tutam ab hoſtibus inuenire, multum nihilominus cauſæ, multum æquitati tribuebatis, ꝙ iuſte exiſtimabatis ea omnia perpeti nos qui apud Cels. ueſtras deferebamur, epiſcopos trucidaſſe, mortua cadauera in furcas erexiſſe, tot promiſcue nobiliſſimos uiros interemiſſe, atq; alijs infinitis nominibus ſceleratiſſimi. Proinde id curandum fuit nobis, ut tandem C. V. cognoſcerent multa frequenter in principes non omnino contemnendos dici, quæ ſi diligenter perpendantur, non omnino eiſdem, in quos dicũtur obfutura ſint. De nobis parum dicere uolumus, quod arbitramur ubi hec noſtra Celſitudines ueſtræ perlegerint, uiderintq; ea omnia, quæ aduerſus Danorum ſeductores ſcripſerimus, eaſdem facile iudicaturas: qualiter nos ea omnia fecerimus, quæ impinguntur: adhuc in queſtionem iuris & controuerſiam uenire poſſe. Neq; protinus fieri, ut quia tyranni nomenclatura nobis indita eſt, eadem nobis iuſte queat attribui. Atq; hec quidem talia ſunt. Enimuero quur tam diu ſiluerimus multæ rationes fuere. Et quod, ut alias diximus, Chriſtianum non ſit, ita in ſe mutuo debachari,

bachari, & quod nonnūq̄ aliquid generi, aliquid ſanguini tribuēdum ſit.
Sane autem, ſi ita uiſum eſt deo immortali, ut regnis opulētiſſimis, ut prin
cipatibus & dominiis exigeremur, ſi ita fato ſanatum eſt, ut rerum à nobis
geſtarum ratio reddenda eſſet, maluiſſemus extraneum, maluiſſemus, qui
ſanguine coniunctus non eſſet, maluiſſemus hoſtem, in quem ex definito
dicendum nobis eſſet. Nam inhumanū eſt cum uicino contendere, & impi=
um eſt cum ſanguine digladiari, & in eum quem ſemper amicum habui=
mus, demum autem capitalem hoſtem experimur, difficile eſt animum &
bilē refrenare. Accedit, quod citra utriuſq; partis iacturā, certamen hoc obi
ri nō poteſt, cū utriuſq; nomē, fama, exiſtimatio exinde periclitetur. Quā
doquidem niſi nos iure oſtendere poſſimus, iniquiſſime feciſſe Illuſtriſſimū
Holſatiæ ducē patruū noſtrū, quos regnis, principatibus, & dominijs
exuerit: confeſtim nobis atq; innocentibus liberis, ingens labes inuritur, ꝙ
alteri iniuſtiſſime uixerint, alteri ex paternis uicijs non parum quid con=
traxiſſe uideri poſſint. Sin uero omnibus innoteſcere faciamus à nobis Illu=
ſtriſſimo Holſaciæ duci optime actū eſſe: Illum autem peſſimā nobis gratiā
rependiſſe, non parum ueremur, ne idem audire cogatur, id quod nobis
impingit, nempe egiſſe illum preter generis & ſanguinis rationem, ne quid
maius aut grauius dicamus. Neq; enim admodum referre putamus, quod is
CHRISTIERNVM regem hoſtem apertum uocat, ingeminatq; iuſto dei
iuditio ob abominabile regimen expulſum eſſe, neq; unq̄ ſtilum in nos tem
peret, qui de illo numq̄ niſi bene ad Cels. ueſtras perſcripſimus. Semper
enim ab eo culpam omnem, in cōſiliarios & ſeductores quoſdam reiecimus.
Idq; feciſſemus adhuc, niſi periculum eſſet, ne mendacij argueremur, quan=
do aduerſum nos euulgatā ep̄l'am, iamq; excuſam ſigillo munitā ad Cels.
ueſtras tranſmiſit. Hoc facto Cels. ueſtræ conſiderent, num oſtendere uo=
luerit in neminē magis q̄ ſe criminis huius ſeriem competere. Eam nos cum
uideremus, pepercimus tunc calamo, neq; reſpōdere aperte, uēturis ad poſ
teritatem libris uolebamus, donec & altera ex Flenſborgo ad ſacrum Ce=
ſareum regimen, ab eodem tranſmitteretur, tunc primū ubi ad nos ab ami
cis tranſmiſſa erat, conſiderantes, omnem moram impedimento nobis eſſe:
ꝙq; uideremus famam & exiſtimationem noſtram, taciturnitate periclitari:
negocium commiſimus nobili & erudito Domino Cornelio Duplitio Scep
pero uicecancellario noſtro perq̄ ſyncere nobis dilecto defenſionem ut emit
teret, qua noſtra ex informatiōe diligentiſſimaq; iuris noſtri & ſigillatarū
quæ penes nos ſunt litterarum perſpectione & perpenſione, fidem faceret

Maluiſſet rex aliū eſſe in quē dicendū ſibi eſſet q̄ patruum ſuum, quia impiū eſt cum ſanguine contendere.

Id certamē non poteſt fieri cītra utriuſq; partis grauem iacturā ſiquidem inter coniūctiſſimos ſanguine eſt.

Illuſtriſſimus dux Holſatiæ multa in regē Chriſtiernū impingit ad quæ omnia reſponſurus eſt.

Rex culpā à duce ſemper in conſiliarios quoſdā reiecit.

Binæ ep̄l'æ ducis aduerſus regē Chriſtiernū

Omnis mora uiſa impedimēto regi quare iā tandē reſpōdere uoluit.

Rex Corneliū Sæpperū iuſſit calamū quantum poſſet tēperare,

Modeſtia regis Chriſtierni. ij.

hominibus, nihil quo minus prius reſponderimus, q̃ unicam pietatem defuiſſe. Temperaret à maledicētia & calamū, quantū in ſe eſſet, cōpeſceret. Tametſi non ignorabamus tam æqua in cauſa, uix fieri poſſe, ut non aliquando modeſtiæ aliquantulum remitteretur. Ea nobis cura fuit Illuſtriſſimo patruo conſulendi, quando ne alia illi ratione conſuli poſſit quorundā hominum malicia effectum eſt. Atq; hic ſane modeſtiam noſtram Cels. ueſtris obtendere poſſemus, quod regnis exacti, non protinus cœlū terræ miſcuerimus, eundem peſſimis quibuſdam nominibus affecerimus, deniq; tam diu ſiluerimus. donec citra nominis & famæ præiuditium, magis ſilere non potuerimus, niſi certo certius compertum haberemus Cels. ueſtras idipſum facile perpenſuras. Neq; precamur uero, ut ſi iure inferiores ſimus, aliquam ſanguinis, aliquam confœderationis rationem habeatis. Auxiliū, ſuppetitas nō requirimus, ſi cauſæ noſtræ iniquitas efficiat, ea nobis ut iuſte ſuppeditari non poſſint. Demū ſinite Chriſtiernum regem, cum chariſſima coniuge, incertis ſedibus uagari, nuſquam tutum eſſe, nuſquam gratum nuſquam acceptum eſſe. Sinite uitam periclitari, ſinite etiam fame ut intereat, omnibus ludibrio ut ſit, poſtremo etiam ſinite ſceleratiſſimis ut nebulonibus illius nomen, fama, exiſtimatio, ſpurciſſimis & ſordidiſſimis libellis impune laceretur, ſi cauſæ huic ſuccumbere nos ueſtro etiam omniū iuditio dicamur. Officium non requirimus. faceſſat ſanguinis reſpectus, abeat amicitiæ & confœderationis uinculum, abeat fortunæ miſeratio tantiſper, donec induta ſeueriſſimorum iudicum perſona determinetis, utris magis regnorum & principatuū poſſeſſio conueniat. Adeo Cels. ueſtris ſubijcimus Chriſtiernum hunc regem, tam tyrannum, tam perfidum, tam ſceleratum, qui iuris umbram non expectaturus eſſe putabatur. Tam caduca & fragilia ſunt hominū iudicia, tamq; non protinus fit, ut qui exiſtimatione peſſimus ſit, iure peſſimus ſit. Adeo etiam accepimus Ludouicū pium Cęſarem Rhomanum & Francorum regem, à liberis regno & imperio ad tempus exutū fuiſſe, iniectis illi peſſimis criminibus, quæ dei iuditio cū tēpore diſcuſſa ſunt. Quanto minus conueniat Cels. ueſtras mirari, quod idipſum in nos coniecit Illuſtriſſimus Holſatiæ dux patruus, quodq; regna & principatus ademerit. Iudicia hec dei ſunt, qui regna alienat, & principatus diſtribuit. Hoc minime cauſamur. Solum id indignum eſſe remur, quod apud omneis homines tam inique traducimur. Idq; ab his apud quos oportuit maiorem generis & ſanguinis rationem eſſe. Verum & hoc donabimus. Vnum à Cels. ueſtris calamitatum noſtrarum ſolatium requirimus, ut

Rex niſi poſſit iure uincere nullū auxiliū petit à principibus.

Rex paratus eſt in perpetua paupertate uiuere modo iure uincatur.

Rex orat ut ſanguinis & cōfœderationis & amicitiæ & priſtinæ ſuæ fortunæ rationem nullā principes habeant niſi iure fuerit ſuperior.

Ludouicus pius filius Karoli, quē magnū uocant regno ſpoliatus & imperio à filijs preter cauſam quāto minus mirum

Illuſtriſſimo

Illuſtriſſimo Holſatiæ duci patruo noſtro fidem omnẽ adhibere dignemini, inquantum ne illi fides haberi poſſit, non effecerimus. Nolumus enim illius exemplum emulari, qui fidem omnem à Cels, ueſtris nobis detractam eſſe uoluit. Hoc ſi ab iiſdem impetrauerimus, æquo animo calamitatem & miſeriam feremus & extremã hanc rerum omnium inopiam, & miſerum exilium, in quo nullo non die mors nobis ante oculos obuerſatur cum chariſſima coniuge, interpretabimur maioris boni initium nobis eſſe. Interea uagabimur, Beatiſſime pater ſacratiſſime Cæſar Illuſtriſſimi reges & principes: omni humana ope & auxilio deſtituti, inopes & egeui & qui prius non omnino contempnebamur, nunc paſſim omnibus ludibrium noſtri & contumeliam prebebimus, patiemurq; ſubinde ab illis periculum nobis & mortem intentari, qui iam forte iiſdem in calamitatibus, quibus nos ſumus: uerſarentur, niſi aliquando & nos fuiſſemus. Sed beneficium nemini improperabimus. Tantum id Cels. ueſtris dictum eſſe uoluimus: ut eadem rerum humanarũ inſtabilitatem perpendant noſtroq; exemplo, nihil firmum & ſtabile, caduca autem omnia eſſe intelligant. Fuimus & nos aliquando Cels. ueſtris confœderati, fratres, ſororii, conſanguinei, amici, imperticbamurq; id omne quod potuimus. Nunc confœderati, fratres, ſororii, cõſanguinei, ut ſimus amici, fortuna nõ patitur. Nihil habemus enim, quo tales eſſe nos, teſtari poſſimus: preter unicum de Cels. ueſtris bene merendi animum, quem ſiniſtris adhuc rebus, perinde ac ſecundis conſeruauimus. Hic ſi Cels. ueſtris uſui eſſe poſſit, earundem ſit, donec aliis ut indiciis propenſitatem noſtram teſtemur: deo uiſum fuerit, cui Cels. ueſtras committimus. Simul id obnixe petentes, ut iuris potius q̃ calamitatum noſtrarum reſpectus iiſdem obuerſetur: quandoquidem non ambigimus quoſdam eſſe, quibus calamitatũ noſtrarũ cõmemoratio lachrimas excutiat. Sed nos lachrimis tranſigi negotium aut commiſeratione, non petimus: iudices q; uos eſſe, q̃ commiſerantes præoptamus. Decreuimus enim fortiter aduerſum fortunæ inſultus contendere, ne à regio faſtigio uel deceſſiſſe unq̃, uel degeneraſſe uideamur. Proinde iuditium petimus non cõmiſerationẽ. Datum Aldenburgi Lybonotriæ Die Menſis Aprilis Decima Anno Domini ſaluatoris, M. D. XXIIII.

Exilii noſtri ANNO SECVNDO,

rum eſt regem Chriſtiernum à patruo expulſum eſſe.

Rex petit ut fides Holſaciæ duci adhibeatur in omnibus ad quæ rex iure reſpondere nõ poſſit.

Calamitas regis Chriſtierni

Rerum humanarũ inſtabilitas

Rex omnibus regibus & principibus offert animũ ſuũ quãdo non poteſt aliud iiſdẽ preſtare.

Dignum rege dictum.

Rex non cupit commiſerationem ſed iuſtitiam.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

P. CORNELIVS DVPLICIVS SCEPPERVS NOVIPORTVENSIS PIO ET CHRISTIANO LECTORI SALVTEM.

ECCE & alteram partem Chriſtiane lector, nondum tamen cataſtrophen tragœdiæ uides, quandoquidem ſubſequutura eſt. Enimuero & tu ex duabus his partibus, ut in Care, periculū facere potes, àn Illuſtriſſimo principi meo D. CHRISTIERNO regi defuerint, quæ ad obiecta tot crudelia facinora, dici poſſent. Ego libere tibi loquar, uiſurum te confeſtim, que non exiſtimabas. Nempe Illuſtriſſimum CHRISTIERNVM regem, quem omnes peſſimis criminibus traduxere, inter bonos principes numerari & haberi poſſe. Neq; enim maius ſubijciam. Porro id latere non uelim te, duabus epiſtolis ex precepto regio reſpondiſſe nos, Ex utraq; germanica, latinam fecimus, uerius q̄ doctius interpretati, Verborum enim lenocinia fugimus, maluimuſq; rebus, q̄ uerbis urgere. Regnorum enim & principatuum negotium agimus, non fictam in foro eloquentiam oſtentamus. Quod ſi qua in parte ſermo tibi hic noſter immodeſtior uidetur, (tametſi quantū potuimus calamum temperauimus) meminiſſe debes, Illuſtriſſimum regem CHRISTIERNVM loqui non me, qui ſi ob ſummam iniuriam, quæ eidem illata eſt, ſubinde modeſtiæ limites egredi uideatur, dandum hoc eſt humanæ imbecillitati. Quem enim hominum non permouebit, trium regnorum, & totidem opulentiſſimorum ducatuum, extra regna ſitorum, tam iniuſta amiſſio? Ius requiſiuit. In eam rem trium ducatuum & quinq; epiſcopatuum temporales regios redditos donec cauſa iure determinaretur addixit. Neq; admiſſus eſt tamē, ſed expulſus, quomodo igitur temperari ſermonem poſſe, exiſtimandum eſt? Quod ſi nos cū pueri ſumus. atq; eloquentiæ operam damus, ad paruam nominis & famæ noſtræ detractionem, ita efferimur: ut in maledicentia, nullum finem inueniamus: quanto magis conueniat hoc in negotio ubi famæ, & nominis, & exiſtimationis regiæ, deinde & amiſſionis tot regnorum, & principatuum res agitur. aliquando imbecillius aliqud inculcare? Abhorrent hæc à regia modeſtia. Petijt ut nullum, etiam quantūuis leue conuicium in hoſtem retorqueremus: recordatus patruum illum ſuum eſſe, Atqui fieri non poteſt, ut in ea defenſione is modus obſeruetur. quod & nonnunq̄ prefamur, Idq; preſertim ubi tam indigne regum nomen traducitur. Nam & ego ſubinde admirari cogor, rei manifeſtam ueritatem:

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

tatem: dum mecum reputo, quot mendacijs egregius princeps obnoxi=
us fuit. Deniq; perpendite ſi cum hec legetis, uoſmet ad quos amiſſio=
nis & iacturæ pars non pertingit, iraſámini & condoletis, quanto
magis iraſci conueniat eum, qui hec omnia perpeſſus eſt? neq; iraſcitur
tamen: & aduerſam hanc, & iniquam fortunam, in optimam partem
interpretatus eſt. Id quod ego meo iure teſtari poſſum. Duæ igitur epiſ
tolæ ſunt. Alteram Illuſtriſſimus Holſatiæ dux excuſſam ſub ſigillo emi
ſit, in qua rationes belli cum patruele incepti præſcribit, quas illis lit
teris, quibus regi bellum indicebat, complexus fuerat. Alteram ſcrip=
tam ad ſacrum Ceſareum regimen, quod Nurimberge Noricorum hu=
ius anni principio, conuenerat Illuſtriſſimus princeps Ferdinandus,
ad regem tranſmiſit, que rationem ſubijcit occupati Daniæ Noruegiæ=
q; regni, & uendicatorum principatuum. Vtriq; nos, quia diſpar ar=
gumentum fuit, diſpari genere dicendi reſpondimus. In altera Aſiati=
cum, In altera Laconicum rethorem egimus: obſeruato in utriſq; mo
re, rebus magis quã uerbis contendendi. Neq; ſtuduimus enim, ut tam
elegans & concinna q̃ uera & aperta hec cauſa in publicum prodiret,
nihil ingenio indulſimus. Deierare autem poſſumus, plurimum ade=
miſſe nos. Adeo ut in menſtruo hoc labore noſtro, perſancte iurare
poſſimus, nihil tam laborioſum nobis fuiſſe, q̃ quod reprimere calamũ
qui ſponte currebat, cogebamur. Neq; enim inuentum ullum conſiliũ,
Sereniſſimus rex habere uolebat: quo uicem in patruum ſuam ulciſ=
ceretur. Adeo generis & ſanguinis memor eſt, indignum arbitratus
cum patruo digladiari, quantũuis tot indignis ab eodem modis laceſſi=
tus: dicereq; ſolebat ſibi conſiderandum eſſe quid ſe deceat, non quid
ille aliorum conſilio promeretur. Patruelem eſſe, tametſi à patruo ſub
inde hoſtis, ſubinde peſſimis criminibus infamis appelletur. Hec cum
ſæpenumero dicere ſolitus ſit, plurimum impetus & caloris mihi de=
trahit. In ſumma id efficit, ut frigidior fiam, q̃ rei atrocitas poſtulare
iure uideatur. Hec cum legeris Chriſtiane lector, meminiſſe te decet
quod aliquando diximus multa in optimos principes, ſcelerate & peſ=
ſime utraq; ratione confingi. uiſurus es tandem fabulæ Cataſtrophen,
aduerſus Danorum ſeductores: qui gentem multis nominibus commen
datam, a uero principe, & rege, ui & armis, & promiſſionibus, aba
lienauere. Iſthic ingenio indulgebimus. quandoquidẽ cũ proditoribus
nũquã mihi cõuenire poſſit uale. Ex Aldenburgo Lybonotriæ Menſis
Aprilis die Decima. ANNO ſalutis. M.D.XXIIII.

1. Literi Frederici. 1.

2. ad imperat.

SVMMARIVM

OBIECTORVM ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS, DOMINI FOEDERICI HOLSACIAE ETC. DVCIS *aduerſus dominũ Chriſtiernum regem patruelẽ ſuum etc.*

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

ILLVS TRISSIMVS ET POTENTISSIMVS *princeps D. Chriſtiernus. quondã huius nominis primus Danorũ Rex, dominus & pater noſter, tria regna, Daniam, Suetiam, Noruegiam, poſſedit. Deinde & alios principatus Sleſuicum, Holſatiam, Stormariam. Moriens autem, D. Ioannem filium ſuum maiorem natu, & nos qui natu minores eramus, reliquit heredes. Ioanni quidem fratri noſtro regni poſſeſſionẽ in quã eo etiam uiuente electus fuerat. Nobis uero teſtamento uoluit, ut ſoli in ducatus ſupradictos Sleſuicum, Holſatiam, Stormariam. ſuccederemus. quod & dominæ matri noſtræ cum aliquot epiſcopis & conſiliarijs alijs, in negocijs datum fuit, ut ſcz poſt mortem in eos nos ducatus inueherent. Id autem fecere. Noſq; tunc nonum annum agentes in predictos principatus intulere, populumq́; & incolas, ut ſacramentum nobis preſtarent, induxere. Poſtq̃ uero, id à patre noſtro D. Ioanne reſãtum eſt, is confeſtim, ſupra dictos principatus ui coegit, ut diuiſio fieret, uiq; impulit, ut ſibi pariter ſacramentum, eque ac nobis, preſtarent. Ceterum, diuiſione ducatuum facta, nobis minorem partem reliquit, tutelam noſtri aſſumpſit, eamq́; ſine aliqua ratione ad annos maturitatis noſtræ ſibi continuit.*

vide: Arrild: Huitfelt.

ILLVSTRISSIMI DOMINI CHRISTIERNI *Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Illuſtriſſimi D. Frederici Holſaciæ ducis patrui ſui clariſſimi, articulum* RESPONSIO.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

POSTQVAM HOSTIVM NOSTRORVM PERFIDIA, Illuſtrißimus princeps D. Fridericus Holſatiæ dux, &c. patruus noſter Chariſsimus, quem loco patris ſemper habuimus, in partes aduerſum nos tractus fuiſſet, id ſibi agendum eſſe putauit, ut ſiqua poſſet ratione, Sereniſsimo patri noſtro Illuſtrißimo D. Ioanni regi, aut nobis, inuidiam apud omnes principes concitaret, fœliciter perfunctum negotio ſe ratus, ſi indignum utrumq; oſtenderet, regnorum poſſeßione. Id autem ſi dignum opus eſt Chriſtiano principe, cæteri exiſtiment. Nos contenti erimus Chariſsimi domini patris noſtri memoriā, tutari, & noſtri quoq; nominis rationem habere. demum & liberorū noſtrorum curam agere, ne idipſum illis de nobis obijci poſſet, quod nobis de patre obiecit Illuſtrißimus patruus noſter. Itaque non ſtudebimus, principio illi apud omnes indignationem conflare. Neque hoſtem appellabimus, quo nomine non raro nos donat, ſed modeſtiam noſtrā malumus obijcere, ꝙ prior ille ad iniuriam concitatus eſt, ꝙ prior ille regem Chriſtiernum hoſtem uocauit, ꝙ prior omnes homines concitauit ne fidem nobis adhiberent. Siquidem hoc agit egregius ſenex, ut aduerſum nos omne hominum genus promiſcue prouocet, tum precipue indignum Chriſtiernum oſtendat, cui principes faueant, aut conſilium impartiantur. Qui ſi hec meritus eſt quid agendum tandem erit? Regnum, opes, uires, illi ademptæ ſunt à patruo, nomen, famam, exiſtimationem Illuſtrißimus Fridericus labefecit. Principes populum hortantur, ne CHRISTIERNO ſubſidio ſint, Patris memoriam hominibus inuiſam reddit. quo ergo tandem, ut fugiamus iubes patrue? Dania nos ſpoliaſti, Noruegiam ademiſti, Nobilißimis ducatibus nos exuiſti, omnes principes aduerſum nos incitas, omnem populum in patruelem prouocas, premium qui nobis fidem non adhibent proponis, quod fuit iſtud tam graue delictum, aut fratris tui Illuſtrißimi patris noſtri, aut patruelis tui nunq̃ de te tam male meriti? Scilicet uero hanc tandem mercedem modeſtiæ noſtræ ferimus? Hoc nos premio donas, ꝙ de te nunq̃ niſi optime ſenſerimus, dixerimus, & ad amicos ſcripſerimus? Nos tot litteris ad ſacratißimum Karolum ſcriptis, numquam hoſtem ſemper patruum chariſsimum uocauimus: Nos tot litteris ad Inuictißimum D. Henricum Angliæ regem mißis, omnem à te culpam amoliti ſumus, integritatem tuam commendauimus, prudentiam tuam miris laudibus extulimus, omnem culpam in hoſtes noſtros

Inueteratorū hoſtiū perfidia D. Fridericus aduerſus patruelē ſuum regem Chriſtiernū cōmotus eſt ſine occaſiōe

Illuſtrißimus rex Chriſtiernus patris memoriā tueri uult aduerſus calumnias & liberorū ſuorum curā agere.

Rex Chriſtiernus patruū à quo hoſtis uocatus eſt, hoſtem uocare nō uult, ſed modeſtiā ſuam mauult obiectam eſſe tam calamitoſis uocibus.

Illuſtrißimus Holſaciæ dux petit Regi Chriſtierno omnem fidem derogari, & aduerſus illū omnes homines incitat nō cōtentus tot regnis illum expoliaſſe.

Rex Chriſtiernus ſemper optime dixit, ſcripſit, ſenſit, de patruo ſuo Holſatiæ duce ſed is cōtrariū facit ſemper & ad huc iam clare ſe facere oſtēdit.

ueres, Omnem culpam in eos qui innocentiam tuam labefactaſſent, reiecimus. Eam hactenus clariſſimi generis noſtri rationem habuimus. Noluimus in eo unum eſſe dicere, qui in fratris cineres debaccharetur, qui in patruelem immeritum, ſenilem impetum conuerteret, qui preter ius, faſq; illum tot regnis exueret, qui uanis & effictis aſſertionibus in genus ſuum omnes homines commoueret, qui publicam Germaniæ partem contra Cæſareum edictum primus perturbaret, amoliretur infringeret, qui inaudita dominandi libidine clariſſimis principatibus non contentus aliena citra omnem rationem inuaderet, qui cum litteris ſigilliſq; ſuis recepiſſet nihil ſe attentaturum, preter cauſam, litteras ſigilla, principum teſtimonia qui preſentes aderant, fruſtratus eſt, qui alieni regni titulum, & poſſeſſionem, ſibi uendicaret, qui ſacratiſſimi Cæſaris ſororem donatione propter nuptias ſpoliaret, & cũ mulieribus, perinde ut cum uiris, immeritum bellum capeſſeret. Noluimus deniq;, ut hec noſceret poſteritas, patruum in patruelem inſurrexiſſe. Et hec tantiſper noluimus, donec nos magis nolle, emiſſa à te ad principes epiſtola non ſineret . Eam uero q̃tum putas meroris nobis intuliſſe? Modeſtiam tuam prius laudaueramus, & tute, ut laudari non poſſet, effeciſti. Innocentiam tuam commendaueramus, & tute, ut commendari non poſſet, in cauſa fuiſti. Omnem culpam in hoſtes noſtros coniecimus, & ut in dilectionem tuam non poſſet conijci, epiſtola à te emiſſa, conuincit. Titulum prefixiſti illumq; regis, Chriſtiernum, quondam regem uocas, quem adhuc uiuere tute compertum habuiſti: Iterũ prefixo nomine, apertum inimicum uocas, qui adhuc tibi apertus inimicus eſſe non uult. Calcem excuſſæ epiſtolæ, etiam ſigillo tuo munijſti ut demum apertum eſſe, à te profectam epiſtolam, & non ab alijs, teſtarere. Credimus & ipſum hoc conatum te, ut ex hac quoq; parte, qui te prius laudaueramus coram principibus, qui te authorem huius ſceleris non eſſe, ſed periurus quoſdam, qui Fridericum impuliſſent teſtati fueramus, tanquam mendacij nobis inuidiam conflares. Quod ſi, quia te ſemper laudauerimus, oſtendere uoluiſti, quedam nos citra ueritatem dicere, ignoſces tandem chariſſime patrue, ſi tecum iure agamus, & ab hac modeſtia noſtra, in iuris diſceptationem tecum deſcendamus, & à chariſſimo D. patruo noſtro, fratre autem tuo, culpam quam tu mortuo impingis, amoliamur: & noſtri deniq; aliquantam in diuellendis, que in nos retorques, criminibus, curam exerceamus.

Rex Chriſtiernus hactenus noluit in ſuo genere eſſe qui diceretur tot cõmiſiſſe, quod iam Illuſtriſſimus Holſaciæ dux aduerſus patruelem cõmiſit.

Fridericus Holſatiæ dux, litteras ſuas fregit quas ſe obſeruaturũ ſolemniter promiſerat,

Modeſtia regis Chriſtierni tanta ut nũq̃ reſpondere uoluerit, q̃q̃ dux Fredericus reginã donatione ꝓpter nuptias ſpoliauerat.

Rex Chriſtiernus ducẽ Holſtatiæ ſemper laudauit & omnẽ culpã in hoſtes retorſit.

Dux Holſaciæ regem Chriſtiernum apertũ inimicũ uocat, qui illi inimicus eſſe non uult.

Dux Holſatiæ calcem à ſe emiſæ epiſtolæ ſigillo ſuo munijt ne non ab eo ꝑfecta eſſe à quoq̃ dici poſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

cerœamus. Diutius enim ſilere nos epiſtola tua non patitur. Tametſi iam multis menſibus euulgatæ, hactenus nunq̃ reſpondere uoluimus: ſperantes in ſaniorem te mentem reuocatum iri. Quod ubi minime fa cere te comperimus, quis nobis principum uitio uerſurus eſt ſi patris noſtri memoriam, & noſtram deniq; tuemur?

PRINCIPIO. ut clariſsimo domino patri noſtro regi Ioanni & nobis inuidiam conates, tanq̃ minus ſynere, uterq; noſtrum tecum egerit, teſtamento relictos tibi eſſe nobiliſsimos ducatus Sleſuicum, Holſatiam, Stormariam ais. Id uero ita eſſe, cui fidem facturus es? quomodo enim putas Illuſtriſsimum principem D. CHRISTIERNVM auum noſtrum, tuum autem patrem clariſsimum, tam ab omni ratione abhorruiſſe, ut tibi protinus iuniori eos ducatus teſtamento permitteret? Vbi ſunt iſtæ tabellæ teſtamentariæ, quibus idipſum poſsis conuincere? Teſtamento reliquit: Tabellas ergo reliquit, in quibus ultima illius uoluntas ſcripta eſt. At ubi ſunt? Penes te? quare ergo non promis, oſtendis, in medium producis? Clariſsimo patri D. Ioanni regi eas unq̃ oſtendiſti? minime. Nobis unq̃ oſtendiſti? neq; hoc iuditio illas unquam ſubiecisti ut examinarentur? Nequaq̃. At uero cum diceres illos ducatus tibi ſoli deberi, inq; eos egre ferres aliquod fratri tuo ius eſſe, aliquod nobis ius eſſe nonne ut teſtamentarias tabellas depromeres frequenter requiſitus fuiſti? Quod cum ne faceres conſcientia te tua deterreret, nonne argumentum nobis prebes, unq̃ tale aliquod teſtamentum conditum eſſe, negandi? Profer litteras, oſtende tabellas, euince ultimam clariſsimi domini aui noſtri uoluntatem fuiſſe, ut tibi ſoli tres nobiliſsmi ducatus cederent. Tunc quomodo tecum agamus non deerit. Quod ſi hoc non audes, quomodo tibi ius ſoli, in eos ducatus uendicare preſumis? Si tabellas proferre dubitas: plane inficiamur unq̃ uoluiſſe clariſsimum principem CHRISTIERNVM primum ut ſolus in eos ducatus ſuccederes. Neq; uero defuere preces quibus frequenter à te petierimus, ut illarum copiam nobis faceres, ſed deterrebat te, quod ſi in publicum producerentur, facile conuinci poſſent, effictæ eſſent. Quando non deſunt magni principes, qui eas teſtimentarias tabellas, tribus annis priusq̃ naſcerere factas eſſe ex ſubſcripto tempore aſſeuerant. Illis tibi ſi deberi nobiliſsimorum ducatuum poſſeſsionem putas, magis alienum à iuſtitia quid potes requirere? Sciliect uero tribus annis priusq̃ naſcerere, naſciturum te pater preſciuit, ut

Rex Chriſtiernus cũ duce Holſatiæ iure agere uult, & clariſsimi domini patris domini Ioannis aliquantam rationem aduerſus patruelẽ habere.

Multis mẽſibus expectauit rex chriſtiernus priusq̃ reſpondere uellet, ſperans in ſaniorẽ mentẽ ducẽ uenturum.

Probatur q̃ rex Chriſtiernus primus auus regi Chriſtierni tres illos ducatus teſtamento non legauit duci Holſatiæ.

Si teſtamento reliquid Chriſtiernus primus eos ducatus debere ducẽ Holſatiæ litteras habere quibus id poſsit oſtendere,

Inuitatur dux ut litteras teſtamenti in medium proferat ſed nũq̃ auſus eſt id facere, quia uel nõ habet uel ſi quas habet, falſæ ſunt & à rege Chriſtierno non datæ.

Frequenter petiuit rex hic Chriſtiernus ut dux ſuas litteras oſtenderet, noluit autem, quia tribus annis cõfectæ ſunt ante q̃ naſce-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

uit, ut protinus trium opulentiſſimorum ducatuum poſſeſſione donaret? quid magis ridiculum poſſis comminiſci? ſed matri (ais) negotium à clariſſimo patre datum fuit, ut cum aliquot epiſcopis, & alijs conſiliarijs poſt mortem, nos in eorundem ducatuum poſſeſſionem induceret. Quomodo uero id potes Illuſtriſſimum patrem tuum feciſſe, euincere? quomodo potes id clariſſimæ genitrici tuæ in mandatis datum fuiſſe, oſtendere? quod ſi non potes oſtendere patrem clariſſimum uoluiſſe, ut in ducatus eos ſuccederes, quomodo ut in eos te introducerent mater, epiſcopi, conſiliarij ab eodem mandatum accepiſſe putas? Sed in ducatus illos te introduxere. quid hoc ad cauſam? Nam de facto non inquirimus, de iure queſtio eſſe debet. Itaq; an iure in eos ducatus introductus ſis, in dubium uertitur. Atqui ſi iure tibi ducatus illi ex patris teſtamento debebantur ſi ultima id uoluntate pater cauit, queſo cur ignorante fratre tuo maiore natu, clariſſimo patre noſtro clanculum in eos ducatus ſubrepſiſti? Cur ſacramentum à populo flagitaſti, priuſquam id natu maior frater moliri reſciſceret? quid uero ſi in te propenſior mater fuit, ſi propenſiores aliquot conſiliarij, quam in patrem noſtrum natu maiorem te fratrem, ideo ne protinus fit, ut feudalia tibi cedere bona debeant? Aut ſi te clanculum puerum introduxerint, ideo ne protinus noſtrum nobis feudum antiquabitur? quo id iure fecerint? Aut quod matri tuæ clariſſimæ auiæ noſtræ in auitam hereditatem, quid conſiliarijs aliquot, quorum opera introductus es, iuris fuit? Non fuerat ea clariſſimæ auiæ, non fuerat conſiliariorum hereditas, quid ergo ad cauſam ſi te introduxerint? Nempe niſi probare poſſis, patris teſtamento cautum eſſe, ut in eos ducatus ſolus ſuccederes, fruſtrà nobis factum obijcis, quo te clariſſima genitrix, & conſiliarij aliquot intruſerint, cum ex illorum facto nihil conſequi poſſit, quod iuri noſtro queat derogare. Quare uero poſt mortem clariſſimi aui noſtri patris tui Illuſtriſſimi & prudentiſſimi principis, non ſtatim teſtamentariæ tabellæ, ad clariſſimum patrem noſtrum delatæ ſunt? quare patris ultima uoluntas non illi ſtatim intimata? Imo cur non tandem cum ſepenumero requireret, ut litteræ oſtenderentur monſtratæ non ſunt? Nonne hic certiſſimum indicium eſt, conſiliarios illos, qui te introduxerunt res nouas uoluiſſe moliri? Nam ſi uerum teſtamentum fuit cur productum non eſt? Cur non priuſquam in ducatus eos deduceceris, oſtenſum? At cur neq; poſtea cum aduceniret unquam productum fuit?

quam naſceretur ut aliquod principes aiunt qui eaſdem apud ducem uiderunt ſi negat proferat in medium & demonſtret.

Non fuiſſe datum conſiliarijs aliquot in negocijs ut ducem Fridericum introducerent neq; id probari poſſe.

Nihil ſequi ex eo quod introductus eſt nam priuatorum factum non poteſt publico iuri derogare.

Magnum iudicium eſſe ex eo quod ignorante fratre maiore natu introductus eſt, quod litteræ teſtamenti confictæ erant, quia illas non audebat oſtendere quod feciſſet ſi ueræ fuiſſent

Ducatus paterni erant ergo nihil iuris in eos mater aut conſiliarij aliquot habere poterant.

Si ueræ fuiſſent teſtamenti tabulæ bene potuiſſent fratri maiori natu oſtendi neq; opus fuiſſet diſſimulatione,

Littere frequenter requiſitæ non ſunt oſtenſæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ctum fuit? Cur oſtenſo eo conſiliarij qui te introduxerunt, à ſe facti culpam amoliti non ſunt? Cur non in commu[ne] regni conſilium, aut ad Cæſareum potius regimen cauſam tuam deduxiſti, cur iniuriam tibi fieri, ꝙ ſolus eos non poßideres, coram omnibus hominibus non quiritaſti? Cum ſi litteræ tibi eſſent tales, quales nunc indicare uideris, poſſes apud ignaros legum homines magnum nomen, magnam exiſtimationem tanq̄ iuſte omnia faceres, uenari? Cur deniq; tot in tractibus nunq̄ huius rei mentionem feciſti, Cur in nouem annis, quibus rerum potitus eſt, rex CHRISTIERNVS nunq̄ huius rei, ne ſemel quidem, meminiſti? Enimuero quomodo fidem facere poßis, Illuſtrißimum dominum Chriſtiernum auum noſtrum, patrem uero tuum, tam exacerbatum aduerſus filium Ioannem fuiſſe, ut illum penitus eorum ducatuum ſpe exueret? quid commiſimus nos heredes, ut protinus uellet omnem ſpem eorum principatuum nobis reſcindere? Aut quid commiſit clarißimus dominus, & pater noſter Ioannes, ut illum pater indignum teſtamento duceret, qui in auitorum principatuum partem ſuccederet? Nunquid aduerſus eum conſpirauit, Nunquid in his, que pater iubere poterat, inobediens fuit? Nunquid cum hoſtibus pactum contraxit? Numquid in patrem ius uſurpauit? Nunquid merita de cauſa patrem aduerſus ſe prouocauit? Nunquid tale quid commiſit, unde iure abdicari potuiſſet? quod ſi tale quid eidem tribuere, neq; tuipſe potes, omneſq; norunt nunq̄ tale quid auditum eſſe, quæ potuiſſent Illuſtriſſimum dominum CHRISTIERNVM auum noſtrum inducere, ut filio eorum principatuum omnem ſpem interdiceret, eundemq; hoc in iure abdicaret? Siquidem hæ à nobis enumeratæ cauſæ abdicationis cauſæ ſunt, quæ ſi non adſunt abdicandi ius protinus tollitur. Deinde uero, quod poterat tuum, tam ingens meritum erga patrem eſſe, ut protinus quod iure non poterat tibi elargitum uellet. Nonum annum egiſſe te ſcribis poſtq̄ pater mortuus eſt. Eo tempore quãnam tam ingentem patris gratiam tibi acquiſcere poteras, ut in maioris natu filij præiudicium tibi tam foret beneficus? Tu ne patrem liberaueras? Tu ne pro illius ſalute corpus tuum hoſtibus obieceras? Tu ne in illius commodum fortiter bellum geſſeras? Tu ne illius maieſtatem aduerſus maledicos tutatus eras? In ſumma quid dignum tanto munere feceras? Aut quid nos indignũ iure noſtro commiſeramus? ut eo (quo tu non es) iure ſpoliaremur? An ne maior natu filius fuit clariſſimus

pater

Litterarum, quarum nunc Illuſtrißimus Holſatiæ dux meminit nunq̄ prius mentionẽ fecit q̄ hoc anno cũ regẽ in animo haberet expellere.

Probatur ꝙ nũq̄ tale teſtamentũ cõdere uoluiſſet Chriſtiernus primus regis auus.

Nullum meritum fuiſſe D. Ioannis aduerſus patrẽ ſuũ unde ab hereditate paterna ſecludi deberet ipſe & illius heredes in perpetuum.

ABDICANDI CAVSAE.

Nullũ meritũ fuiſſe Holſatiæ ducis, erga patrem ſuum ut inde deberet in preiudiciũ natu maioris filij tribus illis ducatibus à patre donari.

εἰρωνικῶσ quæſitum.

D. Ioannem regem patri percharũ fuiſſe, unde uериſimile

non eſt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

non eſt teſtamento ab illo tres illos ducatus abalienaſſe & alteri tribuiſſe.

pater noſter? An ne patri acceptus, obediēs, percharus? An ne ille, cuius indolem pater unice admirabatur? Cuius prudētiam unice commendabat? In illa uero tua infantia, quid tam admirandum augurari poterat? quod ſi illi deus immortalis dono dederat, ut futurarum rerum cognitionem habere potuerit, noſcereq; eo in culmine honorum uicturum te, ſi preuidiſſet, ut tu aliquando nepotes ſuos omni poſſeſſione ſpoliares, àn putas idipſum quod nunc ais, uel ſemel tibi indulgere uoluiſſe, aut uel cogitaſſe, ut indulgeret? At demus, ut uoluiſſet. fingamus ita eſſe, q. Illuſtriſſimus D. CHRISTIERNVS primus, Fredericum teſtamento uoluiſſet trium ducatuum, ſolum heredem eſſe, in eamq; rem tabellas fecerit, Matrē iuſſerit ut te introduceret, conſiliarijs preceperit ut te eorum ducatuum poſſeſſione donarent: àn putas ratum id & firmum haberi debere? Cum enim leges ultimam uoluntatem ratam haberi uolunt, non de ea loquuntur, quae quod uult non poteſt efficere. Alioqui ſi tum mihi teſtamento imperium legares protinus ne fieret, ut ego in id iure ſuccedere deberem, quod tu ultima uoluntate mihi legaueras? Minime uero. Quid ergo, ſi in patris tui poteſtate non erat, ut tibi tres illos ducatus ſoli permitteret? quid tum dicturus es? Atqui interrogare te uelimus Koßkyldenſem tuum, àn pater citra cauſam abdicationis maiori natu filio feudalium bonorum ius poſſit interdicere, an citra Caeſaris, uel ab eodem deputati conſenſum, à ueris heredibus ad alios, eorum quae Caeſari bonorum ſuperioritatem fatentur poſſeſſio, transferri poſſit. Hereditarij ducatus erant Holſatia, Sleſwicum, Stormaria, Primus & ultimus Caeſarem ſuperiorem cognoſcit. Non poterat ergo conferri uni, & à uero herede alienari, citra Caeſareae maieſtatis, uel commiſſarij cognitionem.

Etiam ſi uoluiſſet rex Chriſtiernus primus ducatus illos abalienaſſe non potuiſſet, quia feudalia erant.

Pater citra cauſam filium abdicare non poteſt, unde non poterat à Ioanne eos ducatus abalienare etiam ſi uoluiſſet rex Chriſtiernus primus.

Porro an Caeſar, ut Illuſtriſſimus rex Ioannes pater noſter ab iiſdem alienaretur permiſit? Minime, an conſenſum dedit, ut ſolus Foedericus heres eſſet? Nequaq̄. Quinimo nonne & nos, à ſacratiſſimo Caeſare Karolo quinto fratre & domino noſtro eoſdem in feudum accepimus? Euincere autem potes. uel Caeſarem unq̄, ut patri noſtro ſuum ius abdicari permitteret, ſollicitatum fuiſſe? quod ſi neq; Caeſar ſollicitatus eſt, neq; poſſint ab heredibus principatus illi, citra Caeſaris conſenſum abſtrahi, quomodo deberi ſoli tibi eorum ducatuum ius aſſcueras? Aut quomodo teſtamentum, quod conditum non eſt, locum habere putas? ſi uero & litteras habes, quod in illis, ut pater noſter

Sine ſcitu Caeſaris non poterant illi ducatus alienari quia imperij ducatus ſunt Caeſari aut id numq̄ intimatum fuit.

NB. Ducatg Sleſvic: non eſt feudum Im.. per. Roman:

abdicari

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

abdicari poſſet, ius ſcriptum eſt? At fratri inquis meo D. Ioanni natu maiori regni poſſeſſionem permiſit, nobis uero ideo tres illos ducatus elargitus eſt. Egregia ſane cauſa, cur nos auita hereditate exueremur. Quæ autem leges iubent, aut etiam permittunt, ut regnum quod alter conſequitur in præiudicium paternorum principatuum conſequatur? Legem uero an noſti, qua ſancitum ſit, eum qui Daniæ rex ſit, eundem ducem Holſatiæ, Stormariæ, Sleſuiæ eſſe non poſſe? Nequaq̄. Cur ergo, quia Illuſtrißimus D. pater noſter regnum conſequutus eſt, ideo confeſtim debuit eorū ducatuum ius, et ſibi & heredibus amittere? Quid uero, ſi non tam paterna ex donatione q̄ ſuo ex conſenſu Dani, Illuſtrißimo patri noſtro regnum ceſſiſſe dicant. Erit ne hic tum ſufficiens ratio principatuum poſſeſſus amittendi, q̄ regnum acceſſerit? Conſonū uero putas, ut ſi patri noſtro Illuſtrißimo regi Ioanni plures filij fuiſſent, cū omnes in regnum non potuiſſent aſſumi, ut hi totam ætatem auitis poſſeſſionibus exuti mendicarent? Maioriſq; natu filij ſoboles, exularet, cum qui natu minores eſſent citra omne municipale ius ſoli medijs in delicijs triumpharent & uerſarentur. Quod ſi cum regio nomine protinus à ducatuum titulis ſit abeundum, cur tu iam parum Chriſtiane, regis appellationem tibi uendicans, non protinus ducatuum poſſeſſionem abijcis? Quæ cum talia ſint, & ignoto fratre in ducatus eos te ingeſſeris litteras non habeas teſtamentarijs tabellis careas, aut ſi quas habeas, hæ fictæ ſunt, neq; uoluerit Illuſtrißimus auus noſter maiorem natu filium hereditarijs principatibus priuare, aut etiam ſi uoluiſſet, non potuerit. Cum teſtamentum in alienatione feudalium bonorum, & preſertim principatuum locum non habeat, neq; poſſint illi citra conſenſum ſuperioris abalienari. At ſuperiorem autem ne ſemel quidem huius rei mentio peruenerit, nonne fateri cogeris Illuſtrißime patrue citra rationem hoc crimen Sereniſſimo D. patri noſtro D. Ioanni regi nobiſq; tanq̄ preter ius fecerimus, qui cōmunes tecum ducatus hactenus habuerimus à te impactum eſſe? & preter officium fratris agere te qui Illuſtriſſimo Ioanni Domino & patri noſtro fratri autem tuo auaritiæ crudelitatiſq; crimen impingis, nobis autem preter patrui partes, ea ex re tantam inuidiam conatas? Noli uero à nobis expectare, quaſi aduerſum te acturi ſumus, eo quo erga nos exemplo uſus es. Hoſtem non uocabimus, inuidiam tibi non conflabimus, Solum autem ius noſtrum, & clariſſimi fratris tui, qui ſuam

Solutio argumenti ducis Holſatiæ, non ſequi quia rex Chriſtiernus primus Ioanni regnum permiſit, ut protinus ab codē ducatus illos abalienaret.

AD IDEM RATIONES.

ARGVMENTA ALIA IN EANDEM PARTEM.

EPILOGVS EORVM QVE DICTA SVNT.

Non admodum pie agere Holſatiæ ducē qui tantā inuidiā regi Chriſtierno citra rationem conatat, & fratris ſui cineres perſequitur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

defenſionem mortuus apud hoimnes agere non poteſt memoriam, tuebimur. Idipſum neq; tu merito in nobis reprehendas. Quæcunq; in nos congeſſiſſes, utcumq; ferenda erant, at quod in Chariſſimum patrem dicitur, caue tibi perſuadeas, in iudicium reuocatum non iri. Non permittemus, citra ius clariſſimi fratris tui exiſtimationem apud homines traduci, & cum non permiſerint tui illi, ut fratris rationem haberes, nos illi aduerſum eos patrocinabimur.

Reſponſio ad diuiſionē ducatuum & aſſumptionem ſacramētorum à populo utriuſq; ducatus.

DIVISIONEM igitur ducatuum fecit, populum ut ſibi uelut & nobis ſacramentum preſtaret, induxit. Quid hoc non faceret? Maior natu erat, Verus heres erat. Tu clanculum in ea, quæ tua non erant, irrepſeras. Omnia tibi uni uendicaras, quæ cum fratre cōmunia tibi eſſe debuerant. Cur ergo non diuideret, cur populum, ut ſacramentum ſibi preſtaret, non induceret?

Regis ſubditorum erga eum in tribus illis ducatibus conſtantia, niſi cōpulſi fuiſſent per ducem à rege deſicere.

AT minorem ais partem nobis reliquit, idq; per uim, dum ſimili modo plebem ad ſacramentum compulit. Non compulit autem alioqui ſi non ſponte ſacramentum ſuſcepiſſent, cur tam diu in illius fide perſtitiſſent? Videbant illum uerum heredem eſſe, & ſponte in partes deſcenderunt, neq; clariſſimi domini patris noſtri modo, ſed & in noſtras, quas egregie, ut bonos & fideles uiros decuit, tutati ſunt, donec ne magis id facere poſſent, per te ui coacti ſunt. Porro quo uultu minorem tibi partem ducatuum relictam eſſe aſſeueras? Nonne tibi eligendi poteſtas oblata eſt? Nonne tuo nomine chariſſima auia noſtra mater tua, quæ te unice deperibat, elegit? Putas uero deteriorem illam unq̄ partem tibi eligere uoluiſſe, quæ in id prius laborauerat, ut ſolus ducatibus illis potireris? Tibi permiſſa electio eſt, non eam ſibi Illuſtriſſimus rex Ioannes arrogauit, Tibi liberum fuerat, quam uelles partem aſſummere, nō ut alteram aſſumeres coactus fuiſti. Cur ergo minorem partem tibi relictam eſſe conquereris?

Facta fuit poteſtas eligendi utram partē quam uellet ipſi duci Holſatiæ, & elegit eam quam nunc minorem uocat.

Age uero ſi minor ducatuum pars fuit, quæ tibi matre eligente ceſſit, cur illam quarto demum anno non permutaſti? Num meminiſti enim, ꝙ quarto anno ꝗ prior optio tibi data fuit, iterum nouam eligendæ tibi partis copiam Illuſtriſſimus parens noſter conceſſit, eamq; tu partem, quam prius habueras, retinuiſti? Cur uero retinuiſſes, ſi minor fuiſſet? quæ eſt hic ratio fratrem calumniandi? aut quo id iuditio facis patrue? Num hec ita acta ſunt? quod ſi fratris memoriam penitus ſtudes obducere, at recordare ſaltem, ꝙ is preter eam, quam tibi, non ille reliquerat, ſed

Quarto anno ab electione facta iterum oblata fuit electio illius partis quā uellet duci Holſatiæ & retinuit eam quā prius habuit non retinuiſſet autem ſi minor fuiſſet.

ipſe

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ipſe aſſumpſeras partem, regiunculam non contẽnendam Strandtum dono dedit, ne uel minimum quid eſſet, quod in ſe poſſes calumpniari. Accedit, q̃ cum poſt mortem clariſſimi D. patris noſtri, litteris tuis ſigilliſq; temet obligaſti, eam, quam prius partem habueras, ſeruare, ad eamq́; in iure continendam omnes uires impendere, nonne ſatis indicaſti minorem eam non eſſe? At quare igitur nouam diuiſionem peteres? Nam ſi ius locum habet ubi primam diuiſionem altera ſubſequẽs confirmat, alia magis opus non eſſe compertum eſt. Quæ eſt ergo conquerendi hic ratio? quæ lamentandi occaſio, cum tute elegeris, tute confirmaueris, tute litteris ſigilliſq; pollicitus ſis ea te parte contentum futurum.

Rex Ioannes duci Holſatiæ regiũculam unam dono dedit & hanc gratiam nunc mortuo fratri dux retribuit.

Dux obligauit ſe eam partem ſeruaturum ſibi & heredibus ſuis quã habuit & in eã rem litteræ illius habentur à rege

NVM uero meminiſti etiam aperte proteſtatum eſſe te, diuiſionem ducatuum legitimam factam eſſe? Num in mentem uenit, quomodo tu Gothorpi in arce tua, litteras eam in rem munieris, neq́; tu ſolum, ſed & nobilißimi equites Holſatiæ, quorum omnium ſigilla inſtrumento illi, quo diuiſio facta oſtenditur appenſa ſunt. Num id mater tua clariſſima princeps Dorothea, quæ te (ut ais) in eos ducatus inuexit coram omnibus teſtatur. Litteras requiris? preſto ſunt. Penes nos diuiſionis diploma eſt, appendentibus Clarißimi patris noſtri, Illuſtriſſimæ genitricis tuæ Dorotheæ. Tuo ipſius & multorum equitum, & nobilium uirorum, eorum ducatuum ſigillis. Quod Gothorpi anno domini Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo preſente tota nobilitate, atq; adeo, quæ te unice deperibat, matre, ipſo die, qui Laurentio ſacer eſt, ſolemniter ad perpetuam memoriam confectum eſt. Neq́; uero hic dicere potes extortam à te diuiſionem eſſe. fateris patrue fateris maturo conſilio, animo deliberato, unanimiter diuiſas partes. Negas? litteræ preſto ſunt,

Litteræ ducis quibus teſtatur legitimam diuiſionem factam eſſe confirmatæ ſunt in arce ducis Gothorpi.

DYPLOMA aliud ſuper eadem re ſubiungitur in ſecundæ epiſtolæ ducis reſponſione & incipit hos Dorothea, quando et mater ducis preſens erat & approbauit diuiſionem.

Item eſt aliud ingens inſtrumentũ penes regẽ Chriſtiernũ cui appenſa ſunt ſigilla regis Ioannis matris Dorotheæ friderici ducis & multorũ equitũ ducatuũ Holſatiæ, in quo teſtantur legi=

DIPLOMA QVO FRIDERICVS HOLSATIAE DVX FATETVR LEGITIME DIVISIONEM DVCATVVM FACTAM ESSE ET VNANIMITER ET MATVRO CONSILIO.

NOS IOANNES DEI GRATIA REX DANIAE NORuegiæ, Vandalorum, Gothorum electus in regem Suetiæ, Et

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Fri:dericus heres Noruegiæ, fratres, duces, Sleſwiã, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, Comites in Oldenborg, & Delmenhorſt. NOTVM facimus, & aperte teſtamur pro nobis, & heredibus, & ſucceſſoribus noſtris, quibuſcunq;, ex quo nos huiuſmodi ditiones noſtras, Sleſuicum, Holſatiam, Stormariam, maturo conſilio, animo deliberato, unanimiter diuiſimus, & in duas partes partiti ſumus, ut ita hereditarie maneant nobis heredibus noſtris, & ſupradictis terris noſtris in commodum, & auxilium mutuum, ex utraq; parte, ut duces & hereditarij principes harum ditionum tenemur, ꝙ nullus ex utraq; parte in futurum, cum alijs principibus, dominis, terris, ciuitatibus quibuſcũq;, nullo penitus modo aliquod fœdus facere, niſi forte, cum utriuſq; partis conſenſu. ꝙ ſi quis forte tale aliquid facere. etce. quæ ſubſequntur, Datum Gothorpi Anno poſt Chriſti natiuitatem, M. CCCC. XC. die mercurij poſt Laurentij, Sub noſtris ſigillis.

Idipſum ingens illud dyploma cuius prius meminimus, idipſum & aliud, quod poſterius ſubijcitur, continet. Hoc interea dum legis patrue uide, q̃ citra fucum obſeruaris, quod iſthic receperas curaturum te:, nempe cum ciuitatibus, aut principibus quibuſcunq; nunq̃ facturũ fœdus te, niſi aut Illuſtrißimus dominus pater noſter, aut illius heredes in eam conditionẽ aſſumerentur. Ferijſti uero nunc, non modo non uocatis nobis, ſed in noſtrũ exitium ademiſti, ſpoliaſti ea omnia, que noſtra eſſe iure tute tot litteris confeſſus es. quodq; omnium malorum eſt longe grauiſſimum, adhuc nullum nobis ad eas ditiones ius eſſe non uereris inculcare, Vi factam diuiſionem ais, quam tu ligitimam aſſeris: mater teſtatur, indicant ducatuum illorum conſiliarij, qui magno illi dyplomati ſigilla ſua ſinguli appenderunt, ubi manifeſta omnia ſunt legitimaſq; in partes digeſta. Hic prudentiam non in te patrue, ſed in perfidiſſimis illis nebulonibus, qui te ſeduxerunt, quis non deſiderare poſſet? Sed iam ſomniamus refugium, forte dicturi ſunt ingenioſi cauillatores tui, extortas à te litteras eſſe, quandoquidem non uidemus, quam aliam in formam hic proteus ſeſe conuertat. Atq; ex quo ſcimus cum legum ſimijs nobis congrediendum eſſe, ita duximus agẽdam hanc defenſionem aduerſum te noſtram, ut nihil tandem habere poßis, quo ignaris rerum hominibus fucum prætexas. Itaq; qui fieri potuit, ſi ui extortæ ſunt, ut in arce tua Gothorpo, confirmarentur. An puer eras? Atqui, ni fallimur, plus minus uiceſimum ſeptimum annum agebas. An ſolus

legitimam diuiſionẽ factam eſſe illorũ ducatuum.

Non obſeruauit Illuſtrißimus Holſatiæ dux qđ polliaitus erat in litteris, nempe ſe non contracturum fœdus cum ciuitatibus aut principibus alijs citra ſcitum.

Mater, ipſe, conſiliarij ut ex litteris patet quandoq; approbarunt que nunc adducæ alias aſſcrũtur & in dubium uocantur.

Refugium quod forte nebulones illi, qui Illuſtrißimũ Holſaciæ ducem ſeduxerũt aſſumpturi ſunt.

Solutio refugij nõ coactũ in litteras ducẽ quãdo non ſunt in arce regis, ſed ducis factæ litteræ, deinde matre

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſolus eras? Minime uero preſto erant ducatuum conſiliarij. Preſto illa, que te unice deperibat, mater, quæ tibi ſoli ducatuum illorum poſſeſſionem cedere maluiſſet, & contenta tamen ea diuiſione fuit, teſtatur id litteris ſigillatis ſepenumero. Ea erat que diuiſioni interfuit, quæ partitionem non acceptauit modo, ſed aperte approbauit. Sed neq; poſtea unq̃, aut ea proteſtata eſt, illatam eſſe tibi iniuriam, aut coactum in litteras te, ſed ſemper commendauit equalitatẽ: ſemper iuſtam legitimamq; partitionem aſſeruit. Hic non dicimus, ſi omnium ſubditorum ſententia exquiratur. protinus futurum eſſe, ut æquiſſimam dicturi ſint diuiſionem illam. Non dicimus à te nihil unq̃ ante hoc tempus dictum eſſe, quod partitioni illi poſſet aduerſari, quæ cum ita ſint uides patrue, q̃ imprudenter id à te nobis obiectum eſt. Quid autem ad negotiũ quod tutorem tuum egit Illuſtriſſimus pater Ioannes? Nonne multis te natu maior annis fuit? quid ergo, quod tutor fuit, commiſſum eſt? Idcone protinus malum hoc in iugulum noſtrum retorquere debes? quid commiſit? quid aduerſum te machinatus eſt? ſed rationem adminiſtratæ tutelæ non reddidit. Non reddidit uero, quem tu litteris, ſigilloq; tuo ex actiſsimam feciſſe teſtatus es. Audi litteras, lege dyploma. Neq; enim uidemus, quo te meliore poſsimus q̃ tuo gladio interimere.

matre preſente cum conſiliarijs ducatuum ut patet ex inſtrumẽto diuiſionis.

Illuſtriſsima Dorothea mater Illuſtriſsimi ducis Holſatiæ q̃ eum unice amabat, approbauit diuiſionem ut patet non ex uno, ſed multis inſtrumẽtis publicis que apud Sereniſsimum regem Chriſtiernũ ſunt, ſed neq; Illuſtriſsimus dux hoc dicturus eſt, ſed uoluit rex etiam reſpõdere his nõ quæ dicuntur ſolum, ſed que dici poſſent à leguleis.

DE ADMINISTRATIONE TVTELE.

DYPLOMA ILLVSTRISSIMI DOMINI FRIDERICI HOLSATIAE DVCIS ETC. quo teſtatur aperte legitimam ſibi rationem redditam eſſe de adminiſtrata tutela à Sereniſsimo domino Ioanne rege D. CHRISTIERNI patre.

NOS FRIDERICVS DEI GRATIA HERES NORVEgiæ, Dux Sleſwici, Holſaciæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, Comes in Oldenborg & Delmenhorſt, Notum facimus & aperte fatemur coram omnibus ex quo Illuſtriſsimus princeps Dominus Ioannes Daniæ, Noruegiæ, Vandalorum, Gothorumq; rex etc. Dominus noſter & frater Chariſsimus, iam aliquot annis iſtarum terrarum Sleſuici, Holſatiæ, Stormariæ, receptor & noſter tutor fuit & omnes prouentus arcium feudorum, prefecturarum, uectigalium & oppidorum ſuæ dilectionis & noſtro nomine leuauit ex data huius teſtimonij ex

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

prenominato domino & fratre noſtro de omnibus quæ ex prenominatis dominijs etc. prouenerunt ex tempore quo illius dilectio primum huiuſmodi ditiones noſtras Sleſuicum, Holſatiam & Stormariam prenominatas ex parte ſuæ dilectionis & noſtri in tutelam nacta eſt, uſq; ad datum iſtarum litterarū iuſtam & apertam rationē ſuſcepimus. Vnde & pro nobis & heredibus noſtris predictum dominum & fratrem noſtrum & illius heredes ex parte huiuſmodi tenatorum quitamus, & liberamus ab omni impetitione & requiſitione, quæ illius dilectioni aut heredibus illius inpoſterum accidere poſſet, gratiaſq; agimus illius dilectioni de ſufficienti & bona computatione. Datum in Sunderborg, dominica poſt Egidij Abbatis, à Chriſti natiuitate. M. CCCC. XC. ſub noſtro ſigillo. Vides patrue q̄ tu omnem polliceris impetionem iuris ab heredibus dimoturum? Id uero án nunc probe egiſti? quid hic dicis? uiolenter extortum dyploma eſſe? Atqui in arce matris tuæ Sunderborgo preſente eadem uidente tota nobilitate, prodijt. Iſtæ uero ſunt gratiæ, quas Illuſtriſſimo fratri tuo patri noſtro retuliſti? Iſtud eſt premium rerum tam bene iuditio etiam tuo adminiſtratarum? Tu mortuum impetis quem uiuum ab omni uolebas impetitione tutum eſſe. Tu à mortuo rationem requiris, quam à uiuo exactiſſimam redditam eſſe confeſſus es. Tu ea ex re nobis inuidiam conflare paras qui ne unquam impeteres, deuotus es. Et hec quidem omnia in hoc ut tandem in mentem reuoces q̄ preter offitium fratris agis, qui Ioannem regem inſimulas. q̄ preter principem facis qui datarum à te litterarum memoriam tam facile aboleuiſti. En rationem diuiſæ hereditatis habes. Diuidenda erat. Sed & diuiſit mater. Heres omnium eſſe non poteras. comprobauit id genitrix. Illa cum nihil in tui gratiam omitteret legitimam tamen diuiſionem eſſe, confeſſa eſt. Atq; hic reſponde, Minor pars tibi relicta eſt? ergo mendatiū (quod abominamur dicere) clariſsimæ matri tuæ, mendatium tibi impingis. Siquidem uterq; litteris ſigillatis equam factam eſſe teſtamini. quid ad hunc laconyſmum reſpondes? Inficiari potes? Sed oſtendimus.

Soluitur & hic refugiū de extortione uiolenta, quandoquidē in arce matris ipſius ducis fuit factum inſtrumentum.

EPILOGVS.

LACONYSMVS.

NVNC ALIA AVDI.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

POSTQVAM VERO ad perfectam etatem peruenimus, tutelaresq; annos egreßi ſumus ab eodem domino fratre noſtro rationem adminiſtratæ tutelæ, deinde & fraternam hereditatis & equalem diuiſionem fieri petiuimus, ſed & apud eundem pro adnata nobis regni Noruegiá parte ex quo hereditarium id regnum eſt, ſollicitauimus. Preterea ut nobis id permitteret, quod minoribus natu regum filijs, è paterno regno attribui ſolet, Centum aureorum millia reſolueret, que noſtris ex ditionibus pro illo data fuerant. In his tamen tam fraternis petitionibus hereditariaq; promotione, nihil conſequuti ſumus; & tametſi in eam rem amicos noſtros ſollicitauerimus, qui pro nobis intercesſiſſere, Hæ tamen preces á D. fratre noſtro contemptui habitæ fuere. Cum uero & id iure cum illo promouere uoluiſſemus, noluit iudicem aut ſuperiorem, ut qui Daniæ rex unctus erat agnoſcere. Quinimo auditæ ſunt hæ uoces, niſi ab illis conatibus deſiſteremus, futurum eſſe, ut & alteram nobis partem detraheret, uiq; ſibi ſeruaret. Vnde factum eſt, ut nullam unquã iuris executionem conſequuti ſimus. Quod & ſufferre coacti ſumus, donec idem D. frater noſter è uiuis migraret.

ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS DOMINI CHRISTIERNI DANIAE ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS ARTICVLVM RESPONSIO.

CVM IN eandem tutelæ rationem littere à te exhibitæ ſint Charißime patrue, ſintq; penes nos ſigilla tua, quibus recte adminiſtrata omnia tute aſſeueras, quur ſuperiore articulo citra omnem rationem adminiſtratos tutelares annos inculcans, Nunc uero eandem rationem tibi reddi non potuiſſe, quo animo audes aſſerere? Nam de fraterna hereditaria diuiſione iam dictum eſt quum tu illam multis modis ratam habuiſti. principio dum loco tui Charißima auia noſtra, mater tua eligeret. Deinde dũ quarto poſt anno, iterũ oblatiõe eligendi facta, eam quam prius ſeruaueras partem retinuiſti. Demum cum ſolemnibus litteris ea te parte cum heredibus tuis contentum futurũ aſſeuerares. Reliquum eſt igitur, ut tibi de regni Noruegiá parte reſpondeamus, pro qua ſollicitaſſe te, Clarißimum. D. patrem noſtrũ aſſeueras,

neq; tamen

Litteræ ſigillatæ ducis apud regem ſunt quibus patrẽ Sereniſſimi regis dominũ Ioannem ab omni calumnia quæ incidere poſſet aperte liberat.

Loco ducis illius mater elegit, qui eum unice diligebat, unde non eſt dubium quin falſum ſit, quod nũc ait deteriorẽ ſibi partẽ ceſſiſſe, Deinde facta eſt illi altera eligendi copia quarto poſt anno.

neq; tamen id impetraſſe. Principio, ut ad ſingula tibi reſpondeamus.

Reſpõſio ad id quod pretendit dux de regnu Noruegiã parte.

Satis conſtat, poſt mortem clariſsimi principis Domini Chriſtierni primi aui noſtri, patris autem tui Noruegiam totam rebellaſſe, excepta forte arce una. Quo factum eſt, ut coactus ſit Illuſtriſsimus Dominus pater noſter, fraterq; tuus coniunctis uiribus id regnũ in poteſtatẽ redigere.

Noruegiæ ſubactio prima & ſecunda.

Et fecit ſane accedentibus, quod negare non uolumus, auxilijs tuis, quo iam egregie facto negotio, cum ad regni inaugurationem proficiſceretur ad te miſit oratum. uti ſecum in Noruegiam proficiſcereris, & quam tibi deberi dicebas partem, eam uenires aſſumpturus.

Vocatur dux Holſatiæ ut ius ſuũ ueniret requiſiturus & non uenit neq; miſit aliquẽ ſuo nomine.

Id inficiari non potes. Ipſe tamen cum ad ius, quod tuũ eſſe ais, ſuſcipiendum uocareris parere illis precibus, quæ tuã utilitatem concernebant, noluiſti. Neq; ueniſti enim, neq; aliquem unq̃ tuo nomine tranſmittere dignatus es. Hec aperta ſunt, Ius tuũ proſequi ſpreuiſti, accedere cum fratre noluiſti, qui tuo nomine ius tuum proſequeretur ut iret aſpernatus es.

Noruegiæ ſubactio ſecũda citra auxiliũ ducis facta à rege Chriſtierno uiuente adhuc tamen patre.

Re ipſa nullam tibi curam partis illius ſat monſtraſti, ipſoq; adeo facto ius tuum antiquaſti. Procedente tempore dum poſt aſſumptionem ſacramenti à populo, iterum regnum illud Suetorum uiribus totũ, excepta arce Bahauſio ſubactum fuiſſet, cum iterum, ut id ſibi ſubijceret D. pater noſter, exercitum compararet, à te petijt, ut auxilia tua tranſmitteres, ut communibus auſpicijs idem regnum ſubigeretur.

Negociũ feliciter in Noruegia geſtũ quã Sueti totã excepta arce Bahouſio expungnauerant & ieccrãt.

Neq; tranſmiſiſti uero tu, neq; prius unq̃ ſollicitaueras aut ne mentionem quidem ingeſſeras partis tuæ, quam nũc nobis inculcas. Ipſi tamen nos à Clariſsimo D. patre noſtro tranſmiſſi ſumus, & accedente ſingulari dei gratia fœliciter negotio perfuncti ſumus, & hæc omnia citra auxilia tua, aut minimas ſuppetias à te miſſas. Ex hoſtium manibus regnũ uindicauimus, rebellantes arces, immo non tam rebellantes q̃ iam hoſtilibus preſidijs firmatas, in poteſtatem redegimus. Suetos qui illud regnum occupauerant in ſua redire, coegimus.

Si iure ſtare uellet dux Holſatiæ nihil ſibi deberi ĩ regno noruegiæ, quia id paſſus ſit ſubigi & ut redigeretur in poteſtatẽ non laborauit,

Id deniq; effecimus, ut quæ Suetorum erat Noruegia, patris imperium rurſus acceptaret, profligatis inuaſoribus. Hic tu clariſsime patrue, ſi iure ſtare uis, aliquid deberi tibi eo ex regno affirmabis? Hoſtium regnum fuit. Tu ut ex eorum manibus eriperetur, nullum ſubſidium miſiſti. Belli iure Suetorum regnum fuit. Nos ut illorum diutius eſſe non poſſet dei omnipotentis gratia effecimus. Tu domi ſedebas, nullam curam huius, quam nunc introducis, partis, agebas, cum nos tot periculis corpus noſtrum obijceremus, & quod iure bellorum Sueticum uideri poterat, eodem effi-

ceremus, ut

cerenus, ut paternum fieret. Expenſas, militem, ſtipendia pater pre=
ſtabat, nos quod unum poteramus, diligentiam & laborem. Tu qui=
etus procul agebas. Hic nos ſi legibus tecum agere uelimus, nonne
protinus conuincere poſſumus, omne quod eſſe tibi ius ais, eo bello an
tiquatum fuiſſe? feciſſeq; te eo ꝙ auxilium non miſeris, ut dignus ſis
nihil unq̃ earum rerum conſequi? Nam qui facto ſuum ſibi ius amo=
ueri patitur, neq; curam illius recuperandi habet, is protinus efficiat, ut
& ius quoq; ſibi merito poßit derogari. Atq; hic obiter uide q̃ id nõ
ſemel transgreſſus ſis, quandoquidem cum uix anno finito, iterum
Kamiti allonis equitis inſtinctu, paternum imperium Noruegia detre=
ctaret, neq; tu hic iterum ſubſidium miſiſti, & citra omnem operam
rurſus ſubacta eſt. Hic denuo nullam tibi illius partis curam eſſe reip=
ſa oſtendiſti. Quid uero curã haberes ut ſubiiceretur, qui ne ſemel qui=
dem partis tuæ mentionem ingeſſeras? Miſſum eſt tamen ad te crebro à
Clariſſimo D. patre noſtro prius ut adeſſes, aut qui abſentis munere
fungeretur tranſmitteres, & recuſaſti. In ſumma nullum unq̃ ſignum
edidiſti, quo tale quid uideri poſſes requirere uelle, quale nunc Illu=
ſtriſſimo domino fratri tuo patriq; noſtro, quaſi à te requiſitum eſſet
impingis. Imo neq; nos unquam ſollicitaſti eam in rem, niſi cum ad te
pacis ſtudio ueniſſemus in Borſolmum. Iſthic cum adeſſemus, uideres
q; nos in ditione tua, citra uires eſſe hoſtilibus armis circumſeptos, max
imo in uitæ periculo, cum liberum tibi eſſet omnia à nobis timore uitæ
perculſis impetrare: de Noruegiæ parte mentionem feciſti. & ut com=
promiſſum à nobis fieret, coegiſti. Qui non faceremus enim nos? In di=
tione tua eramus, tuæ uires aderant, timeri poteras, Animus erga te
noſter dubius erat. Nam ut non poſſet non dubius eſſe, facile declara=
bat, ꝙ à nobis amice requiſitus ut ad aliquẽ ad nos locum uenire dig
nareris, noluiſti. unde ad te medijs in periculis uenire coacti ſumus.
Hic tu nobis cõpromiſſum extorſiſti, quod quia tu non obſeruaſti (quod
& ipſe fateris) nos hoc preſenti ſcripto plane aſſerimus eidem nos
ſtare non uelle. Petiuimus ut Daniæ Noruegiæq; conſiliariorum arbi=
trio ius tibi quod eſſe dicebas, committeres. Neq; uoluiſti autem, quid
aliud potuimus magis unq̃ tibi preſtitiſſe? Bis uiribus noſtris ex hoſtiũ
manibus regnum ereptum eſt: citra omnem ſuppetiarum tuarum acceſ
ſionem. Iure ergo belli preter antiquum ius noſtrum, fuit nulla tibi
parte debita. Petiuimus tamen ut Noruegiæ, Daniæq; conſiliariorum

D ſententiam

Iure belli quia totum illud regnũ è Suetorũ manibus rex eripuit non adiuuãte altero illius eſſe.

TERTIA SVBACTIO REGNI NORVEGIAE.

Negligentia ius ſuũ in Noruegia perdere uideri poterat Holſatiæ dux deinde nunq̃ huius rei mentionem fecit niſi hoc demum anno quo regem expulit.

In maximo uitæ periculo conſtituto rege cum in ditione Holſatiæ ducis eſſet idem dux ab eodẽ facile potuit quicquid uoluit impetrare.

DVX Holſatiæ compromiſſum à rege extorſit quod quia ipſe dux non obſeruauit rex aſſerit ſe non obſeruaturum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Rex cõtẽtus eſt ſtare ſentẽtia cõſiliariorũ regni Noruegiæ pro ea parte quam ſibi deberi dux ait & quid illi iudicauerint facere.

Rex Chriſtiernus mauult officioſus eſſe erga patruũ q̃ per ius ſeuerior.

De debito quod minoribus natu regũ filijs debetur regis Chriſtierni reſponſio.

Litteræ ducis apud regẽ ſunt quibus proteſtatur ſibi de ea parte ſatisfactum eſſe & fratrem ſuum ab omni calumpnia abſoluit, cur ergo hic iterũ uulnus refricat?

ſententiam exſpectares, & noluiſti. Quid ultra requiris? Hic tu conſaentiam tuam examina, atq; apud te, ſi quid iniquum commiſimus, tute perpendi. Vides ius? uides cauſæ tuæ ſegniciem? Nunc ut modeſtiam noſtram percipias nolumus omne ius nobis ſubſidio eſſe. Antiquamus factum, ꝙ tute ius tuũ contẽpſeris, ꝙ ſuppetijs non miſſis merito partem quam tuam eſſe dicis amiſeris, ꝙ ne ſemel quidem rei mentionem inieceris. Chriſtiane tecum agere parati ſumus. Ius tibi in Noruegiæ partem uendicas? Contenti ſumus ad conſiliariorum Noruegiæ ad legislatorum arbitrium omnia tibi facere, quæ illi deberi tibi à nobis determinabunt. Aliud requiris? Tu nos citra ius exegiſti, nos tecum iure agere uolumus, in quo tametſi tibi ſuccumbendum eſt, mauult tamen rex CHRISTIERNVS in te officioſus eſſe, q̃ per ius ſeuerior uideri. Talem tu hoſtem uocas, in talem tu omnes reges & principes conuertis, omnem populum concitas, oblitus es regem Chriſtiernum patruelem tuum eſſe, at nos te patruum nobis eſſe nolumus obliuiſci, In nos citra magnam pietatem inuectus es, nos cum iuſtitia nolumus tale aliquid imprecari tibi, quale tu nobis adeſſe uoluiſti. Idipſum tibi perſuade, nos in reliquis omnibus obſeruaturos. Neq; enim maius tibi ius eſſe poteſt in eo quod aduerſus nos ſubiungis debito, quod natu minoribus regum filijs conferri ſolet. Cauſaris hic Illuſtriſſimum dominum patrem noſtrum. Illius apud omneis homines memoriam traducis, tanq̃ is minus bene tecũ egerit, deſyderaſq; idipſum in eo de quo tibi ſatis factum eſſe, neq; tuipſe negare potes. Quare decuit enim hoc uulnus hic refricuiſſe, cum tu probe tecum actum eſſe litteris & ſigillis tuis teſtatus es? Aut quid oportuit ex illis petitionibus tuis nihil conſequutum te dicere, quum nihil amplius unq̃ deſyderaturum te litteris tuis firmaris? Num enim litteras dediſti tu quibus iuraſti, nihil unq̃ moturum te quantum ad id ſpectat quod minoribus natu regum filijs dari ſolet? Num tu Illuſtriſſimum dominum patrem noſtrum, fratrem autem tuum, plane ab omni querela, quæ à te uel heredibus tuis ſequi poſſet abſoluiſti? Num tu in forma iuris omnia quæ in illum torqueri poſſent amolitus es? Deniq; nonne litteras dediſti, ſigillo muniiſti, legitime tibi ſatis factum eſſe à domino patre noſtro coram omnibus, lecturis, uiſuris, audituris, teſtatus es? quid ergo hic iterum hoc refricas. Tute aliquando contentus fuiſti, tute legitime tecum actum eſſe dixiſti. Tute omnem queſtionem ſi quæ incidere poſſet, à Sereniſſimo domino

patre

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

patre noſtro dimouiſti. & hic tam in tranſuerſum egere te conſiliarij tui, ut plane ceacijſſe te, niſi patruus eſſes, dicere cogeremur? Abſit uero ut id uelimus. Iuris apud nos mentio eſt. Tute aliquando, ut litteræ, quæ apud nos ſunt, tuæ oſtendere poſſunt, Sereniſſimum dominum patrem noſtrum abſoluiſti, tute ab eo omnem culpam ademiſti, quid ergo hic illius memoriam tam indigne traducis? Hæc negare non potes. Nam id nos coram omnibus principibus ſtatim poſſumus euincere. Litteras tuas habemus ſigillo munitas, quibus te contentum eſſe, quãtum ad id ſpectat, quod minoribus natu regum filijs dari ſolet, coram omnibus hominibus ad perpetuam rei memoriam teſtaris. Ipſe uero nouiſti à te profectas eſſe, ipſi nouiſti ſolemniter teſtificatum eſſe te. Illuſtrißimum dominum patrem noſtrum ut egregium principem, & fratrem decuit, legitime tecum egiſſe, quantum ad id pertinet quod minoribus natu regum Daniæ filijs dari ſolet, & hic quem ſemel ſolemniter abſoluiſti, quomodo potes ſecundo in hominum ſermones mortuum traducere? Non te fratris cineres permouent? Non te tot principum ſententia deterret? qui in te inconſtantiam admirari poſſent, niſi à te culpam in conſiliarios aliquot, qui te ſeduxere, traduceremus. Neq; uero hinc exiſtima cauſæ tuæ melius futurum, ꝙ nos & regnis & litteris ſpoliaris, aut exinde puta in iuditium non deſcenſurum Chriſtiernum regem patruelem tuum, ꝙ litteris, ut tu rere, minime inſtructus ſit. Secus eſt Friderice patrue. Nos eas, quæ te concernunt, quas ſigillo munijſti é media, quod aiunt, Troia eripuimus. Cumq; iam terra & mari nos obſedere paratus eſſes, illarũ aſſumendarum curam non pretermiſimus. Idipſum quanto uoluiſſes redimiſſe Friderice? Nunc litteras audi.

Quomodo ducis conſiliarij illũ in tranſuerſum egerunt, ut plane immemor eſſet omniũ dictorum & per ſe confirmatoriũ & ſigillo ſuo munitorum uelut & in alijs quibuſdam quæ preœdunt & ſequuntur.

Maior debuit eſſe apud Holſatiæ ducem fratris reuerẽtia ꝗ ut illũ ſic indigne iam mortuum traduceret, quem olim immunẽ ab omni calũpnia reddidit.

Nihil melius futurũ cauſæ ipſius ducis ꝙ regem Chriſtiernum, regnis & litteris ſpoliarit, Siquidem litteras à duce ſigillatas rex aſſumpſit, dũ ex regno profugeret.

DYPLOMA ILLVSTRISSIMI FRIDERICI HOLSATIAE DVCIS, QVO TESTATVR APERTE, legitime ſecum actum eſſe, ab Illuſtrißimo rege Ioanne D. Chriſtierni regis patre, in eo quod pretendere potuit de hoc quod minoribus natu regum filijs debetur, cuius tamen contrarium in euulgata epiſtola

AIT.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

NOS FRIDERICVS DEI GRATIA, HERES Noruegiæ, DVX Sleſuiã, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, COMES in Oldenborg & Delmenhorſt. Notum facimus & aperte fatemur, pro nobis & heredibus, & ſucceſſoribus noſtris, & quibuſcunq; alijs, q̃ nos ab Illuſtriſſimo & potentiſſimo principe Domino Ioanne, Daniæ, Suetiæ, Noruegiæ, Vandalorum, Gothorumq; rege, Duce Sleſuiã, Holſatiæ etc. noſtro gratioſo domino & dilecto fratre ex parte hereditatis, quecunq; nobis poſt obitum piæ memoriæ Domini & patris & matris noſtræ, in regno Daniæ prouenit noningentos ſeptuaginta ſupra uiginti octo millia aureorum Renenſium mediam partem in legitima moneta, qualis Lubecæ & Hamburgi exponitur, & alteram mediam partem in bona moneta Danica, quemadmodum nos cum dilecto Domino fratre noſtro conueneramus ad duos terminos plene & legitime leuauimus, & ex uoluntate noſtra recepimus, ſic ut nos eiuſdem dilectioni, ex parte eiuſdem ſolutionis, gratias habemus. Quare dimittimus & quitamus prenominatum noſtrũ gratioſum dominum & dilectiſſimum fratrem, & ſuæ regiæ Maieſtatis heredes & ſucceſſores, ex parte prenominatæ ſummæ 28970. aureorum Rhenenſium, & de omni requiſitione, & iuris dictione, quam habuimus uel habere præſumeremus erga prenominatum noſtrũ dominum fratrem, & ſuæ Maieſtatis heredes, & ſucceſſores, ex parte prenominati regni Daniæ, pro quacũq; impetitione in futurum, quocunq; modo contingere poſſet, irreuocabiliter in perpetuum abſq; dolo malo. Ad cuius teſtimonium & robur, Nos FRIDERICVS prenominatus pro nobis heredibus, & ſucceſſoribus noſtrum ſigillum ſcienter appendi fecimus. Datum in arce noſtra Gothorp ANNO DOMINI noſtri M. D. Die Purificationis MARIE.

Sũma pecuniaria ꝓpter id quod minoribus natu regũ Daniæ filijs ſolet dari Illuſtriſſimo duci Holſatiæ perſoluta ab Illuſtriſſimo rege Ioanne, ut patet ex precedente inſtrumento.

Quid aduerſum hoc teſtimonium reſpondes patrue? Libere hic fateris perſoluta eſſe tibi uiginti octo aureorũ Rhenenſium milia ſupra noningentos ſeptuaginta. Deinde Illuſtriſſimo domino patri noſtro fratri autem tuo, & heredibus omnem impetitionem & requiſitionem, ſuper omni eo quod ex iuriſdictione, quæ tibi eſſet uel preſumeretur eſſe in Daniæ regno remittis, idq; irreuocabiliter atq; adeo in perpetuum. Et adhuc tamen nihil impetraſſe te ais. Quo tu in nos impetu inueehereris, ſi tale tibi argumentũ oblatũ fuiſſet? protinus hoſtem periurum omnis iuris inuerſorem proclamares. Negligentiam noſtrã

deteſtareris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

deteſtareris, imo tyrannidi aſcriberes & iuſtum iuditium dei proclamares, quod nos omnibus ſenſibus ſpoliaſſet ita ut uidentes non uideremus & emiſſum ſigillatumq; dyploma ut tu loqueris, ſcienter non meminiſſemus penes te eſſe. quã hic inſultarẽt patroni tui Lubicenſes (niſi forte clientem mauis appellari) ſi tale quid oſtentare poſſent, quale nos in te iam euicimus, Quantam iſthic tragœdiam concitarent, quot cantiones effingerent? Quoties idipſum publico decreto euulgaretur? Confeſtim id noſceret Hyſpania, Protinus innoteſceret Italiæ, Chriſtiernum regem literis à ſe ſigillatis citra uim, citra omnem neceſſitatem contraueniſſe: reuocaſſeq; indubium rem, quam prius tam ſolemniter admiſiſſet. Iſtud hoc non faciemus patrue, tantum nos miſeret tui quod prius diximus, qui in id infamiæ incidiſti, ut alterum malorum ſubterfugere non queas. Aut enim te imprudentiæ, nequid grauius dicamus arguent principes. aut tam excæcatum eſſe ut hæc minime uideas, admirabuntur. Porro duo quidem indicabat dyploma, ſed quorum alterũ alterius interpretatio eſt, deſyderebas idipſum quod natu minoribus regum filijs in Dania concedi ſolebet: atq; hoc conſequutum eſſe fateris te. Requirere prius aliquid poteras: & ius aliquod adeſſe tibi dicere, & modo quicquid id eſt Illuſtrißimo domino patri noſtro, illiusq; heredibus remiſiſti. Quid expoſtulas igitur? Amicos eam in rem ad tam fraternas petitiones ſollicaſti & contemptui habitæ ſunt. qualia ſunt hec patrue? Contemptui habitæ ſunt preces tuæ, quæ ex animi tui ſententia admiſſæ fuere? Spreuit petitionem tuam Illuſtrißimus pater, quem egregie omnia egiſſe teſtaris, quem liberas, quem ab omni impetitione, ab omni requiſicione iuris immunem reddis? Quæ eſt hic concordia, quod hic prudentiæ ſignum? Annuiſti ne tu? Conſenſiſti ne? legitime ne tecum actum eſſe teſtatus es? Cur ergo fratrem inſimulas? Cur patruelem tot regnis citra rationem, citra omne meritum exuis? Cur hanc camarinam moues, quæ in nullum magis q̃ te uirus omne ſit euomitura? Quid ſacratiſſimus Cæſar, quid Illuſtrißimus Angliæ rex ubi hec tam diſſona audierint, quid alij omnes reges & principes dicturi ſunt? Videre iam pridem que euulgaueras, uidere & modeſtiam noſtram qua nunq̃ te hoſtem uocaueramus. Videre deniq; ſimplicitatem tuam, qua effectum eſt ut apertum hoſtem, Illeſum hoſtem & neſcimus quibus alijs nominibus regem Chriſtiernum patruelem tuum traduxeris. Nunc quo id iure effeceris exponetur. Patebunt omnia: pre

ſta ſunt

Si tale quid cõmiſiſſet Illuſtrißimus Dominus Chriſtiernus rex quantum inſultaretur ab Illuſtrißimo Holſatiæ duce & Lubicenſibus.

Toti orbi proderetur confeſtim illud factum ſi Chriſtiernus rex cõtrauiniſſet litteris libere in quibus non contrauenire poſſet.

Petitiones ſuas dux ait ſpretas eſſe cum non ſolum admiſſas eſſe, ſed ex animi ſui ſententia etiã omnia facta eſſe ex litteris eiuſdem euinci confeſtim poſſit

Modeſtia Chriſtierni regis iam aperta erit cũ uiſuri ſunt reges et principes quo genere ſecum egerint hoſtes.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſto ſunt quæ te conuincunt, preſto ſunt quæ ſcortatoribus tuis medium unguem oſtendere poßint. Hæc ratio rerum & obiectionum tuarum eſt. Nunc ad alteram partem ueniamus.

De Centũ florenorũ milibus, quæ ſibi debita fuiſſe ab Illuſtriſſimo rege Ioanne dux aſſerit.

Diuerſitas ducis in allegando eo debito, cum modo in Ioannẽ regem centum milia modo in Chriſtiernũ referat.

Proteſtatur illuſtrißimus Chriſtiernus rex neſcire ſe unde ea ſũma centum miliũ ipſi duci debeatur ex quo dux nunq̃ illius mentionem fecit, quãdiu rex Chriſtiernus fuit in regnis ſuis.

Causa expoſitæ ſummæ explicanda eſt à duce, aut quomodo ſit ea pecunia à ditiõibus eiuſdem adempta.

In neutra parte cauſam debiti ſubiungit dux Holſatiæ.

QVI fieri autem poteſt ut tu centum florenorũ millia tibi debita fuiſſe aſſeras, quæ nunq̃ tibi Illuſtrißimus D. pater noſter perſoluiſſet? Vt enim hic ſubijciamus, quæ tu diuerſa inculcas hic, & in litteris quibus bellum nobis indixiſti cum in his expoſita pro nobis centum milia. In epiſtola autem tua hac centum milia, pro Illuſtrißimo domino patre noſtro numerata eſſe ex ditionibus tuis inſinues: qua ratione deberi tibi eam ſummam potes euincere? Si ex ditionibus tuis aſſumpta eſt, num tibi ſatisfactum eſt? Remiſiſti enim omnia & egregiam exhibitam rationem in eo dyplomate, quo tutelæ adminiſtratæ mentio fit tute teſtatus es. Quid hic iterum ingeminas? Nos aliud nil ſubiungere uolumus. Tantum id dicimus. Primo. nunq̃ nos in animum inducere poſſe eam ſummam ex hereditaria ditione tua pro Clarißimo domino patre noſtro fuiſſe perſolutam. Itaq; & id plane proteſtamur. Neq; enim tu huius rei unq̃ aut uiuente patre quod ſcimus, aut regnantibus nobis mentionem feciſti, donec ad id periculum nos redigeres, cuius & prius meminimus, & in ſequentibus uberiorem mentionem ſubijciemus. Quod ſi tibi ius fuiſſet in eam ſummam, cur nouem annis quibus in regno uiximus, nunq̃ à nobis eam efflagitaſti? Cur ne ſemel quidem illius memoriam introduxiſti? Adeo nunc tibi curæ eſt, tam ignotam rem ex inferis reuocare, & mortuo D. fratri tuo, eo ex argumento tam ingentem inuidiam concitare? Deinde ſi tibi ſumma ea debebatur, cur cauſam non explicas? Vbi expoſita eſt? quid nam ea ipſa tum agendum fuit? An bellum aliquod inceptum ſit, an conſcriptæ nouæ copiæ, àn indicta gentibus aliquot certamina, an conducta claſsis, àn procul è Germania euocati milites, àn nouum aliquod fœdus tranſactum in quod oportuit eam ſummam profundere? àn donatio facta, àn tranſmiſſa noua munera? Nihil horum omnium inculcas, nihil horum omnium inſinuas patrue. Tantum ex ditionibus tuis collectam ſummam cis. et mõ illi modo nobis impingis, utriſq; diſpari argumẽto. Neutra enĩ in parte cauſam ſubiungis. Quis porro crediturus eſt tibi, tam diuerſa tam contraria ſcribenti? An ne legere enim improbi illi homines qui te ſeduxere, mendacem oportere memorem eſſe? Ipſi uero cum bellum indicerent ſubſcriptis rationibus, idq; facerent non tam iubente te

q̃ admittente

q̄ admittente, cur non deſyderarunt harum rerum dictarum rationem aliquando reddendam eſſe? Vbi tu pro nobis eam ſummam expoſueris, neſcimus. Illuſtrißimum patrem ſubſidio tuorum eguiſſe, adhuc fidem nobis non feciſti. Scimus uero ingentia debita, ab Illuſtrißimo domino Chriſtierno auo noſtro, patre autem tuo relicta eſſe ob continua quæ illi bella intercęſſerunt. Atqui equaliter illorum diuiſionem factam eſſe, nonne principio diuiſionis hereditariæ tutemet nouiſti? Intereà indica tempus, locū, neceßitatem, quibus coactus fuerit Illuſtrißimus dominus pater noſter à tuis ſubſidium mutuari. Obligationē illius deprome, qua ea in ſumma tuis deuinctum ſe eſſe litteris ſigilloq; ſuo teſtetur. Alioqui quomodo in animum inducemus in alienam meſſem, illum unquā falcem immiſiſſe? & à tuis ſubſidium flagitaſſe, qui ſuorum opera ſupra ſolitum, nunq̄ tam grauiter uſus fuerat? Hoc profecto tibi agendum eſt, ſi fidem facere uelis eam ſummam pro illo erogatam fuiſſe. Neq; uero tu unq̄ nobis id intimaſti. Iam ſolum ubi te ita in diuerſum traxere nebulones illi, cur occaſionem quereres, ob quam amicitiæ noſtræ renunciaſſe uideri poſſes. hec commentus es, ut ſcz iure motum te aliquot homines exiſtimarent, qui ex profeſſo ueritati hoſtes eſſe ſolent. Tunc tu è medijs tenebris hec eduxiſti, futurum exiſtimans ut uel non reſponderemus, uel legentium aures prior occupares. Nos uero neq; querimus legentes demulcere, iuris tantum noſtri rationem habemus. Neque fidem petimus tibi derogari, niſi in his in quibus fidem adhiberi tibi non poſſe, hec noſtra reſponſio poſſit conuincere. Enimuero quod ad debitorum mentionem pertinet, in Sereniſſimo domino patre noſtro non opinamur rationem tibi eſſe, quur deberi tibi comminiſcare, In nobis uero quam tu occaſionem potes aſſerere? Et in Sereniſſimo domino patre quidem idipſum habere potes, quod te poßit euincere eam debitorum ſummam quam Illuſtrißimus auus noſter pater tuus reliquit cum tutelam tuam adminiſtraret, quod ad partem tuam ſpectabat perſoluiſſe, tradidiſſeq; tibi immunes grauaminibus principatus tuos, qui tot illos modis oppreſſos inuenerat. Ceterum quod ea ex ſumma, quæ interea collecta fuit, ſuam debitorum partem non perſoluerit, in litteris quibus de adminiſtrata legitime tutela egregiam à D. patre noſtro rationem tibi redditam eſſe fateris, illumq; ob omni calumnia liberas: aperte teſtaris. Tantum abeſt ut tale aliquid hic diutius inculcandū ſit. Age uero deprome teſtimonia ſi contentus non es, deprome litteras

ſi deberi

Rex Ioānes ſubſidio ſubditorū ducis non eguit, unde ergo ait à ſubditis ſuis eam expoſitā fuiſſe pecuniā?

Obligationē regis Ioannis qua ſeſe ad id obligat, depromat dux & tunc credetur eidem alias minime fides illi adhibebitur.

Quomodo inductus eſt dux ut hec cōminiſceretur per nebulones & infames proditores quoſdam.

Nullā occaſionē ducē eſſe, ob quam poßit conqueri de D. Ioanne fratre ſuo, neq; item aliam qua de rege Chriſtierno patrueli.

Summa debitorum à D. Chriſtierno primo patre ducis Holſatiæ equaliter inter fratres diuiſa.

Depromat teſtimonia aut litteras quibus eam ſummā ſibi deberi oſtendat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſi deberi tibi eam ſummam, adhuc non dubites ingerere. Id profecto hactenus non feciſti, unde neq; ad huc facere poſſe, apertum ipſe teſtimonium nobis ſubminiſtras. Quid ergo conſequutus eſſes aliquid? Debitum non erat, neq; tu queſiueras quid ergo conſequereris? Hereditaria Noruegiæ parte ut minime potiri poſſes, tute met negligentia tua effeciſti. Neq; tu requiſiuiſti uero partem eam, imo toties admonitus ut uel aduenires: aut qui partes tuas exequeretur tranſmitteres, parere noluiſti. In eo autem quod minoribus natu regum filijs debetur, litteris ſigilloq; tuo optime tibi ſatisfactum eſſe teſtaris: conuincentibus illis tuis ſcriptis, euulgatæ huius à te epiſtolæ falſitatem. Enimuero & idipſum non omnino diffiteris, ipſa ſtatim fronte epiſtolæ ubi fractarum à te litterarum crimen ſtudes amoliri. Amicorum uero quos in cauſam tuam ſollicitaueras, nullam apud Clariſſimum dominum patrem noſtrū rationem habitam eſſe, nonne que predicta ſunt oſtendunt? Nonne à te profectæ littere conuincunt illorum curam non exiguam Illuſtriſſimo domino patri noſtro fratriq; tuo fuiſſe? Ex his an recte facias clariſſime patrue, qui iure ſtare uoluiſſe te, ſed admiſſum non eſſe ꝙ Sereniſſimus D. pater noſter Daniæ rex unctus eſſet, unde neq; iudicem neq; ſuperiorem cognoſceret epiſtolæ inſeruiſti tutemet exiſtima. Quando uero requiſiuiſti ut cauſa iure determinaretur? Num litteræ tuæ aliud conuincunt, quæ noſtris in manibus ſunt? Num aliud prius deduximus? & tu aliud eſſe q̃ diximus num potis es oſtendere? Quorſum uero pertinet inſeruiſſe, ꝙ Illuſtriſſimus pater noſter noluerit ſuperiorem aut iudicem cognoſcere. quamq̃ enim uterq; Daniæ reges uncti fuimus nunq̃ tamen iuri ſtare recuſauimus. Omnes Chriſtianos principes ſemper iudices admiſimus, & adhuc in hac cauſa tua tam conſanguinea omniū arbitrio ſtare parati ſumus. Tu uero quorum principum iuditium ſequutus es, ubi comunem Germaniæ pacem per Illuſtriſſimum Sacratiſſimumq; Cæſarem ipſiuſq; regimen tibi ut obſeruares preceptā in tam ferox bellum permutaſti? Iudicem enim cur non admitteremus patrue? Num Holſatiæ, Stormariæq; ducatus iudicem habent? ſed obliti ſumus contra illum te hoſtibus ſubſidium preſtare, & ad Francos Gheldroſq; militem, uires, ſuppetitas ſubmittere. Ita tu minime iudicem cognoſcis, qui contra Cæſareum regimen bellum aſſumis, qui in Cæſarem impetum conuertis, qui rebellibus uires ſuggeris, qui deniq; cum alijs omnibus iudicibus, iudicem quoq; cōtempnis conſcientiam. Alioqui neq; tu hec

ARGVMENTA AD IDEM.

Amicorum quos ſollicitaſſe ſeſe dux ait magnā rationē fuiſſe apud regem Ioannem precedentia ſat oſtendunt.

Nihil ad cauſam ꝙ D. Ioannes unctus Daniæ rex fuerit, quādo ex hoc nil detractum eſt iuri.

DVX Holſatiæ nūquam uoluit iuditio ſtare.

Falſum eſſe ꝙ rex Ioannes noluerit ſuperiorē cognoſcere, Cum ratione ducatuū ſemper cognouerit ſuperiorem.

Dux Holſatiæ tam bene ſuperiorē cognoſcit ut Cæſarē & Cæſareū regimē plane ludibrio habeat idq; & uerbis et facto.

Dux Holſatiæ contra Cæſarē ſuperiorē ſuum francis ſubſidium tranſmittit, Euge bonum obſeruatorem ſuperioris ſui.

tu hec inculcaſſes. Nunq̃ animo tuo ſedit iudicij fortunam experiri.
Siquidem nunq̃ defuere iudices: Cæſar, principes, ipſum deniq; reg=
ni Daniæ conſilium. Quod cum tu nunq̃ ad cauſam tuam audiendam
ſollicitaueris, quomodo uoluiſſe iuditio ſtare te perſuadebis? deduc ſi
potes à regibus Danis qui uncti fuere, ſubminiſtratam aliquando non
eſſe iuſtitiam? Aut compromiſſi non ſeruati labem ſi potes abſterge?
Quando enim quæ à te firmata ſunt nõ obſeruas, putabit aliquis, quod
per alterum determinari poſſit unq̃ te ratum firmumq; habiturum?
Nihil hic preter uerum dici tute teſtis es. Indicat & epiſtola tua com
promiſſi, q̃ tenax fueris, ſiue enim id ipſe feceris, ſiue ſcelerati illi
impoſtores qui te ſeduxere, certe à te profectum eſſe malorum ſeri=
em preſentes calamitates oſtendunt.

VOCES autem quomodo perſuadebis à Sereniſſimo D. patre
noſtro fratre autem tuo auditas eſſe? Aut quale poteſt hoc argumentũ
eſſe quo tu libere talia dicta eſſe potes comminiſci? Neq; enim uериſi=
mile eſt eas emiſſas ab eo uoces eſſe, quem ſuis contentum neq; illi ipſi
qui penes te fœdifragi, & periuri transfugæ, inficiari poſſunt. Adeo
ne Chriſtianum ducis patrue in fratrem talia excogitare, nedum in to=
tius orbis theatro exponere? Iſta eſt reuerentia tua erga fratrem qua
tu illi tyrannidem impingis? reliqui omnes prudentem principem uo=
cant. Solus Fridericus germanum fratrem eumq; iam mortuum qui=
bus illum traducat criminibus nullum modum imponit. Illi illi predo=
nes qui te impulere Friderice patrue ut hec emitteres, optimum re=
gem uocant, eo qui aduerſum nos Danorum nomine prodijt libello,
& tu ſolus tot illum uicijs obnoxium reddis. Quid uero non hec ui=
uente eo efficaſti? An tum deerat Cæſar? àn tum principes? àn regni
Daniæ conſilium? Cur tum non quiritaſti? Conqueſtum te ais, in iu=
dicium prodijſſe inficiaris. An ne uero audiuiſti unq̃ cum mortuis nil
niſi laruas pugnare? Tu nunc mortuo fratri inuidiam concitas, cu=
ius memoria apud te melior eſſe debuit. Quod ſi cum mortuo conflic
tari ſemper tibi in animo fuit, cur in annum uſq; nonum ab illius morte
querimoniam diſtuliſti? Alteram ſe partem adempturum tibi dicebat
ſi perſeuerares, ut ais, & Cæſarem non fuiſſe id in negocium euocan=
dum exiſtimas? Cæſarei ducatus illi fuere, è quibus ſe expulſurum fu
iſſe te interminandum eſſe dicebas, niſi deſiſteres. Id uero ſi efficiſſet
num ad Cæſarem peruentura erat iniuria? Num is paſſus fuiſſet abigi

Nũq̃ defuere iudices ſi iudicium requiſiuiſſet Holſatiæ dux.

Dux Holſatiæ nunq̃ ad Danicũ conſiliũ cauſam ſuam tranſtulit aut committere uoluit.

A nullo rege Danorũ male adminiſtratã iuſtitiã q̃q̃ uncti fuere

Dux Holſatiæ que ipſemet pollicetur et ſigillo munit non obſeruat, quõ ergo ea obſeruaret que ab alijs determinarentur.

Dux cõpromiſſum ſuum fregit.

Mendaciũ eſſe qđ ſubiungit auditas uoces eſſe quibus rex Ioannes illi minatus eſt ſe alteram partem adempturum.

Omnes Dani nunc hoſtes regẽ Ioannem optimũ regẽ uocant, ſolus Fridericus frater tot illi crimina impingit.

Dux Holſatiæ uiuẽte fratre nihil unq̃ tale quid fecit, immo nouem annis poſt illius mortẽ nihil niſi nũc ſolũ fratri ſuo obiicit

Non potuiſſe regem

te ātra omnem aut iniquiſſimam rationem. Caue uero id exiſtimes, & putes non hec conſideraſſe D. fratrem tuum aut probe cognouiſſe, neq; id ſibi liberum, ſi uellet, efficere? Adeo ne imprudens fuit? adeo ne inhumanus? adeo dicaculus ut quæ facto explere ſe non poſſe cognoſceret, id uerbis facturum ſe minaretur? tu uero chariſſime patrue ān teſtes habes qui id illum dicentem audiuerunt? qui cum hec minaretur, interfuerunt? parce uero ſi durius paulatim tecum agamus. Nam ut tu multis in rebus inique fratrem traducis, ita nos equum eſt patris rationem q̃ tui habuiſſe maiorem. Hæc fuere, quæ tandem ſufferre coactus es, quæ donec é uiuis decederet Illuſtriſſimus pater D. Ioannes perpeſſus es. Indigna ſane, & eo magis indigna, quo tu patruelem tanto amore proſequutus es. Iuris executionem nunq̃ flagitaſti, quid mirum ergo ſi nunq̃ impetraris? literis tuis egregie tecum actum eſſe teſtatus es, & hic iterum hanc confictam tragediam ingeminas. Ingemina uero quantum libet, modo hanc toties nobis cramben repetere ſupremam neceſſitatem non imponas.

Ioannē etiā ſi uoluiſſet duā Friderico partem ſuam eripere eo ꝙ iudex erat Cæſar cur ergo quod non poterat dixiſſet?

Vocatur dux ut teſtes adducat qui ꝓbent Ioannem regem id dixiſſe.

D. patris ſui rationem habere cogitur rex Chriſtiernus.

Iuris proſequutionem nunq̃ flagitauit dux cur ergo uel à quo habere poſſet.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

POST mortem tamen eiuſdem non pretermiſimus iuris noſtri proſequutionē, ſed eadem uia apud regem CHRISTIERNVM eius nominis ſecundum illius filium iiſdem requiſitionibus egimus, at eodem quo uiuente D. fratre noſtro, nobis modo reſponſum eſt. Neq; eo ſatiatus fuit quinimo multis duris inimicis, & patrueli non congruentibus machinatiōibus, erga nos nō perinde affectus eſſe uiſus eſt.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI DANIAE, SVETIAE, ETC. REGIS AD ſupradictum Illuſtriſſimi Holſatiæ ducis patrui ſui articulum reſponſio.

HACTENVS IN SERENISSIMVM DOMInum Ioannem patrem noſtrum fratremq; tuum egiſti, chariſſime patrue, nunc in nos omnem impetum contorques, quanto magis elaborandum nobis eſt, ne fœlicius tibi ſuccedere poſſint, quæ in nos criminatus es, q̃ q̃ immerito in D. patrem noſtrū impegiſti. Porro id

Hactenus in D. Ioannem regis Chriſtierni patrem actum eſt ſupereſt ut in filium eius conuertatur.

ipſum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ipſum uoluiſti artifitio efficere, ut è patris commiſſo non exiguam filio conflares inuidiam, & facilius illum proſterneres, quem ex paterna impietate multum hauſiſſe fidem facere poſſes, ſed te fortuna non ſpes deſtituit, quando neq; nobis perſuadere poſſumus, id te ita feciſſe quod ita eſſe exiſtimares, ſed uoluiſti quod pridem diximus hoc quaſi effictọ tragœdiæ prohemio lectorem ineſcare, ut is demum nobis iniquior eſſet qui à te in partes traductus fuiſſet: quacunq; ſane id occaſione feceris mutuum pro uirili reddere conabimur, ſiue q, ita eſſe credideris, omnes ex te uno dimenſus qui id ipſum non dixiſti modo ſed re effeciſti ut uerum diceres, reddimus oſtenſæ ueritatis iam ſeipſam prodentis premium, ſiue q, ſtudio nos omnium hominum uoluiſti malediccentiam contrahere. modeſtiam noſtram obijcimus, q, te apud omneis mortales egregium principem tantiſper uocauimus, donec eo nomine magis commendari epiſtola tua paſſa non eſt, quorſum uero hec pertinent mortuo Illuſtriſſimo domino patre noſtro idem à nobis tibi reſponſum datum eſſe? aut quid ad diſceptationem pertinet quo te uultu ſumus intuiti? Potes autem aliud unq̃ à nobis in te relatum eſſe, q̃ quod ex naturæ inſtinctu patruelis debet in patruum? Conſcij durioris reſponſi non ſumus. Quis tibi hoc coryceus ingeſſit? Tempus habes quo hanc rem factam teſtificere? Locum habes quo durius aduerſum te reſponſum emiſimus? Teſtes preſto ſunt, qui tale quid dicentes nos audiuere? aut literas habes quibus tale quid interminati tibi ſumus? Habes uero, Produc, iuditio ſiſte ut examinari poſſint. Non recuſamus, non refugimus tam ſcelerati, tam impij, tam male patrueles iuditium. Id ſemper flagitauimus: tute illius nullam unq̃ copiam nobis feciſti. Quæ ſumus te: cauſam habes? durum quid interminati tibi ſumus? Adeſto adfer in medium quidq̃d aduerſum nos habes literarum. Nam quod tu hac epiſtola non exprimis, neq; à nobis factum eſſe conſcij ſumus, quo modo poſſumus refellere? duri fuimus, impatrueles fuimus? inhumani erga te fuimus? Penitet ſane & apprime penitet, ſi ita id eſſe poſſis euincere. Duros fuiſſe oſtende, impatrueles fuiſſe demonſtra, inhumanos fuiſſe erga te conuince, quid moraris? Tu uero chariſſime patrue quando nobis mortem intentaſti, humanus fuiſti? quando periuros illos proditores id tibi conſilium ſuggerere paſſus es, patrui officium executus es? quando ſacramentum nobis preſtitum antiquaſti, fidi ne principis munus executus es? quando ſpecioſis nos uerbis ſeduxiſti, nihil iam

Cur fratrem ſuum uoluit dux Holſatiæ principio deferre.

Voluit dux Holſatiæ lectorem ineſcare ficto illo de criminibus Ioannis prohemio.

Dux Holſatiæ ex ſe omnes dimẽſus eſt putatq; alios ſui ſimiles.

Rex tantiſper optimũ principem ducem uocauit donec magis citra mendatium uocare non poteſt.

De reſponſo duriore dato dicit rex conſcius non eſt dux id probare debet datum eſſe.

Si quid aduerſum regem habet dux Holſatiæ ſi literas habet quibus poſſit oſtendere regem aliquid cõtra ſe minatum eſſe producat.

Dux Holſatiæ quando intentauit mortẽ regi Chriſtierno q̃ humanus fuit.

Dux Holſatiæ iuramentũ quod regi preſtitit fregit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Idem cum polliatus eſſet ad pacem compo nendã uenturũ bellũ immemor dictorũ in dixit.

Quando talia unquã fecit dux rex quod re gi dux intentauit.

Tot indignis modis laceſſitus rex nunq̃ de patruo male dixit, dux autem cũ tot in= digna in regem fecis= ſet ad huc nomen illi omne adimit.

Rex nũq̃ in patruũ male machinatus eſt ſi negat dux, conſilia rij regis apud ducẽ ſunt infames prodito res, ab illis querat dux non timet rex il= lorum quãq̃ hoſtium iudicium ſubire.

Rex Chriſtiernus nunq̃ refragatus peti tionibus ducis eſt ſed ſemper quecunq; uo luit fecit.

Proditores regis cõ ſiliarij aliquot apud ducem ſunt ab illis po teſt facile ſiſcitari ſi tale quid regem unq̃ tentaſſe cognoſcant.

aliud quam coniurationem eructans, integritati, quam in te eſſe uide
ri uolebas, num uim intuliſti? Quando armatus ipſe in patruelem pro
greſſus es, ex auitis illum ditionibus expuliſti, ſanguinis tu rationem ha
buiſti? Quando fugientem in omnium hominum odium conaris inducere
amici partibus functus es? Nos quando hec tibi intentauimus? Quando
à te fugientes proditores noſtram in tutelam ſuſcepimus? quando ut à
te deciſcerent conſiliarij tui, procurauimus? quando aduerſum te mili=
tem comparauimus? copias eduximus, uim intentauimus? quando te
in exilium compulimus, quando in abſentem calamũ ſtrinximus, quã
do apud homines te detulimus? Cum nos tot ditionibus ſpoliaſſes, lau
dauimus principem, factum non laudauimus, tu neq; nos neq; factum
aliquod noſtrum unq̃ cõmmendaſti, nos te ſine honoris præfatiõe nun
q̃ nominauimus, tu præfationis loco hoſtem apertum Chriſtiernum uo=
cas, atq; hic ſi dicere non uereris conatum tale quid aliquando Chri=
ſtiernum eſſe, ſed ut perficeret defuiſſe fortunam, quid magis à ueri=
tate poßis alienum dicere? Literas intercepiſti quibus in te molitos ali=
quando tale quiddam poſſis fidem facere? Conſiliarij omnes noſtri a=
pud te ſunt, maximam illorum partem in manibus habes, ſponte quoſ=
dam nonnullos fortuna ab his ſciſſitare, ſi tale aliquid unq̃ machinati
ſumus, & citra tamen illorum conſenſum fieri non potuit, ut tibi bellũ
inferremus. Quod uero ante iſtam coniurationem tuam commiſſum,
aduerſus nos tuum fuit ut tibi bellum uellemus inferre? Nihil peccaue=
ras, nihil bello dignum feceras, cur ergo bellum aduerſum te fuiſſemus
moliti? Niſi forte quia ipſe citra rationem nos tot regnis exuiſti, ex tuo
illo inſigni facto, aliorum uoluntatem dimetiare, aut cur erga te non
perinde affecti uiſi eſſemus? An forte quod eadem quæ à patre quæſi
ueras & non impetraueras, neq; à nobis cum frequenter inſtares tu=
liſti? Atqui ſi nunq̃ ſuper his quæ prius ſcripſiſti, mentionem ingeſſe=
ris totis nouem annis quibus in regno fuimus, quid potes iniuriam il=
latã tibi eſſe conqueri? Produc uero litteras noſtras ſi potes, quibus re
fragatum petitionibus tuis regem Chriſtiernum eſſe oſtendas. Produc
tpa, locum, teſtes coram quibus id tibi quod petieras negatũ eſt, in ma=
nibus proditores illos habes, qui nobis à conſilijs fuere, tu ab illis ſiſ
citare an tale aliquid quale nunc inculcas unq̃ nobis propoſitum fuit,
Non fuimus duri, inhumani, impatrueles, ut tu loqueris, patrue, ætatẽ
tuam magis uenerati ſumus, cani tui in maiore apud nos honore fuere.

Cum nos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Cum nos exegiſſes cauſa erat cur emiſſis libellis accuſationem aduerſum te in totius orbis conſpectu intentaremus & peperamus tamẽ ſenio tuo ꝗ coactum ad res nouas, non ultro progeſſum exiſtimaremus. Poteramus apud omneis mortales hec paßim obijcere Fridericus Holſata fidẽ fregit, quam nemo unꝗ̃ generoſius princeps, Fridericus ſacramentum quod nobis preſtitit abominatus eſt. Fridericus ebrioſorum & ſcortatorum agmine circumſeptus generis ſui obliuiſcitur, Fridericus tam ſenex princeps, tam prudens habitus, tam integer creditus fœdo auaricie crimine in aliena impetum conuertit, Fridericus in mulieres bellum gerit ablata illis que nunquam commiſere, quæ propter nuptias obuenit donatione, Fridericus Iudam proditorem emulatus eſt qui cum Chriſtierno regi, preſens promiſiſſet ad futurum in componenda fœdera, bellum confeſtim abiens indixit, Fridericus omnem populum à legitimo principe auertit, & inaudita dominandi libidine delyrus ſenex regis ſibi preter omnem pontificis preter omnem Cæſaris conſenſum, nuncupationem aſſumit. Hic iſte eſt qui in fratrem non ueretur quicquid poteſt iniuriarum comminiſci. Hic iſte eſt egregius bellator qui cum mortuis conflictari turpe ſibi non ducit ſed decorum arbitratur. Hic unus eſt qui publicam germaniæ pacem indictam primus perturbare non eſt ueritus. Hic ille eſt qui nũꝗ̃ de ſe male merito patrueli palam mortem intentauit, Hic eſt qui feneratoribus & lenonibus primus nobilitatem proſtituit. Hic eſt Chriſtianus ille qui deum fœderum iudicem, tam egregie ludificatus eſt, qui palam aperteq; indigna in patruelem comminiſcitur, qui Cæſarem & omnes principes abominatus eſt. Hic eſt illud proditorum aſylum quod ſceleratiſſimis quibuſq; nebulonibus etiam premium proponit, non defuiſſent exempla quibus in te omnes homines exacerbaſſemus, illaq; omnis generis dum feris crudeliorem te, que generi parcunt, potuiſſemus euincere, quibus ſanctum pre te fuiſſe Hieroboam oſtenderemus. Ita natura receptum eſſe ut fratrem frater non poßit non diligere, unum eſſe te qui à nobilißimo genere tuo deſciuiſti, qui cum tam indigne fratrem traducis plane oſtendere te quã tum à clarißimis parentibus inueteratus ſurculus deſciſceres. Apud reliquos omnes proditoribus ſupplicium irrogatum fuiſſe te unum qui illis premium primus proponeres & huberioribus ad te muneribus pelliceres, in hoſtem pyrrhum noluiſſe olim populum rhomanum mediã operam emercari, ſed illum ad principem ultro tranſmiſiſſe. Te unum

Rex poterat illis criminibus que hic ſubiungũtur ducem per totum orbem diffamare ſed noluit, & tamen dux ipſe regi nõ peperat.

Iſta ſunt facta ducis admodũ inſignia quibus egregie commendari poſſet ſi rex uellet, & hec omnia ob anno domini. M. D. xxij. facta ſunt ab eo dẽ ſed non uoluit rex ut hec omnes cognoſcerent & patruo ſuo donec coactus eſt nomen ſuum defendere et patrui ſeuiciem in illum conuertere.

Egregia facta ducis Holſatiæ Friderici etc.

O egregiũ patruum qui hec aduerſus patruelem facis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

in patruelis caput omnes incitaſſe in eum qui te patris loco habuerat, familiares armaſſe inaudita dementia. Valere apud nobiles animos, ſupplicis etiam hoſtis petitionem, apud te regis Chriſtierni patruelis tui tam humiles preces uiluiſſe, oraſſe illum à bello dignareris abſtinere, obtuliſſe totam Cymbricam, Cherſonneſum donec iure cauſa determinaretur, ad te ſupplicem ueniſſe & infamiter illic polliatum eſſe quæ perpetuo dedecore tuo non obſeruaſſes. Prodidiſſe te illum, cum quo perpetuo fœderum nexu coniunctus eſſes adeo neq; preces neq; ius neq; generis reſpectus neq; ueterem amicitiam, neq; fratris merita, neq; Chriſtianam pietatem, ullum apud te locum inueniſſe. Egiſſe extorrẽ te ſacratiſſimi Cæſaris ſororem, & in domini tui ſanguinẽ uiolentas manus & ſanguinarias illas preparaſſe, quid commeruiſſent paruuli liberi? quid inſons etas? quid tantorum principum genus, & tamen in illos ſceleratum illum impetum meditatum eſſe te, Barbariſſimos hoſtes illi etati parcere, cui non peperciſſet Fœdericus, adeo humanum illum eſſe, adeo nobilem, adeo generoſum principem, ut cum mulieribus bellum gereret, cum infantibus inimicitias exerceret. Quid tanta ira dignum ſacratiſſimi Cæſaris ſoror effecerat, ut tu in eam iure belli ſtatuere pius bellator depoſceres? quid tot malis dignum commiſerat ut tu mariti interfectori ſceleſtiſſimis nuptijs nobiliſſimam principem alligare conareris? Citra ſacratiſſimi Cæſaris conſenſum, citra tot maximorum principũ authoritatem, in eam ius uſurpare uoluiſſes? Inſontibus autem liberis cur mortem intentare uoluiſſes, niſi unica regnandi libidine ut ſcilicet regiæ ſtirpis perditione heredibus tuis regnum ſtrueres. Emulatum itaq; Baaſa, Zambri, Iehu, Hierobaal ſed eo longe ab illis deuiaſſe q̃ iubente tres illi id domino effecerant in occiſorum prophetarum ultionem. Ipſe uero in ſolam libidinem id efficeres. Hec & alia multa in te potuiſſemus promulgare, niſi maiorem tui rationem habuiſſemus, q̃ tu hactenus Chriſtierni habuiſti. Siluimus nihil emiſimus, nihil moliebamur, contenti eramus apud omnes principes tyranni ſcelerati peſſimi nomine deferri. Audireq; id palam merito expulſos nos eſſe qui tam indigne cum Illuſtriſſimo patruo egiſſemus, & audiuimus hec indurati aduerſum opprobria & ad omnem iniuriam ſuſtinendam parati. Deniq; Chriſtianius duximus citra meritũ uituperia perpeti q̃ ex male & indigne factis honorem emercari. Cum tali hoſte negocium tibi fuit, nihil adhuc prodijt noſtro nomine e quo ſe leſum

eſſe quiſpiam

Rex ſupplex ad patruum uenit orans ne bellũ cũ ſanguine ſuo ſuſciperet, dux polliatus eſt ſe non facturum bellum & fregit iuramentũ. Hec acta ſunt in Borſolmo anno domi M.D.xxii.

Egregium factum ducis in mulieres & liberos inſontes bellum gerere.

Dux Holſatiæ emulatus uolũtate hic ſero baal baaſa, zãbri reliquoſq; quibus curæ fuit regiam ſtirpem interimere.

Ingentia mala que de ſereniſſimo rege dicta ſunt que homines credunt uera eſſe ſed an ita ſit nouit deus, qui omnes iudicaturus eſt & tamẽ ſiluit ſemper rex Chriſtiernus neq; ad tot maledicta unq̃

eſſe quiſpiam teſtari poßit. Tu fratrem tuum & patruelem quantum in te fuit peremiſti. Aderat argumentum, aderat cauſa, tempus aderat aderat oportunitas, amici flagitabant ut noſtri nominis rationem habe=remus, & parere hactenus indecorum nobis exiſtimauimus. Ipſe inte=rea perpende qualia inditia non perinde erga te affecti patruelis prebu erimus, cum nos tam grauiter nunc leſeris, tot regnis exueris, uxori, liberis dira interminatus fueris, uitæ noſtræ inſidiatus ſis, nos uero nul lum unq̃ ſignum non perinde erga te affecti prebuerimus, quis exiſti=mabit eo quo tu putas tempore cum nihil adhuc aduerſum nos machi natus eſſes, nihil patruo indignum commiſiſſes, duris & inhumanis & patrueli non deſeruientibus machinatiõibus aduerſum te uſos eſſe? Nunc meritus eras cur erga te non perinde afficeremur interemiſſe uo lebas, ſacramentum exueras, proditores noſtros ad te premijs inuita=bas, alios ut tales eſſent in caput noſtrum emercabaris, & cum tali hominum genere ex natura bonis hominibus ſimultas eſſe ſolet. Neq; tamen alio unq̃ te nomine q̃ Charißimum patruum & tanq̃ patrem nominauimus. Teſtis eſt ſacratißimus Cæſar, teſtis inuictißimus An=gliæ rex, teſtis conſcientia noſtra ꝗ nihil de te detulimus, Culpam au tem & factum ſemper abs te moliti ſumus. Ipſe uero, quæ nos geßiſſe plane nunquam nouiſti, in nos contorques, & tam bene meritum de te patruelem tuum, tot indignis modis orbi execrabilem reddis. Hic nos tuam conſcientiam appellamus. Mouere ne te ultima illa uerba cum iam Borſolmi eſſemus, & dextris datis tu pacem pollicerere? An ne hæc ſaxeo cordi dicta adhęſere? Cum te in nos hominum quorundã inſtinctu uideremus exacerbatum, conueniſſentq; in Borſolmum non exigui principes num tibi ita loquutus rex Chriſtiernus eſt? Chariſſime patrue cum deceat omnes homines generis ſui rationem habere, ini=quum eſt inter nos diſſenſionem oboriri, aut minimum etiam animorũ diuortium. Noſq; longe preferimus in magnam etiam calamitatem in=cidere, q̃ cum patruo digladiari. Proinde à te requirimus generis no mine, ut ſi quæ tibi nobiſcum controuerſia eſt, tu illam iure paciaris exſandi. Accepta eſt à te conditio, dies indictus, locus conuentioni deſig natus. Tu eo uenturum te regi Chriſtierno data dextra pollicebaris, Li=teris tuis obſignatis in eum te deuinxiſti, & humanioribus uerbis ſo=pitam tu flammam ſalamandra fouebas. Neq; uero fieri potuit, ut in=duceremur eas res moliturũ te, quibus iam tam fœliciter perfunctus es,

Neq; ex=

unq̃ reſpõdere uolu=it, comparetur, nunc utriuſq; modeſtia & omnes iudicent.

Probatio ꝗ non fue rit grauius affectus erge ducem Holſatiæ rex Chriſtiernus qđ tamẽ occaſione bellan di accepta non uere tur Holſatiæ dux dice re.

Rex Chriſtiernus ſemper optime de du ce patruo ſuo etiã po=ſtq̃ ab illo regnis om nibus exutus eſt ſcrip ſit & dixit.

Verba regis Chriſti=erni ad patruũ ſuum Borsholmi anno do=mini. M. D. xxij. circa diem Laurentij uere pia quæ efferatũ du=cis animũ permouere potuiſſent niſi lapide us fuiſſet. Hec autem audiuerunt quattuor principes qui aderãt eo in loco.

Promißio ducis quã tamen nõ obſer=uauit.

Nunq̃ exiſtimaſſe regem Chriſtiernum ꝗ Fri=

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Neq; exiſtimauimus enim in ſenilem auum eam regnandi libidinem cadere, neq; patruum unq̄ tam nefanda patrueli intentare poſſe. Simplex nobis controuerſia oboriebatur, quam tu pro integritate tua à nobis iure credebaris determinaturus. Quo tu facto potuiſſes hanc generi labem abſtergere, & uiolenti inuaſoris nomen, in meliorem ſane nuncupationem egregie conuertere. Tu interea cum hæc legis patruenum facti ſubit penitentia? Num dedecoris pudet quo effectum, ut ſupplicem tu patruelem aſpernareris? Si non te permouiſſet ſanguinis coniunctio, ſi nihil exiſtimaſſes ijſdem ex progenitoribus ortum eſſe, ſi tibi uiluiſſet patruelis nomen, ſi fratris memoria tibi tam inuiſa fuiſſet, àn ne ſi aliquid in te auiti ſanguinis fuiſſet, ſupplicem tam infamiter potuiſſes reijcere? & reiecaſti ſane magno tuo cum dedecore uerbo abſit inuidia, ſed hic non quid feceris, ſed quid efficere debuiſſes, in controuerſia eſt & magnum ſane aduerſum te prebituri ſunt teſtimoniū barbari, apud quos neq; Hector, ut in fabulis eſt, ſupplicem Paridem cum iam mortem intentaret, ledere uoluit ſed amplexatus eſt, & Adraſtus ſupplicem Tidea cum intueretur, qui illi ſacrificium diſturbauerat filia etiam ultro ſponteq; donauit. Quid quod & leones traditum eſt humiliantibus non nocere. Quanto tu magis inhumanus fuiſti patrue, qui preterq̄ ꝙ me ad uos quaſi ſupplices uenie͂tes intuereris & litteris obſignatis ſtaturum te compromiſſo pollicitus ſis? indictum conuentioni diem bello preueneris, in quo tot nefanda à te nobis intentata ſunt? Si te neq; Barbarorum hominum neq; belluarum exempla permouiſſent, at ſaltem in mentem uenire debuit quomodo etate noſtra ferè: certe tua cum puer eſſes Ludouicū undecimum capitalem hoſtem ad ſe uenientem Karolus Burgundio excepit, tot ab illo pridem indignis modis laceſſitus. Non modo non cepit eum cum illi liberum eſſet hoſtem in poteſtatem redigere, ſed icto firmiſſimo cum illo fœdere teſtatus eſt quantum in nobilibus animis generoſitas ualet, q̄q; ſit omnibus hominibus merito commendabilis. Nos tibi hoſtes non eramus, promittebas omnia: litteras tuas eam in rem dabas, diem, locum indicebas, cōuentioni te adfuturum data dextra pollicebaris, ut deum & homines falleres. q̄ uero hæc obſeruata à te ſunt, quid opus eſt in medium producere? Nolumus hanc tibi maculam inurere, ut dicamus fœdifragum eſſe, periurum eſſe, impoſtorem eſſe, & tamen, ut merito dicere poſſimus niſi pudor obſtaret, effecaſti. An tu iſtas putas impatrueles machinationes

ꝙ Fridericus patruus id facere uellet qd' efficiat.

Fridericus Holſatiæ dux ſupplicē Chriſtiernū patruelē contempſit cū tamen & feræ ſoleant ſupplicibus parcere ut multis exemplis probatur & oſtenditur.

Barbaros ſupplicibus parcere exemplo eſſe apud Homerum Hectorem in Paridē exacerbatū ſupplicē tamē peperciſſe.

Leones ſupplicibus parcere qd' non fecit Holſatiæ dux in rege Chriſtierno.

Memorandū exemplum Karoli ducis Burgundiæ in Ludouicū regem Francorū hoſtem ſuum quē cū ſupplicē uideret aſſumpſit in fœdus.

Regis Chriſtierni erga patruū modeſtia

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

nationes fuiſſe q̃, ſupplices ad te uenerimus? q̃ potius magnam calamitatem ſubituros nos, q̃ tecum diſſenſuros aſſeruerimus? audientibus id magnis principibus, & tua idipſum teſtante conſcientia? Quid magis exoptare poteras patrue? Num ceſsimus? Num ubi audiremus te bellum moliri, in exiliũ procul ab auitis ditionibus profugimus? Num perfidiæ tuæ quod dicere abominamur, ſed ut dicamus indignitas cogit, locum dedimus? Iuraueras ad indictum diem uenturum te, Atqui cum infeſta in nos ſigna moueres, pacis ne indicia pre te tuliſti? Cum arces, oppida noſtra in poteſtatem tuam redigeres, ſanguinis tui rationem habuiſti? Cum mortem intentares patruis machinationibus uſus es. libet enim & in hoc tecum genere paulatim digladiari, quando machinationes nobis attribuis, quarũ neq; unq̃ conſcij fuimus, neq; unq̃ indicia prodidimus. Nos tibi nihil intentauimus. Tu quid feceris totus orbis nouit. Sed noluimus omnem in te fabam conijcere. Veniamus autem ad ea quæ conſequuntur.

Rex Chriſtiernus ubi à patruo bellum incipi ſenſit uolens abijt in exilium ne cũ ſanguine ſuo bellum gereret.

Iuramentum ducis Holſatiæ non obſeruatum.

Machinationes regi Chriſtierno à duce attribuuntur quarum nunq̃ conſcius fuit.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

PRECIPVE uero tametſi nobis in fide regia pollicitus eſſet, ſe nihil apud Cæſaream maieſtatem, aut Cæſareum regimen, in noſtrum aut ipſius ducatus Holſatiæ preiudicium attentaturum, nihilominus horum omnium oblitus eſt neſcientibus nobis & noſtris ad Cæſaream maieſtatem profectus eſt: eandem miris, & à ueritate diuerſis & diſſencientibus ſermonibus, & perſuaſionibus perduxit, ut nos & heredes noſtri in perpetuum, ducatum Holſatiæ ab eo & heredibus illius in feudum aſſumeremus. Nobis uero & ſubditis incolis eiuſdem principatus, nullo modo dubium uidetur, ſi Cæſarea maieſtas de conditione illius ducatus ſecundũ ueritatem informatũ fuiſſet non potuiſſet citra uoluntatem & cognitionem principum & electorum id concedere. Sed magis ſub ſacro imperio & Germanica natione nos tutata eſſet & protexiſſet. Poſtq̃ uero à predicto patruele noſtro, ut re ipſa principatum ab ſe in feudum aſſumeremus, requiſiti fuimus, concilio epiſcoporum, prelatorum, equitum, oppidorum & communitatum contracto, inuenimus illos aperte grauatos & in id nullo modo conſentire uolentes.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

SERENISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, SVETIAE, NORVEGIAE ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI CHARISSIMI ARTICVLVM RESPONSIO.

aperte nūc inuehitur in regem Chriſtiernū Holſatiæ dux.

Nullū preiudiciū ducatui Holſatiæ illatū à rege Chriſtierno ſed omnem potius horem.

BENE *habet autem chariſsime patrue, ex quo nunc aperte in nos inueheris, oſtendiſq; quibus in rebus aduerſus patruelis officium fecerimus. Nam quod prius clanculum nobis inuidiam conflabas tanquam multa enormia aduerſum te commenti ſimus, nunc aperte oſtendis quæ nā ingentia illa fuere, nēpe* ꝙ *polliciti eramus, nihil nos in præiudiciū ducatus Holſatiæ acturos, adhuc nō uidemus qua in re idipſum infregerimus, tametſi enim à ſacra Cæſarea maieſtate impetrauerimus, ut ducatus Holſatiæ à nobis in feudum ſuſciperetur. Quid iſtic eſt in ducatus illius præiuditium commiſſum? Scilicet uero hoc illius principatus præiudicium fuit, cum nos eam ipſam ditionem quæ noſtra fuit ſed tecum communis ė ſacræ Cæſareæ maieſtatis, ad quam de iure pertinebat manibus eripimus? Cum enim quondam Lubicenſis epiſcopus à ſacratiſſimis Cæſaribus impetraſſet, ut Holſatiæ feudum ipſe à Cæſare, Comites autem & duces à ſe exciperent. Accidiſſet autem ut ſubſequentium epiſcoporum nemo Cæſari id preſtaret quod debebat, hoc eſt, in Cæſarem Holſatiæ feudum referret, neq; pater noſter D. Ioannes rex neq; tu unq̃ patrue ueterem conſuetudinem obſeruaſſes, neq; Lubicenſi epiſcopo ſacramentum preſtitiſſes, uidebamus haud dubie fieri iure poſſe, ut & nobis & tibi Cæſar ducatum eum adimeret tanq̃ ſuæ maieſtatis contemptoribus eundemq; cui uellet impartiretur. Id cum ita perpenderemus itineri nos accinximus. Ad Cæſarem uenimus, deniq; tantum apud illum promouimus ut & nobis & tibi ducatus ille auitus integer remaneret. Expoſita ſunt ei omnia, neq; negabamus nos, neq; fucatis uerbis uſi ſumus, tantum rem, ut erat, expoſuimus. Petiuimus ut hoc ſororio tribueret ſineretq; ſuum Lubicenſibus epiſcopis priuilegium antiquari, qui ut antiquari merito poſſet negligentia ſua effecerant, ſed nos quoq; meriti eramus ut amitteremus niſi Cæſaris maior fuiſſet benignitas. Annuit petitioni ſanxitq; ut àb Holſatiæ duce principatus ille non à mitrato epiſcopo in feudum ſuſciperetur.*

Lubicenſis epiſcopus olim ducatum Holſatie in feudū cōmunitibus dare ſolebat, rex aūt impetrauit à Cæſare ut à ſe in feudū ſumeretur.

Lubicenſis epiſcopi negligētia de iure ducatus Holſatiæ ad Cæſarem pertinebat quē Cæſaris benefitio rex ſibi & duci conſequutus eſt, & hanc gratiā modo idē refert.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſuſcipēretur. Hic ſi quod preiudiciũ fuit, ipſi Holſatiæ animaduertant, & conſyderent ſane an ne honeſtius ſit à proprio principatum eum duce, q̃ ab extraneo epiſcopo deſumi. Nobis certe arbitrabamur magnam à te gratiam relatam iri, ꝙ tam diligenter rebus tuis proſpexiſſemus, ꝙ ducatũ, quem iure amiſeras, laboribus & induſtria noſtra tibi uindicaſſemus. ꝙ heredibus tuis ditandis tantam curam impendiſſemus, & nunc hoc premium ſuſcepti laboris referimus. iure ducatum amiſeras, nos ut non re ipſa amitteres, effecimus, auferri à te iure poterat, nos ut non facto transferretur curauimus. Hoc ſi in preiudicium Holſatiæ ducatus fuit, quid poteſt eſſe per deum immortalem in illius utilitatem & commodum? Promiſeramus nihil acturos nos in Holſatiæ ducatus præiudicium. Quid hoc? nempe ſi præiudicium eſt, patriam è manibus hoſtium uindicaſſe, in nobiliorem longe conditionem tranſtuliſſe, in geminam & auitam ſobolem retuliſſe, ueris heredibus conceſſiſſe, & eam deniq;, quæ iure perdita erat, diligentia & labore eripuiſſe, ſit hoc nominandum præiudiciũ, modo intelligatur quod nam o patrue tu præiudicium uocas, ſed imprudentes ſumus, qui exiſtimamus tantum poſſe reſpondere nos quantum tu potis es obijcere. Liberũ eſt tibi his interdum nominibus tragœdiam hanc agere, & quecunq; tibi dictauerint ſcortatores illi, memoria donare & permanſuris chartis inſerere. Nobis uero quis tantum uerborum ſufficere poterit? At queſumus te, quid fuit hic quod in detrimentum Holſatiæ factum fuit? An eam poteſtatem Cæſaris munificentia conſequuti, uectigal nouum Holſatis indiximus? An ius aliquod cuius prius potiti non fueramus in eum nos principatum uindicauimus? An quod tua opera in Dania effectum eſt: inſontem ruſticorum manum magnis pollicitationibus ſecuriorem effectam indigne interemimus? Quod ſi neq; hoc commiſimus, neq; tale quid efficere conati ſumus, quod poteſt eſſe ingens illud preiudicium in quod labores noſtri ceſſere? Sed dices forſitan, graue non fuiſſe ex Lubicenſium manibus feudum illud uendicaſſe, indecorum attamen tibi eſſe id à nobis ſuſcipere. Atqui hic te compellimus patrue num paulo honeſtius nobis id q̃ ſacerdoti competit? Aut utrũ tibi magis decorum eſt à rege q̃ ſacerdote feudi poſſeſsionem deſumere? Enimuero quid opus eſt hoc iterum malum iterare? Nonne tibi ius noſtrum remiſimus? nonne Cæſareum officium antiquare, q̃ patrui beneuolentiã maluimus? Cum uero ipſe fatearis hac epiſtola ut poſtea

Iure ducatus illos dux Holſatiæ admiſerat quos rex illi & heredibus illius uindicauit.

O ingratitudo?

Preiudicium quale eſſe potuit in ducatuum Holſatiæ à rege factum.

Scortatores epiſcopi Dani qui ducem aduerſus regem incitauerunt.

Dux Holſatiæ in Dania inſontẽ ruſticorũ manum poſt ſecuritatem datam fecit interimi.

Longe honeſtius eſſe regem q̃ epiſcopũ ſuperiorem agnoſcere.

Rex Chriſtiernus beneficiũ quod à Cæſare acceperat duci remiſit ne conqueri poſſet.

apertum erit remiſſum id tibi & heredibus tuis fuiſſe. noſq; idipſum quod conſequuti eramus ut tibi gratum feceremus ſubmiſiſſe, qua audes prudentia hyſtoriã hanc ab ouo retexere? Aut quæ erit hic belli gerendi occaſio, ꝙ è Lubicenſium manibus decus illud extorſimus, deinde tibi ſumus elargiti? Cur uero nunq̃ id conceſſiſſet Cæſar niſi à ueritate

Quod rex perſuaſionibus ad Cæſerem uſus non ſit.

diſſencientibus ſermonibus & miris perſuaſionibus à nobis fuiſſet inductus? Quid enim opus fuit miris perſuaſionibus ut exponeremus, id olim Lubicenſi epiſcopo in priuilegum datum fuiſſe, ut à ſe Holſatiæ comites feudum ſuſciperent, Ipſe uero à Cæſare, & neutrum tamen obſeruatum eſſe? Quæ ſunt hic miræ illæ perſuaſiones? deinde

Rex Chriſtiernus natura non admodũ dicaculus.

Rex Chriſtiernus adulandi imperitus.

Rex Chriſtiernus omnem fucum natura exoſus.

Rex Chriſtiernus ꝙ liberius quarundam rerũ ueritatem Cæſari expoſuit é regnis pulſus eſt.

petere nos ut quod iure ob negligentiam Lubicenſi epiſcopo derogari poterat, id nobis re ipſa permitteret, quas & hic inuenire potes? & tamen uides ad eam rem maioribus uerbis opus non fuiſſe, cum hoc tenore cauſa claudi penitus ualeat, neq; opus ſit ex inferis excogitatas diu uoces reuocare. Adde quod & tute melius noſti natura nos admodum dicaculos eſſe, adde neq; plane ceremoniarum peritos, quæ ui am ad adulationem ſtruunt. Subiunge deniq; odiſſe nos fucum omnẽ ſed ſemper ueritati pro uiribus aſtipulatos fuiſſe, ex quo magnam ſeditionis cauſam ortam fuiſſe noſtro periculo non dubitaremus aſſerere, Accedit qđ & uulgo dicitur et noſtro nos malo didicimus, ob nulla alia occaſione, nonnullos nobis ſuccenſuiſſe, q̃ ꝙ liberius ueritatem Cæſari totam expoſuiſſemus, indeq; factum eſſe ut eam nos libertatem exilio tamdiu luerimus qdquid illud ſit miris perſuaſionibus uſos eſſe neq; uerũ eſt neq; tu ueriſimile ut ſit efficere unq̃ potuiſti. Porro quid ad te quibus perſuaſionibus egerimus? àn ne ſatis tibi eſt ꝙ heredibus tuis

Cæſar poterat citra principũ & electorũ cognitionẽ id feudũ Lubicenſi epiſcopo adimere et regi dare quæ rex ſub imperio retione ducatuum eſt.

Regem Danorum inquantũ rex eſt ſub imperio nõ eſt ſed inquantum dux unde nihil

tibiq; tam egregie perſpexerimus & cum iure amittere ducatus tuos potuiſſes illos ut non perderes effecerimus? O gratiam tuam patrue. O meritum pro beneficijs premium. Age uero cur ſi recte fuiſſet informatus Cæſar non potuiſſet citra principũ & electorum conſenſum id facere, ſed eodem ducatuũ ſub imperio & germanicanatione tutatus fuiſſet. Aut quare hoc facto nõ eſt tutatus? Neq; enĩ opus erat principũ et electorũ cõſenſu, ut feudũ in principẽ imperij conferretur. Quãdo et nos ſub imperio Holſatiã Stormariaq; ducatus ratione eramus. Quod ſi in extraneũ ab imperio regem contuliſſet tum demũ electorũ et principum conſenſu opus erat. At in Danorum regem contulit, is autem ab imperio & Germanica natione extraneus eſt. Principio à te querimus

uter à

uter à Germania magis alienus eſt àn qui illius publicam pacem con=
temnit àn qui diligentiſſime illi ſemper obſequutus eſt? Tute quid
feceris non commemorabimus, neq; enim multum refert dicere à Ger
manica natione ſacraq; Cæſarea maieſtate & illius regimine tibi inter
dictum fuiſſe omne bellum. Quod tamen qualiter obſeruaris incomper
to eſt. Deinde quid ad rem q Daniæ rex imperium non agnoſcat, cum
Holſatiæ Stormariæq; dux Cæſarem ſuperiorem fateatur? Neq; enim
cuilibet Dano regi in ſucceſſionem idipſum à Cæſare conceſſum fuit, ſed
familiæ noſtræ quæ ſemper eorundem ducatuum cauſa, Cæſarem ha=
bitura erat quem agnoſceret. Num conſyderarunt idipſum legulei tui,
quibus tu conſiliarijs hac in euulganda epiſtola uſus es? ubi erant hic
qui omnia uident illorum tam agiles oculi? Sed id tibi & ſubditis tuis
uidetur. Quid non uideretur autem tibi patrue, cui nihil quod à Cæſa
re geritur bonum honeſtumq; uidetur? In eum tu cum Franco rege con=
ſpiraſti, in eum Geldris hoſtibus ſubſidium tranſmittis, in cum tu nihil
non hominum commoues. Illius mandata abominaris, illum palam con
uicijs laceras, Nam qui ludibrio habes ab eo profectas quibus te ad=
monet litteras quomodo illi integer es, aut quod ab eo fit tibi probe
factum eſſe aliquando uidetur? An ne Danico bello functus, milites
tuos aduerſus illum ad hoſtes Gelros & menapios tranſmiſiſti? àn ne
Germaniæ conſilia ad Francum regem per Ebniones Leucoſq; per=
ſcribis? Quomodo igitur tibi non iniquum uideretur? Ceterum cur
cum id requireremus tuos mirum in modum grauatos & nullo modo
conſentire uolentes inueniſti? Neq; requiſimus enim nos, ſed cum Sleſ
wicum ducatum à nobis in feudum uelles per oratores ſuſcipere reſpon
dimus copiam facturos nos illius rei quandocunq; uelles & in alios
principatus inaugurari. Hæc ſi tam acerba requiſitio fuerit reliqui
trutinent, certe nos in eam partem feceramus ut à ſacerdote & illius ip
ſius principatus conſiliario qui ſua negligētia nobis eos ducatus ademe
rat in ſpecioſiorem dominū uindicaremus, q aliquanto ſpecioſus ſit re=
gibus q̃ ſacerdotibus paruiſſe. Subditos autem & incolas tuos neſcimus
conſentire noluiſſe, id tantū cognoſcimus indignum tibi uiſum eſſe
Cæſareo mandato quo id facere iubebaris obtemperare. Non autem in
ſontibus illis tuis, qui niſi à ſanguiſugis quibuſdā ſeducerentur, non om=
nino male audire mererentur.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

nihil pro duce q in re
gem Danorum colla=
tum ſit id beneficiū.

Sacratiſſimus Cæ=
ſar non omni familiæ
regū Danorum ſed
ſol generi Chriſtier
ni regis id ipſum be
neficium conceſſerat.

Reſponſio ad id qđ
dux ait ſecundū qđ
ſibi uidetur Cæſarem
id non feciſſe.

Illuſtriſſimus Hol=
ſatiæ dux Cæſari nū̃q
integer fuit.

Dux Holſatiæ Da=
nico bello functus mi=
lites ſuos ad ducem
Geldriæ tranſmiſit.

Dux Holatiæ per
aquiſgranū & urbē
Meldenſem litteras
ad regem Francorum
mittit & recipit.

Incolas ducatuum illo
rum non recuſaſſe ſu
perioritatem regis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

QVO factum eſt ut in multas dietas conueniremus inter reliquas uero in oppedo Daniæ Koldingo perſonaliter comparuimus, ab eodem amicam patrueli conuenientem concordiã expetiuimus, at nihil utile expetiuimus niſi quod nobis tametſi fide regia & commeatu illic ueniſſemus furca nocte dormientibus ante diuerſorium erecta fuit, Ex tali facto quam patrueli conuenientem & amicam erga nos propenſionem potuerimus elicere aliorum exiſtimationi relinquimus. Vnde conuentio poſtpoſita eſt, & indies res ad tumultum & inimicitias reſpexere, ita quod in bellum tandem apertum prorupit.

SERENISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS ARTICVLVM RESPONSIO.

CVM ITA PARTITVS ſis commiſſa noſtra Chariſſime patrue ut tu ex ſingulis nouum aliquid & horrendum nobis inferendum eſſe uelis, decet & nos famæ & nominis rationem habere, et ſi non eadem mordacitate at ſaltem maiore modeſtia ad impacta nobis crimina reſpondere. Inter multos igitur conuentioni dies indictos cum apud Koldingum eſſes, furca tibi nocte dormienti ad diuerſorium erecta eſt in ſummum ludibrium tuum & dedecus, tametſi fidem tibi feciſſemus qua tutus eſſes. Hoc crimen eſt quo in nos uteris. Hoc facto non parum quid tractum tibi eſſe conquereris. Sed age per Chriſtum. à quo tibi ingeſtum eſt, eam ut tu rem proderes & mandares memoriæ? & mendatium impudentiæ & impudentiam mendatio ſubſcriberes? Namq; in tanto hominum Germanorum & Danorum cetu qui iſthuc confluxerant nemo preter te, o patrue, quod ſciamus furcam erectam conſpexit. Adeo omnes ceci fuere, adeo ſtupidi, adeo male ſenſati? ut quod eorum nullus uideret hoc ſolus tu intuereris patrue? Deum cuius benefitio tantum cecutire potes. Nos tecum eramus furcam tamen non conſpeximus. Neſcimus an dormienti tibi in ſomnis furca aliqua uiſa ſit, unde confeſtim exiſtimaueris erectam aliquam eſſe. Nam quomodo aliter quod nemini hominũ conſtitit, hoc tibi ſoli innoteſceret patrue? Somniare igitur poteras alio te in diuerſorio uerſari atq; furcam erectam fuiſſe. Niſi enim ſomniaſſe te interpretemur non uidemus

Ingens eſt mendatium de furca ante hoſpitiũ Illuſtriſſimi ducis erecta.

Nemo Germanorum & Danorũ furcam Koldingi erectã uidit.

Forte dormienti dudi furca oculis obiecta eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

uidemus quomodo duplicis mendacij notam poſſis abſtergere. Neq; enim in diuerſorio fuiſti, ſed nobiſcum in arce. Neq; furca erecta fuit ulla, niſi ſi quam forte nebulo aliquis parieti appinxit quod in ea hominum colluuie, quæ eo confluxerat, neq; mirum eſſe neq; nouum plane dinoſcitur, liberum enim fuerat illi hominum generi furcam aliquam carbone, ut in caſtris Chriſtophorum depingere. Cuius rei neq; nos conſcij ſumus, neq; in ludibrium tuum factum eſſe interpretari debes. Alioqui quare magis hæc te q̃ nos iniuria contingit? Num & nos tecum in arce diuerſabamur? Num coniunctis cubilibus fouebamur? Num ſolus nos dirimebat paries? quid ergo leſum honorem tuum conquereris? Tu uero cum iſthic maneremus an unq̃ conqueſtus es honori tuo grauem iniuriam illatam eſſe? Cunq; aliquoties poſteà conuenerimus, àn huius aliquando rei mentionem iniecisti? Nunq̃ ſane nunq̃ patrue. Nunc uero furcam ad hoſpitium tuum erectam fuiſſe q̃ miris & te prorſus indignis ſuſpitionibus inculcas? Hoſpitium tuum arx fuit nobis tecum communis, ſed ad arcem furcam erectam fuiſſe quis teſtabitur patrue? te interrogamus, ad arcem tu erectam furcam intuitus es? Age, dic, teſtare. Minime: ſcimus dicturum te. Sed in oppido furca fuit. Bene habet autem. Sed nunquid erecta eo, quo ais, tempore? Sex illa menſibus prius ad facinoroſorum terrorẽ erecta fuerat, anteaq̃ eo uenturus dignoſceretis, quid ergo ad te? Sed hoſpitium tuum contingebat ais, Non tuum mi patrue, nam in arce nobiſcum eras, ſed ſi forte quod neſcimus lixæ tui eo in hoſptio uerſabantur non hercle magis interpretari debes honori tui uim illatam eſſe, q̃ ſi in Carioſam aliquam domum Calones tui incidiſſent. Quid enim hoc nos poſſumus patrue, ſex forte menſibus tranſactis aliquot peditum cohortes eam urbem tranſierant & ex more militari ad nebulonum terrorem furcam erexerant. Abeuntibus illis furca ad malorum ciuium terrorem permanſit. Quæ hic te contingit iniuria? Aut quod opprobrium lixis tuis illatum eſt, ꝙ in diuerſorium inciderint, dignum illud quidem ſed ad cuius fores furca erat? àn confeſtim illis uis intentata eſt? Nequaq̃. An ex illis aliqui affixi ſunt? Neq; hoc, quid ergo nocuit carioſum illud lignum, niſi quod forte dormientibus illis ad oculos obuerſabatur, quo illo ſpectaculo non ſecus atq; pueri lamijs perterreri poterant. O delicatos homines. O teneros. O gratioſos. Atqui ſi conqueſti fuiſſent dormientibus furcæ ſpectrum obuerſari, iuſsiſſemus

exſcindi

Dux non fuit in diuerſorio ſed in arce cum rege.

Niſi furca ad parietem forte depicta fuit nulla alia fuit ad diuerſorium ducis.

Dux nũq̃ conqueſtus eſt recti honorem ſuum leſum eſſe, neq; enim leſus erat.

Ad arcem nunq̃ furca erecta fuit unde primo mendatiũ fuit de furca ad diuerſorium ducis erecta.

Verum eſt ſex menſibus priusq̃ dux aduenirent Koldingũ, furcã in urbe à militibus erectã fuiſſe, ſed hoc quid ad ducem?

Nullis familiariũ uis intẽtata eſt furca enĩ prius fuit, & deinde ibidem permanſit nõ ad illuſtriſſimi ducis, ſed ad latronum terrorem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

exſcindi, aut ſi tu unq̃ patrue, leſum eſſe honorem tuum cauſatus fuiſſes, ita confeſtim egiſſemus ut omnis ablata fuiſſet conquerendi ratio. Cur idipſum ergo nunc inſeruiſti? Sicine ſtudes omnes in nos homines exacerbare, ut ex minimarum rerum, quæ te non contingunt relatione, magnam & grauem iniuriam tibi factam eſſe ingemines? Quod ſi uero furca erecta fuiſſet illaq; familiaribus dormientibus tuis, quod hic fuiſſet iniuriæ ſpecimen? Multi illuc mortales confluxerant, inq; his non pauci quos occaſio in malum proniores efficere poterat. At illorum terrorem quis ſenatui uitio uerteret, ꝙ furca ut erigeretur in mandatis dediſſet? Neq; enim hec bonos uiros contingunt non magis ſane q̃ ſi quod olim Rhomanis conſulibus uirgæ & ſecures preferebantur, exiſtimet aliquis tyrannidis illam ſpeciem & non muniendæ iuſticiæ potius fuiſſe. Nihil id noſtræ erga te propenſioni derogare poterat. Nõ tibi ludibrium mortuus truncus permouiſſet, quando hic ad ſontes affixus erat, inſontem uero te qua parte debuiſſet permouere? Nam quod is quiſquis fuit qui epiſtolam, cui ſubſcripſiſti, nomine tuo euulgauit, ſuſpitionem hominibus inijciat de nobis ſiniſtre ſenciendi: facile illius ſtoliditatem poſſumus reprimere & teſtudinem illam que protenſis cornibus caput exeruit in priorem iterum ſpeluncam redigere. Enimuero ais ex hoc facto poſſe unumquemq; facile exiſtimare q̃ patrueli conuenientem & amicam erga te propenſionem habuerimus. At quare precamur patrue? furca erecta non eſt. Hoſpitium tuum nobiſcum cõmune habuiſti. Calones tuos non offendit. Nobiles uiri qui tibi familiares ſunt: in arce uerſabantur. Quæ eſt ergo hic inconueniens patruele propenſio? Nam quod ita intelligi uult factum ſi fuiſſet ſtolidus ille nugarum iſtarum author quaſi ex hoc mortem aut indignum aliquid tibi uoluiſſemus intentare locum ſane habere non poteſt, cum nobis non defuiſſet poteſtas ſi uoluntas non defuiſſet, deinde neq; publico in loco idipſum effeciſſemus. Demum neq; uidente te. Mala enim fraus tum intentatur non in propatulo intentatur, nonne hec uidere & conſyderare potes? ſed in fide regia illuc ueneras. Quid ad hoc? Nõ enim in commeatu continebatur, quin ad ſontium terrorem furcæ erigi poſſent aut in ſceleratos homines animaduerti. Nihil ergo fidei regiæ derogare id poteſt. Sed neq; in minimo etiam nobilitati tuæ ludibrium intuliſſe. Quæ cum talia ſint quid agemus tandem patrue cum omnia eo genere in nos contorqueas? Cum nihil tam abditum tam abſtruſum tam ſecretum

Si illuſtriſſimus dux conqueſtus fuiſſet furcam familiaribus ſuis noctu in ſomnis obuerſari rex iuſſiſſet exſcindi.

Etiam ſi furca erecta fuiſſet quid hoc ad ducem?

Auellitur ſuſpitio quã is quiſquis fuit nomine Illuſtriſſimi ducis epiſtole inſeruit.

Furca illa neminem offendit neq; lixam neq; minimũ etiã, nã uiri nobiles in arce erant.

Furcæ erectionem ſi facta fuiſſet nihil derogaſſe fidei regiæ Illuſtriſſimo duci preſtitæ.

Quin omnia eo genere in illuſtriſſimum regem torqueantur quid tandem idem facturus eſt?

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

tum ſecretum ſit quod in nos non eruas? Cum ſomnia & anilia nugamenta ſubijcias? Hoc ne eſt chariſſimi patrui officium? Honori tuo derogatum eſſe conquereris furcæ erectione cum erectam eſſe non poſſis euincere. Neq; hoc honori tuo detraheret, ad fures, ad latrones erigitur, Non ut nobilitati tuæ ludibrium inferatur. Sed neq; ob id conuentio poſtpoſita eſt. Sleſwicum petebas ut in feudum tibi daremus, nos id ipſum prius conſiliarijs noſtris relatum iri reſpondimus, deinde factum iri quod peteres, & feciſſe id ea ratione neq; tu negare potes. Nulla hic furcæ mentio facta eſt. Neq; uero cum amice diſcederemus ulla in parte leſum fuiſſe te coqueſtus es, tantum abeſt, ut nihil ea in conuentione promotum fuerit, quantula enim fuiſſet prudentia tua, ſi ob furcæ erectionem que in latrones parabatur negotium diſſolutum fuiſſet? Non animaduertit hoc quiſquis ille fuit qui in ordinem redegit epiſtolam tuam qua incæpti à te belli cauſas preſcribis? inſignis ſane Rhetor ſi non conſyderauit in nullum magis q̃ in te argumenti huius ſeriem competere, qui ob rem nihili & plane ſomniatam & ut facta fuiſſet minime ad te pertinentem, in id irarum exarſiſſe teſtificareris, & immerito dicereris bellorum tumultibus implicatus eſſe, qui ut illos acceptares re tam futili fuiſſes inductus. An enim ſat cauſæ ex furcæ erectione mutuare potes, quare patruelem coniugem, liberos exegeris? tot indigna perpetraris? Cæſarem omneſq; Germaniæ principes contempſeris? Sola erat uel dominandi libido, uel ſenilis ſimplicitas patrue que te ita excæcauit, ut non uideres quomodo prudentiæ tuæ periuri nebulones qui te ad hec pepulerunt illuderent. Nos certe tui miſeret, adeo maiorem generis noſtri rationem habemus, q̃ tibi curæ fuit ut inſons patruelis uiueret. Sed deo cauſam committimus, temperabimus à ludibrio tui. Nam ſatis copioſum argumentum prebuiſti, ut in fabulam uenires niſi qđ alias diximus recorderemur nos tibi patrueles eſſe.

Infringitur id quod ait, propter id nihil concluſum eſſe, Nam falſum id eſt.

Si nihil fuiſſet eo in conuentu actum idq; ob id ſolum quia furca ad ſontiũ terrorem erecta fuit nonne ingens id argumentum fuiſſet ducis aut inconſtantiæ aut imprudentiæ.

Satis copioſum argumentũ prebuit ſomniata furcæ erectio cur in fabulam Illuſtriſſimus dux uenire deberet.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

INTERMEDIO tempore Illuſtriſſimus princeps D. Ioachimus Marchio Brandenburgenſis elector ſocer, auunculus & amicus noſter dilectiſſimus, cum D. Alberto duce Magnopolenſi & Henrico epiſcopo Ratzeburgenſi in ditionem noſtram paternam peruenit animo negotium inter patruelem noſtrum regem Chriſtiernum & Lu

biœnſes eorumq́; fauentes, amicos & confœderatos tractandi. Itaq; & illi talibus diſcordijs & diſſenſionibus noſtris ſe immiſcuere, modūq; quæſiuere, quo in patrueliam cōcordiam deſcenderemus. Inter multos autem tractatus inter utramq́; partem habitos, tandem ex utriuſq; uoluntate & cognitione ita compoſuerunt, ut predictus patruelis noſter infeudationē ducatus Holſatiæ quā à Cæſare impetrauerat abalienaret à ſe & dimitteret. Deinde undecim milia marcarum, quæ multis annis ſecundū contentū litterarum & ſigillorū nobis debuerat in feſto trium regū, Anno domini, M. D. xxiij. in oppido Kyle perſolueret.

ILLVTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ etcæ. regis, ad ſupradictum Illuſtriſsimi Holſatiæ ducis patrui ſui articulum

RESPONSIO.

Omnem lapidem ad concordiam faciendā rex Chriſtiernus mouit.

QVOMINVS in patrueliam concordiam non deſcenderimus in cauſa nunq̄ fuimus patrue. Nihil enim unq̄ commiſimus quod patrueliciæ concordiæ derogare potuerit. Conſcientia tua teſtis eſt, q̄ nos omnem lapidem mouerimus ut generi noſtro idipſum tandem non poſſet obijci. Proinde ſi tu patrueliam concordiam non ſis aſpernatus facta iſta tua tam egregia indicant. Porro cum ipſe nunc fatearis Holſatiā ducatus in feudationem quam nobis munificentia ſacratiſsimi Cæſaris conceſſerat tibi & heribus tuis remiſſam fuiſſe, cur prius ea ex re tantum aduerſus nos odij concicbas. Magnum argumentum putabaris aſſumpſiſſe, ob quod merita in nos arma commoueres, nunc uero cauſæ tuæ confiſus aperte fateris, quod nos probare debuiſſemus, nempe nihil unq̄ patruo denegare uoluiſſe Chriſtiernum regem, uiq́; cidem egregie oſtenderet quantū auiti ſanguinis haberet proprium ius patruo ſubmiſiſſe. Quandoquidem cum ex Illuſtriſsimi Cæſaris liberalitate id conſequuti eſſemus quod Holſatiā ducatus infeudationem liberum eſſet nobis heredibuſq; noſtris ſuſcipere, maluimus Cæſaris id nobis beneficium antiquari q̄ ut tu re in minima honori tuo uim illatam eſſe conquereris. & hoc tandem premium ſuſcipimus. Quod uero poterat eſſe ullum tuum erga nos beneficium ut in illius recompenſationem uideri poſſemus heredum noſtrorum ius in te abalienaſſe, niſi unicam modeſtiam noſtram & charitatem tui qua uoluimus efficere ut

Ex quo nunc fatetur dux Holſatiā ducatus infeudationē ſibi à rege remiſſam eſſe, cur prius ea ex re inuidiam illi mouit?

Maluit rex Chriſtiernus Cæſareum beneficium antiquare q̄ patruo minimā etiam anſam iraſcœndi præbere.

pudere

pudere tandem te poſſet cum eo te principe bellum gerere, qui in tui honorem quod preſtare poterat nihil omiſiſſet? Id ſi non conſyderaſti patrue ubi fuit generoſitas tua? Vſqueadeo ne rationem habuiſti ut in nos exacerbatus eſſes, ut huius beneficij apud te recordationi locus non inueniretur? Conceſſimus igitur tibi ut quod à Cæſare conſequuti eramus nobis & heredibus noſtris an quaretur: Sed tu quod rependiſti te dignum beneficium? Euincis igitur patrue chariſſime temetipſum, oſtendiſq; q̃ non ex equo ſanguini tuo faueris, qui tot beneficijs prouocatus eam demum gratiam rependeris. Tanto ingenio prediti fuere conſiliarij tui ut magnam nobis tragediam excitare crediderint, ſi commemorarent ꝗ ius noſtrum tibi remiſerimus. Atqui ſi neq; exiguum neq; contemnendum eſt, poſtulatis & petitionibus tuis tam facile morem geſſiſſe & honeſtiſſime nobis conceſſæ gratiæ in tuum deſyderium renunciaſſe, nonne decuit te huius aliquando memorem eſſe? Nonne hæc te à bello etiam ſi meritæ cauſæ interceſſiſſent auertere debuerant, cum conſyderare q̃ ſe facilem rex Chriſtiernus exhibuiſſet, ut in tuam gratiam nihil non efficeret? Deniq; tu ipſe fateris Illuſtriſſimos principes inter nos omnia compoſuiſſe, quare ergo tam ſubito illorum uiluit authoritas, ut confeſtim omnium tractatuũ obliuiſcereris? At undecim milia marcarum ut perſoluerentur conuentum eſt, fatemur. nam ita res habet, ſed quod tu multis annis, & quaſi à ſeculo debita fuiſſe aſſeris, uide q̃ parum ab humanitate facis patrue qui probe noſti qualiter nos reliquum quod tibi debebatur ſemper egregie perſoluimus. Sed ad alia.

Nullũ beneficiũ huic benefitio regis dux impendit, niſi quod illum regnis & principatibus expulit.

Memoria regiæ facilitatis potuiſſet ducem à bello reuocare, niſi ferreus fuiſſet nõ ſua natura ſed aliorum inſtinctu.

Fatetur Illuſtriſſimus rex uera eſſe q̃ articulus continet nam nihil aduerſus ſuam maieſtatem eſt.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

CONSIMILITER ne aliquarum controuerſiarum inter epiſcopos, prelatos, equites ducatuum Holſatiæ, Sleſuici, Stormariæ iudicium fieret citra noſtram, aut à nobis deputatorum preſentiam, Deinde quia idem patruelis noſter certas quaſdam cauſas ſibi eſſe nobiſcũ dicebat petiuimus, ut eaſdem in die diui Martini ad nos tranſmitteret.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ etc. regis ad ſupradictum Illuſtriſſimi Holſatiæ ducis patrui ſui articulum reſponſio.

Et hec omnia que predictus articulus continet uera ſunt, ſed nihil aduerſus re gem eſt.

Non obſtantibus tam egregijs admiſſioni= bus Illuſtrißimi regis dux auro à Lubicenſi bus corruptus eſt.

Ingens uicium ſimpli= citatis Illuſtrißimi du cis à nobilitate ad u= ſurarios deſcendere.

Curio olim notatus ꝙ à nobilitate ad po= pulum deſciuiſſet.

Ingens dedecus he redibus Illuſtrißimi ducis adfuturũ ſi cõ= ſyderent hanc cũ fœ neratoribus preter pacta cõfœderationẽ

Querebant Lubi= cenſes unum aliquem quẽ aduerſus regem & nobilitatem emer carentur tandem inue nerunt ducem.

SED ET HOC FATEMVR COMPROMISSVM
eſſe cum uideremus dandum hoc ſanguini noſtro ut ſingulari in
nos prerogatione uterceris. Volumus enim admonere te quid partium
tuarum eſſet, & ſi quæ prius inter amicos animorum fuiſſet concordia
tu illam hoc quaſi pignore cognoſceres per nos ſtabilitam iri. Sed nõ
permouerunt te ea indicia amicitiæ. Herebat ſenili pectori indigna pa
truo conſpiratio, iam tum preiuerant nos ſordidi illi mercatores qui te,
cum alia ratione non poſſent, muneribus corruperunt, adeo experti ſu
mus uerum eſſe quod à maximo olim rege dictum eſt inexpugnabilem
arcem nõ eſſe in quam auro onuſtus aſinus ingredi poſſet, Tute patrue
idipſum faſſus eras principibus quibuſdam ſollicitari te à Lubicenſibus
ut in eorum partes ſecederes. Id autem quia re effecisti, quis dubitare
poteſt unum hac memoria eſſe te qui clarißimam ſtirpem tuam hac in=
famia contaminaſti, ut in illam auro corruptus arma ſumpſiſſe dicaris?
Curioni olim uitio datũ eſt quod ab equeſtri familia in plebis & po=
puli Rhomani partes tranſiret, cum tamen neq; omnino indecorũ eſſet
populi tutorem eſſe, & ad id magnis fauoribus prouocaretur, quanto
magis hec preſens ætas admiratur Fridericum Holſatiæ ducem rege
patre prognatum magni hactenus nominis, magnæ prudentiæ titulo
commendatum, tam omnis decoris ſui oblitum eſſe, ut ad ſordidißimo=
rum quadruplatorum partes deflecteret, & cum illis ex profeſſo con=
tra nobilitatem arma corriperet? Quantum putas heredibus tuis dede
cus adfuturum cum inſontibus illis patri infamiam totus orbis eſt ob=
iecturus? Querebant impoſtores illi anteſignanum aliquem, quem in
nos emercarentur. Cumq; diu de te diffiderent ubi tandem tam facile
muneribus illaqueatum conſpexere, quantum putas illis riſus obortum
eſſe? Exiſtimabant ad munera ſilicem eſſe te, neq; unq̃ effecturum, ut
ſecum tu bellum capeſſeres. Vbi uero ad primam ſtatim requiſitionem
in ſanguinem tuum inſtigatum conſpexere, tum illi protinus in tabernis
ſuis triumphum euictæ nobilitatis continebant. Scz uidebant enim
iam tẽpus eſſe quo ſe de regibus ulciſcerentur, quo Chriſtierni primi fa
miliam delerent. Nam tua opera exitiũ nobis conſtruxere, & poſt no=
ſtram ſubactionem facile occaſionem inuenturi ſunt, qua in te tandem de
ſeuiant. Num fabulam audiſti aliquando tu de ouium & canum con=
cordia? quam ubi labefecere lupi in utroſq; pari rabie deſeuierunt?
Huius num tibi mamoria adheret? Neſcis uero quo olim nomine audie=
rint olynthi,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

rint Olynthi, Capitolij Gretiæ proditores? & quomodo in totius urbis fabulam ſua perfidia relati ſunt. Tu autem qui genus tuum prodis, qui à regibus ad ſulphuratos deſcendis, qui ut ſtirpi tuæ mortem intentes pecunia inductus es quomodo olim ab hac te infamia uindicabis? Si uero in aciem deſcendendum eſt, num ſub quibus ſignis mereberis agnoſcis? Videbis ubi tu nobiliſſima auorum tuorum inſignia ſolebas in prelium producere depictas fœneratorum tabulas, & inherentem crumenæ manũ, Tum pro leonibus ſulphurata, pro cordibus Haleces, pro Gryphibus aridos piſces in uexillis intueberis, quæ tum ſubitura eſt te penitentia? Optabis diem illum quo poſſis tam inſignem contumeliam abolere, & optabis, neq; tamen deſyderio tuo aliquid reſponſurũ eſt. Hi ſunt qui te ſeduxere, neq; hi tantum, ſed periuri illi quos principio muneribus ſollicitatos ad uim innocentiæ tuæ inferendam Lubicenſes induxere. Hinc factum eſt ut ſimplicitas noſtra permouere te non poſſet, uidebamus exacerbatum eſſe, cauſam tamen ignorauimus. Neq; deniq; exiſtimabamus in eas unq̃ res auſurum te, neq; fides unquam fieri potuit ut tu tam ingentia in animo uolueres. Fatemur igitur ita actum eſſe, atq; nunc hoc articulo ſcribis. Nolumus enim quod tu facis in re aperta ueritatem infitiari. Demũ uero inuenturus es hoc quod tu in nos machinaris preludiũ in caput tuum uerſum iri. Sed ad alia.

Fabula de ouium & canum concordia, ſic Lubicenſes ducẽ nũc à rege auerterũt hoc cõſumpto illum facile deleturi.

Si bellandũ ſit uideat Illuſtriſſimus dux ſub quibus ſignis merebit.

Lubicenſes principio multos auro corrupere qui Illuſtriſſimũ ducem à patruele ſeduxerunt.

Vera ſunt omnia in articulo illo ſcripta, ſed tandem nihil aduerſus regẽ facĩet.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

Deniq; conuentus dietaq; indiceretur ad feſtum penthecoſtes in oppido Segeberga ducatus Holſatiæ ſecundum receſſum & compromiſſum, ſecundum tenorem eorundem effectum, quo quidem in conuentu tractaretur de Noruegiæ regni hereditate, de eo qđ regũ Danorum natu minoribus filijs deberetur de ſucceſſione in hereditatem ducatuum Sleſuicẽ, Holſatiæ, Stormariæ, demum de ratione tutelæ noſtræ ad cognitionem Illuſtriſſimi principis D. Ioachimi principis electoris, ſoceri, auunculi & amici noſtri etc. D. Buſlaui ducis Pomeraniæ & Stetinij, & Henrici Albertiq; ducum Megrapolenſium fratrum, & D. Henrici epiſcopi Raczeburgenſis.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI DANIAE ETC.

Regis ad ſupradictum Illuſtriſſimi Holſatiæ ducis patrui ſui articulum RESPONSIO.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

> *Fatetur dux conuentũ eſſe de dieta ad feſtũ penthecoſtes indicenda, cum tamẽ ante feſtum penthecoſtes ipſe regem expulerit.*

HIC DEMVM oſtendis Friderice patrue & modeſtiam noſtram & inhumanitatem tuam, quando ipſe fateris conuentum eſſe, ut ad penthecoſtes feſtum dieta indiceretur, quam tam infami bello preueniſti, diu enim nos regnis exegeras, priusq̃ penthecoſtes feſtum eſſet adeo te à conuentionibus ſcelerata illa munera adegerant. Compromiſſum effeciſti, cumq; iam tua ex parte tuti crederemus ſubito bellum indixiſti. Et hic deniq; cogimur inculcare id quod nunq̃ niſi inuite facimus, beneficium erga te noſtrum & eo uno genere famam noſtrã aduerſus opprobria tua tutari.

> *Cum multa indicia permoti aduerſus regem animi dux ꝓderet, uoluit rex humanitate preuenire.*

Enimuero cum multis indicijs proderes q̃ parum amico erga nos animo eſſes, uoluimus nos quod ex patruelis offitio erat, nominis tui & decoris rationi proſpicere, & facilitate noſtra efficere ut ſi prius non omnino æquus nobis fuiſſes illo tu noſtro offitio demulcereris.

> *Dux dixerat aliquot principibus ſe à Lubicenſibus aduerſus regẽ ſollicitari, ſed rex nũq̃ exiſtimaſſet eum in talia auſurum ꝓpter multas rationes quæ hic enumerãtur.*

Augurabamur corruptum & id tu ipſe aliquot principibus iam dixeras, à quibus ad nos delatum fuit. Perpendimus magnam labem nobilitati tuæ inuſtam iri ſi primus contra regibus cum mercatoribus arma corriperes, & contra nobilitatem in uſurariorũ caſtris uilis transfuga mereres. Deniq; tam cecutire te admirati fuimus, ut non proſpiceres illam tuam cum mercatoribus conſpirationem in nullum magis q̃ te redundaturam, in quem ab excidio noſtro omnem impetum conuerterent. Accedebat ꝙ aperta Cæſaris indignatio ſubſequutura erat. ꝙ aperta à ſacro Cæſareo regimine tibi mulcta indiceretur, ſi publicam pacem atq; omnium conſenſu admiſſam, & grauiſsimo edicto promulgatam primus infringeres. Ante oculos uerſabatur q̃ male audituri eſſemus nos apud omnes homines, ſi in noſtrum mutuo ſanguinem debaccharemur, atq; tametſi nos illius facinoris mundi & immunes futuri eſſemus, opinionem eam hominum deniq; & in nos ſeuituram congnouimus.

> *Dux omnia pollicebatur quia in rem illius multa erant, nam ea tractanda erant q̃ ipſe prius litteris ſuis dixerat egregie abſoluta eſſe.*

Itaq; preuenire uoluimus offitio, & ſi que nobiſcum tibi intercederent ut in diem conijceremur inſtitimus. Et pollicebare tu quidem omnia, quid non pollicerere enim quum in rem tuam futurum illũ cognoſceres? Admiſimus ut hec que hoc articulo ſubiungis iterum tractarẽtur, cum tamen ad id nullo iure cogi potuiſſemus. Nam regni Noruegiæ hereditatem prius oſtendimus tibi minime competere, aut ſi competeret negligentia tua effectum eſſe, ut merito antiquari poſſet, demũ illius nunq̃ rei mentionem feceras, neq; meminiſſes enim niſi quadruplatores illi quendam pretextũ ut obtenderes conſuluiſſent, ut iure cogi uidereris bellum capeſſere, & ſecum ad nobilitatis excidium conſpiraſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

raſſe. Id autem quod regum Danorum minoribus natu filijs debebatur egregie tibi perſolutum eſſe à patre noſtro D. Ioanne rege, litteris obſignatis longe prius tempore teſtatus eras, literæ tuæ in manibus noſtris ſunt, illas tuas eſſe inficiari non potes, neq; inficiaris etiam, ſed in te dominatur quadruplatorum auaricia, quæ nullius rationis compotem eſſe permittit. Permiſimus tamẽ ut iterum ſi quid aduerſum litteras tuas haberes, in medium definito tempore produceres. Succeſſionem in ducatus integros Holſatiæ, Stormariæ, Sleſuici, tu quoq; ſciebas ad te iure non pertinere, quod & pridem euicimus, & teſtari adhuc poteſt idipſum, quod poſtq̃ ſuperueniſſet Sereniſsimus D. pater noſter Ioannes, quia noſtra paſſa ſit ducatus diuidi, quæ prius illos teſtamento legatos eſſe tibi cõmenta fuerat. Neq; uero diuiſionem approbaſſet ſi teſtamentum efficitum non eſſe, potuiſſet euincere. Porro tutæle tuæ rationem pariter literis ſigillatis teſtatus fueras legitime tibi factam eſſe, unde ut iterum in iudicem reuocaretur nulla alia re q̃ innata noſtra erga te propenſione induci potuiſſemus. Et paruimus tamen compulſionibus illis tuis ut ea polliceremur iterum examinaturos, quæ nullus unq̃ principũ poſt litteras datas fieri poſtularet. Quando non poteſt maius inſtabilitatis ſignum eſſe, q̃ quod ſemel legitime approbatum eſt, id iterum uelle reſcindere & in dubium reuocare. Hic conſydera patrue impatruelicam ſeuiciem noſtram & quo tecum animo uixerimus diligenter perpende. Horum omnium legitimam tractationem bello preueniſti, & cum data dextra pollicitus eſſes & ipſemet idipſum modo fatearis, illi te conuentioni interfuturum, omnibus nos poſſeſſionibus exuiſti. Id quia ita effeciſti Friderice patrue, nolumus & nos huic compromiſſo ſtare idq; aperte proteſtamur, quando quominus omnia obſeruauerimus tute in cauſa fuiſti.

Permiſit rex ut ſi quid aduerſus litteras ducis ipſe dux haberet in medium produceret ſed ante tempus dux bellum regi intulit.

Dux quod ſemel immo toties approbarat iterum uoluit in dubium reuocare & contentus erat rex ſed tẽpus à duce bello preuentum eſt.

Dux data dextera pollicitus erat ſe iſtic ad futurum ſed & ſigillo dato idipſum ꝓmiſerat.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATAE DVX.

HEC tamen omnia à patruele noſtro neglecta ſunt. Vndecim milia marcarum contra regiam promiſſionem non perſoluta. Similiter contra admiſſam conuentionem citra cognitionem noſtram aut conſiliariorum noſtrorum inter aliquot equites principatuum illorum ſententia ab eo lata. Controuerſiæ quæ eidem nobiſcum intercedere poterant ſecundum conuentionem non admiſſæ & oſtenſæ. Sed multo magis in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Germaniæ den blaw enthurn.

magis in apertum preiudiaum noſtrum & diminutionem priuilegiorum ducatus Holſatiæ commiſſarium ſuum ad preapuam arcem illius ducatus Segebergam poſt abſolutum compromiſſum tranſmiſit. Turri im cognomento Praſinam quæ murata erat ſpoliari fecit, omnia & ſingula priuilegia, indulta ſub aureis ſigillis quædam ante quadringentos annos eidem principatui à Rhomanis Cæſaribus & regibus nobis & illi equaliter illic ut Holſatiæ ducibus in cuſtodiam poſitas, auferri curauit, & ex eodem principatu qui Rhomano imperio incorporatus fuit, auehi fecit.

ILLVSTRISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI ARTICVLVM RESPONSIO.

Iam tandem ad illationem peruenit ducis epiſtola, precedentia enim magis inducebant ad id quod nūc dux uult.

Rex mandauit Theſaurario ſuo ut perſolueret ducí eā ſummā ſed ipſius negligentia perſoluta non eſt.

Idem theſaurarius nūc apud ducē eſt unde poteſt dux examinare hominem àn non ſit illi datū in mādatis ut perſolueret diu etiam ante tēpus

Chriſtiernus rex dum in itinere eſſet ad Hafniam & audiret

HVC TANDEM ſpectabant que prius inculcaueras patrue ſed eadem nos ratione amoliemur quæ tu digna exiſtimas, obquæ tam ingens bellum concieres. Porro quod ad prefinitum tempus undecim millia markarum non ſint perſoluta nemini certe magis indoluit q̃ regi Chriſtierno patrueli tuo, qui cum in Daniam ueniſſet nihil prius in uotis habuit q̃ ut tibi pecunia illa integra citra omnem exſpectationem remitteretur. Mandatum eſt theſaurario noſtro D. Andreæ glaub, ut q̃ primum citra ullam moram tibi pecuniam eam perſolueret. Accepit mandatum ſed uel illius negligentia, uel ꝙ non exiſtimaret tanti eſſe apud te non multo ſupra ſeptem florenorū milia ut confeſtim tam egre ferres ſi non ſubito perſoluerentur: qui mos regiorum eſt diſtulit cum nos plane crederemus pridem tibi ſatis factam fuiſſe. Hec ita eſſe ſi infiaari uelis, habes domi tuæ hominem quem faale ut omnia tibi prodat, potes impellere, apud te eſt qui mandatum accepit, qui rem diſtulit nulla ſane noſtra culpa, ſed magno tamen cum detrimēto, cum ex eo tu occaſionem nactus ſis re tam leui, tam futili, tam indigna patruo, ut nos è tot regnis exigeres. Nos autem cum demum intellexiſſemus nondum tibi ſatisfactum eſſe ſub octauum Kalendas Ianuarias cum perſoluendi terminū Epiphania faceret ex animo indoluimus, nolenteſq; ulla in re ut in nobis bonu principis officium deſyderaretur, ad te confeſtim litteras dedimus, orabamus ne egre ferres pecuniam eo termino

termino non poſſe perſolui, culpam noſtram non eſſe, commiſiſſe prius
negotium theſaurario nos, illius autem negligentia irritā promiſſionē
noſtram factam eſſe. Precabamur ut hoc patrueli dares, ut hoc ſanguini
dares, ut innocentiæ noſtræ dares. Neu de perſolutione dubitares. Pa=
ratos nos eſſe nobiliſsimos uiros tibi obſides dare qui tantiſper apud te
eſſent donec ad integrum tibi ſatisfieret, quod ſi neq; hec conditio tibi
perinde placeret, uelle nos aliquot arces noſtras his in ducatibus tibi op
pignorare. Illis potireris donec legitime tecum actum eſſe tute fatere=
ris. Hec ad te à nobis ſumma cum diligentia quod ipſe negare non po=
tes perſcripta ſunt quæ te ſane admonere potuiſſent, ne perinde in ſup
plicem patruelem inſurgeres, & in illius excidium cum perfidiſſimis
nebulonibus conſpirares. Quid enim non permouiſſent patruum quæ
efferatiſſimum hoſtem demulſiſſent? Principio per nos non ſtare cogno
ueras quominus tibi perſolutum eſſet. Deinde & ſupplices literas ui=
debas quibus excuſationem pretēdebamus, quibus obſides offerebamus
quibus ut arces noſtræ tibi cederent contenti eramus. Demum perpende
re facile poteras q̃ nos erga te affecti eſſemus, qui chariſsimarum rerum
cuſtodiam tibi legare parati eramus. Accedit, quod magnum dedecus tibi
acceſſurum eſſe, cognoſcere non graue fuit, ſi ob ſeptem florenorū mi=
lia in ſanguinem tuum inſurrexiſſe dicereris. Hec omnia obuerſata fu=
iſſe non ambigimus, ſed locum tamen apud humanitatem tuā inuenire
non poterant. Contempſiſti ſupplicem. Excuſationem aſpernatus es,
Oblata renuiſti. Cumq; minimum ſit officium pro literis literas repen
dere, tute uacuum literis nuncium abire permiſiſti. Neq; reſcripſiſti
enim, neq; quod nobis referret intimaſti. Itaq; non inficiamur, dero=
gatum aliquid eſſe promiſſioni noſtræ. Polliciti eramus, non miſimus,
tempus perſoluendi determinatum erat, & id tranſgreſſi ſunt qui ut
non tranſgrederentur in mandatis habuere. Hic culpa eſt, hic officium
deſyderari poteſt. Non refragamur, ſed te chariſsime patrue decuit id
ipſum innocentiæ noſtræ remittere, cum probe cognoſceres noſtra id in
curia minime factū eſſe, & accederent ſupplices litteræ quibus ne id ſtu
dio omiſſum eſſe interpretareris deprecabamur. perſoluta igitur non
ſunt? Quantum in nobis ſane fuit perſoluta, iuſſeramus enim ut per=
ſoluerentur, quid amplius requiris? Ad tempus obſides offerebamus,
arces offerebamus quæ longe meliores erant, q̃ undecim markarum
milia. Et hec te permouere potuiſſent niſi ferreus fuiſſes. Atqui ut

H noſtra ea

dicet nondū perſolu=
tum eſſe ducā indoluit
& ad ducem miſit o=
ratum ne egre ferret
quia cōfeſtim ubi per
ueniſſet in Hafniam
ſe illā ad eum miſſu=
rū interea obtulit illi
obſides & arces ſuas
in ducatibus illis do=
nec eidem omnia per
ſoluiſſet.

Tam humilis lega=
tio mouere debuiſſet
ducem ne patruelē cō
ſpiraret cū tam egre
gia offerentur.

Magnū dedecus du
a acceſſurū eſſe conſi=
derare debuit ſi ob
tam exiguam ſummā
paulo ſerius perſolu=
tam bellum inferret.

Vndecim millia
marcarū efficiūt ſum
mā 7332 florenorū
cum medio & ſexta
parte unius egregia
ſane ſumma ob quā
bellum contra ſangui
nem aſſumeretur.

Dux Fridericus de
buiſſet id innocentiæ
regiæ dediſſe q̃ non
fuiſſet perſolutū pre
ſertim cum rex tam
humiliter ſcripſiſſet
& obſi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

noſtra ea culpa eſſet, queſumus te patrue nonne quid te deceret conſyderare debuiſti? Nonne perpendere, tametſi culpa noſtra eſſet, occaſionem tamen ſat magnam oblatam non eſſe ut patrueli mortem intentares? Nonne indignum id generi tuo ut ob tam exiguam ſummam paulo ſerius perſolutam, ſordidiſſimis nebulonibus nobilitatem tuam uenalẽ faceres? Vides patrue ꝙ tu non admodum officioſe in nos retorques, quod ne retorquere poſſes efficimus. Iniuriam ultro faſſi ſumus, neq; noſtram tamen ſed eorum quibus id munus delegatum fuit. Nonne generoſis animis hoc ſatis eſſe ſolet ſupplicem hoſtem & culpam fatentem intueri? Pyrrhum Epyrotam in hyſtorijs eſt, cum audiſſet Tarentinas aliquot aduerſum ſe inter pocula conſpiraſſe, uocatos muneribus etiam datis remiſiſſe, ꝗ libere faterentur id ita feciſſe ſeſe, neq; diſſimularent plura etiam dicturos fuiſſe. Quanto magis te barbari hominis exemplum permouere deduiſſet, ut & nobis culpam ſi quæ fuit remitteres dum uideres illis apud te precibus inſtare, ut iram iniuriæ condonares. Non exprobrares autem ſi in te minima generoſitatis ſcintilla ineſſet, & non tam ſeduxiſſent te periuri illi ut non uideres, quantum nobiliſſimæ ſtirpi tuæ iſthac inhumanitate derogares.

QVANDO uero citra cognitionem tuam aut tuorum inter equites Holſatiæ ſententiam definimus? Nunꝗ ſane nunꝗ patrue, ſed ſi forte ad id alludas iuditium, quo aliquot equitum controuerſias compoſuimus eo tempore quo nondum compromiſſum confirmatum erat, quid uetat quur minus id faceremus? Noſti enim & apprime noſti patrue qualiter cum ceptares hec eſſet inter nos deducta, nondum tamen ſubſcripſeramus ad nos ſtrennuus D. Nicolaus ab Anefeldt conſiliarius tuus, qui iuſticiã ut ſubminiſtraremus expetijt et paruimus. Quid nõ pareremus enim, cum compromiſſum nondũ comprobaſſemus neq; ſigillo neq; ſyngrapha muniuiſſemus? Ceptares deducta erat nondum concluſa. Neq; nos ſyngrapham neq; ſigillum appenderamus. Cur ergo quod prius ſemper feceramus nobis adhuc liberum non eſſet? ſed neq; munitũ neq; admiſſum adhuc dyploma fuiſſe tute negare non potes. Euincet idipſum conſiliarius tuus, qui pridem dictus eſt Nicolaus ab Anefeldt. Euincet ſentẽciæ definitæ notatus dies, neq; ipſe aliud potes aſſerere, neq; audes enim. Tametſi huic epiſtolæ nõ dubitaſti inſerere. Deinde quamꝗ mẽtio huius rei iam tum ſatis diligenter habita erat ſubiunctum fuit attamen ne poſt illam abitionem noſtram quicꝗ determinaremus citra

& obſides & arces obtuliſſet & per eum nõ ſteteſſet quo minus eſſent perſoluta.

Debebat dux perpendere tametſi ſumma ea perſoluta non eſſet non habere ſe tamen rationẽ ſufficientem ad bellum.

Generoſius princeps ignoſcere ſuppliciter petenti patrueli debuiſſet.

Non debebat exꝓbraſſe dux idipſum regi quod rex emendaturũ ſe obtulit.

De iuditio inter equites Holſatiæ definito.

Verum eſt controuerſiã inter equites à rege cõpoſitam eſſe ſed cõpromiſſum qd' uetabat quo minus amplius fieret nondum erat a rege ſigillatũ neq; ſignatũ chyrographa prius autem ſemper dederat iudicium rex.

Duabus de cauſis licuit regi Chriſtierno idipſum facere prior iam dicta eſt, altera eſt quo-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

remus citra tuam aut tuorum cognitionem. Id autem iudicium cuius nūc
mentio eſt, quo tempore adhuc tecum eramus prodijt, non poſtq̄ te de=
ſerueramus, hec oīa tibi nota ſunt et periuri illi qui te ſeduxerūt ſcor
tatores idipſum tam compertū habent ut negare non poſſint. Sed uo=
luere, uti diximus hoc uno genere inſtabilitatis nobis notam inurere tan
q̄ omnium à nobis acceptorum rationem infringeremus, & infregimus
ſane eo quo tu uides genere qui nihil commiſimus, cuius in noſtrum ca
put memoria redundare poſſit. Hæc ſunt tua aduerſum nos ingentia
obiecta quibus, ut reſpondere non poſſumus, cōſcientia noſtra uetat. Sci
licet uero iudicium dedimus. Quid uero non daremus nos? Sed obliuiſ
cimur q̄ tu ſoleas frequentius patrue iudicio rem tuam committere, qui
Cæſarem & omnes principes abominatus es. Tu nunc inuidiam mo=
uere nobis paras q̄ controuerſias compoſuerimus. Atqui ſi controuer=
ſijs finem imponere ſit mali principis officium, uolumus & nos hoc ge
nere mali principes eſſe. Hoc nos crimine à te deferimur nullo ſane
merito noſtro. Sed quia utile tu tibi exiſtimaſti, ſi omni ex parte nobis
inuidiam conflares, & uides tamen q̄ nullam occaſionem nactus ſis.
Nam dependente adhuc neq; confirmato receſſu, & ex conditionibus
& ex iure liberum nobis erat donec abſolute annueremus priſtinis par
tibus defungi. & in id requirebamur: & à conſiliarijs tuis ſollicitaba
mur. Age uero poſtq̄ compromiſſum ſignauimus, poſtq̄ regium ſigillū
appendimus, poſtq̄ Cyngrapha muniuimus, habere ne potes, quibus
fidem facias eidem non ſtetiſſe nos? Minime ſane, neq; enim ullam con
trouerſiam poſtea definimus. Cur ergo obſeruatæ compromiſſi condi=
tiones non ſunt? An uero tanti momenti ducebas iure diſceptationi finē
aliquem imponere? Vituperandum hoc? & non potius dignum ne=
gotium cuius alia tamen prefatione memoriam ingereres? Determinaui
mus igitur cauſam. Quid hoc non liceat? Inter equites controuerſiam
compoſuimus. Neq; hoc diffitemur, nam facti queſtio hic non eſt, ſed
quid iure facere potuimus inquirendum eſt, ſed iure primum publico,
Nam principes eramus, ſententiam promulgare poteramus. Dein con=
tracto, nam ut poſt eam abitionem non magis citra conſiliariorum tuo=
rum preſentiam diffiniretur, tractatū erat, non autem interdictum quo
minus pro tempore fieret. Demum neq; illi compromiſſo adhuc ſtipulati
eramus, neq; acceptaueramus enim. Neq; illi ſtare uelle nos aut ſyn=
grapha aut ſigillo proteſtati eramus. Intermedio enim tempore, cū res

eſt quoniā dictum fu
it ne poſt illud tēpus
cauſæ determinaren=
tur modo hoc factū fu
it eo in tempore quo
de re tractabatur, un
de nihil aduerſum re
giam promiſſionem.

Fridericus dux
Holſatiæ raro cauſas
audit in iuditio aut
nunq̄ proinde rex
Chriſtiernus aut de=
bebat cauſas audire
uel inauditæ remane
re debebant.

Illuſtriſſimus rex à
conſiliarijs ducis Hol
ſatiæ in id requireba
tur ut ſcz cauſam au=
diret et audiuit quid
iſthic mali eſſe poſſit

Rex iure publico &
iure contracto pote=
rat controuerſiā eam
dirimere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

tranſigi cœpiſſe iudicium id promulgauimus ſi id iuriſconſulti tui ſiniſ=
trius factum exiſtiment, ipſi uiderint, certe eorum illos profeſsio re=

Cur controuerſiæ eo tempore ad ducem non ſunt delatæ.

darguet.

CONTROVERSIAE autem cur ad te noſtræ delatæ non ſint
cur rationem ignoras Friderice patrue? Sed ſcire te nonne longe com=
pertiſsimum eſt? Cum enim polliciti eſſemus ad te omnia tranſmiſſuros
nos quecunq; tecum intercederent illacq; ad diem Martino ſacrum per
nos ſtetit quominus non tranſmiſerimus. Quandoquidem paulatim con

Lubicenſes totum ma re infeſtum reddide= rant unde conſiliarij regis aduenire nō po terant.

quieuiſſet Lubicenſium pyratica qui medijs in conuentionibus in Daniā
tranſierant, & primis partibus tragediæ cui tu cataſtrophen ut impone=
res auro corruptus eras, functi eſſent nonne conuentum omnium con=
ſiliariorum noſtrorum Kalundeburgi indiximus? Hec nota ſunt. Pars
enim illorum iam pridem à te inducta uenire recuſauerant, Multi uen=
tos, multi tempeſtates, multi incertum nauigationis euentum cauſa=

Menſe Nouembri mare illud nauigari non poteſt, unde con ſiliarij regis ut ex ip ſorū literis patet ad= uenire non potuerūt.

bantur. Veniendum erat enim ad nos ex inſulis multis, quibus omni=
bus Daniæ regnum conſtare noſti. Iam tum menſe Nouembri difficilem
nauigatu Oceanum ſatis tibi compertū eſt eumq; preſertim ea in parte
quæ ſeptentrionem reſpicit, tametſi nulla in parte ſatis tutam nauigatio
nem eſſe eo tempore multis periculis oſtenſum eſt, unde quidam literis
miſsis in pericula, ſuam inobedientiam conijcere. Nonnulli uenturos ſe=
ſe proxime ad nos literis ſuis teſtati ſunt. Quas omnes ad te miſimus
patrue eo quo tu uolebas tempore petiuimuſq; ne id negligentiæ no=
ſtræ aſcriberetur. Neq; enim poſſe nos aut uentis aut tempeſtatibus im

Conſiliarij regis ꝑp ter conſpirationē quā cum duce fecerant ad uerſus regem non a= derant.

perare ut à maris turbatione abſtinerent. Neq; reluctantes & inuitos
compellere eo tempore facile fuit, preſertim cum egre laturus eſſes eos
qui ex animi tui ſententia non adeſſent à nobis durius aliquid perpeti.
Non deſtitimus tamen quod unum ea tempeſtate poteramus ſingulos
ſollicitare ut ſub octauum Kalendas Ianuarias adeſſent. Eam in rem

Rex Ioannē Cadu ceatorē in Intiā trāſ= miſit ad euocandos conſiliarios.

Caduceatorem noſtrū in Intiam tranſmiſimus, literas dedimus quibus
ſingulos ut ad nos concedere adhortatus eſt, profectus eſt ad ſingulos
uenit, qui ſeſe una omnes uoce adfuturos ad indictum diem profi=
tebantur. Pleriq; etiam literis miſsis aduentum ſuum teſtati ſunt, quas

Rex literas con= ſiliariorū quibus ſe excuſabant ꝙ uenire non poſſent aut qui= bus ſe ſcripſerūt uen turos.

cum noſtris iterum ad te miſimus ne tarditatis crimen in nos impinge
res, qui priuato conſilio de rebus tam arduis nihil definire, nihil ſtatu=
ere poteramus, eas tu literas ad te delatas negare non potes. Nam ad
nos iterum ſed citra reſponſum tranſmiſiſti. Quanto minus conqueri
per nos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

per nos factum eſſe ut promiſſiones antiquarentur. In illis enim rebus
quæ ad totius regni cōmoditatem ſpectabant quomodo tam temere pre
ter conſiliariorum conſenſum ſtatueremus? An tu uero aliquando apud
nos hoc negocium ſollicitaſti & recuſauimus? Minime, àn controuerſi
arum ſummam unq̃ efflagitanti durius reſponſum dedimus? Neq; hoc
ſimplex negocium eſt. Regni cauſa agebatur. Noſtrum erat conſiliario
rum regni arbitrio ſubiacere. Neq; tamen unq̃ ſi petijſſes aliud com=
miſiſſemus q̃ quod literis tradideramus: nempe orare nos ne hoc pa=
trueli imputares. Nullius eam minus q̃ noſtram culpam eſſe. Quid ſi ue
ro tute, cur non adeſſent, in culpa fuiſti? Num pridem tu illos corrupe=
ras? Num tecum proditores illi conuenerant? Tu illis ne ad nos ueni=
rent interdixeras. Quandoquidem aliud nihil iam tum agebas patrue.
Tute occaſionem bellandi ut ſummeres querebas. Tute conſiliarijs per
ſuaſeras ut eam petitionibus noſtris excuſationem obtenderent. Huius
tu rei apertam iam fidem facis ne dubitare quiſpiam cogatur, quin tu
non minoribus iam tum illicebris illos irretieras. Non de omnibus lo=
quimur, quando non deſunt qui primi innocentiæ tuæ uim intulerunt.
Alij autem poſtea uolentes, multi autem à te inducti acceſſerint. Deli=
ctum id tuum fuit, & tamen id nobis ea nunc ſcuitia obijcis? ut ex hoc
maximam tu bellandi cauſam deſumpſeris. Quid nos ea in re potera=
mus patrue? tu illos corruperas. Tu ne parerent induxeras? Tu ne
preceptum exequerentur effeceras. Non miſimus igitur ad te controuer
ſias, quandoquidem ne ad te mitti poſſent commiſeras. Hic de te iuſte
conqueri poſſemus, ꝙ tam citra omnem rationem in nos euehare. No=
ſtrum nullum delictum fuit. Siquidem & ad te diligenter perſcripſi=
mus paratiſſimos eſſe nos, modo illi aduenirent. Cur decet igitur ſolos
nos id luere? Cur ſi iniquum eſt controuerſias non tranſmiſiſſe nunc
in illos contemptores noſtri non animaduertis? Sed primum apud te lo
cum obtinent ſcelerati illi & perfidi quadruplatores. à quibus ſi quæ
tibi aduerſum nos bilis fuit profecta eſt. Nonne hoc iudicio plane con=
uincis premium etiam illorum à te perfidiæ conſtitutum fuiſſe? Vſque=
adeo humanus es? uſqueadeo ſanguinis tui memor? Si factum tibi diſ=
plicuiſſet patrue ꝙ ad te controuerſias non remiſerimus debuiſſes im=
primis in eos per quos ſtetit, quominus tranſmitterētur, animaduertere.
Tunc à te hanc infamiam depuliſſes. Nunc uero ſolo furore aut do=
minandi libidine commotum eſſe te quis non intelligit? In ſolum re=
H iij gem

turos ad ducem cum
ſuis tranſmiſit quas
dux citra reſponſum
iterum ad regē tranſ
miſit.

Dux nunq̃ id ne=
gotium apud regem
ſollicitari fecerat.

Dux occaſionem bel=
landi querebat.

Dux multos conſilia
rios regis ad ſe irreti
erat ſed non omnes
quando adhuc ſunt
qui regi & iuſtitiæ
fauent.

Dux in cauſa fuit
quo minus conſiliarij
regis aduenerint.

Si iniquum eſt contro
uerſias non tranſmi=
ſiſſe cur dux non ani
maduertit in conſilia
rios regis per quos
ſtetit quo minus tranſ
miſſe ſunt.

In ſolum regem Chri
ſtiernum dux factum
contorquet, cum tamē
omnem diligentiā is
naua=

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

nauarit ut controuerſiæ mitterentur ſed ſtetit per cōſiliarios.

gem Chriſtiernum totius huius rei commiſſum conijcis, & tamen idipſum neq; commiſit unq̃, & ſi commiſit, cum multis commiſit. Cur illos igitur non abigis, ſi factum punire non authorem in animo tibi eſſe poſſit? Sed in patruelem eruenda erat occaſio è medijs tenebris. Conſiliariorum negligentia imo perfidia uerius impune talis eſſe debuit.

ἐιρονικῶς

Immunes à crimine fuere docti illi & Chriſtiani epiſcopi qui te nūq̃ ad hanc tam iniquam prouinciam inuitauere liberi à proditione erāt qui regem Chriſtiernum non exegere. In illos iure nihil dici poteſt, qui te ſemper tam auerſati ſunt. Merito tu illos in honore habes patrue, qui nunq̃ didicerunt regis ſui proditores eſſe. Illis utere uero, & doctiſſimis ſermonibus illorum fruere. Sed hoc ipſum tibi tandem perſcribe, non multo in te fideliores futuros eſſe, qui proprij iuramenti tam facile non meminerunt. Neq; diu Fridericum paſſuros quos Ioannis memoria, ut filio adeſſent, non promouiſſet.

Dux conſyderare debet non multo in ſe mitiores futuros conſiliarios illos qui regē Chriſtiernum prodiderūt q̃ in eū fuerūt.

In præiudiciū ducatus Holſatiæ nihil commiſſum eſſe.

IN præiudicium autem Holſatia ducatus quid commiſimus? An non uereris hic patrue tam apertum mendacium conſcribere, Scilicet uero quod tu bullatis hic uerbis comminiſceris dicere non uereris ita eſſe patrue? Turrim Praſinam quis unq̃ iuſſu noſtro fregerit, neſcimus. Aperuimus tamen, & literas & indulta tranſtulimus, non inficiamur, Quid non faceremus enim, cum in rem id noſtram citraq; tuū præiudicium fieret? Neq; enim quod tu comminiſceris eo iudicio fecimus, quaſi tuum tibi ius antiquari uoluiſſemus. Videbamus quod neq; tu negas tanto temporum interuallo collocatis nullam operam impendi, iacere ſitu emarcidæ, & à uermibus et tineis corroſæ literæ, quibus maiorem curā adeſſe decuit, indulta magnorum Cæſarum & regum beneficio citra omne diſcrimen permiſcebantur, & quem non prudentem principem permoueret ea tot egregiorum dyplomatum iactura, niſi obiter ſuccurriſſimus, iam tum in compromiſſum conſenſeramus. Volebamus autem & nos cognoſcere quod iuris haberemus, ut aduerſum te ſi iure agere uelles munitiores eſſe poſſemus. In Germaniā pro aliquot iuriſperitis euocandis legaueramus. Conſtitueramus enim tuum ius à noſtro decernere, & eam operam iuri tuo colligendo impendere ut tandem inſpectis originalibus & heredibus noſtris & tuis pariter conſuleremus. An ne enim equum fuit ut quod noſtrum utriuſq; ius eſſet cognoſceremus? derogare tibi nunq̃ uoluimus, Teſtari idipſum tu quoq; nunc potes. nam literas eas & priuilegia quorum nobis tralationem obijcis integra &

Quod literæ tralate ſint non fuit in præiudiciū ducis Holſatiæ nullo etiā modo

Literæ & priuilegia deſtruebātur et corrodebantur à uermibus in Segeberga.

Rex uolebat priuilegia illa pro utriuſq; comodo uiſitare unde & pro legiſperitis miſerat in Germaniā qui examinarent omnia.

Rex nō deſtruxit priuilegia aut literas ſed in meliorem locū repoſuit in arcē Sunder-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

gra & incontaminata in arce Sunderburgo reperiſti. Illuc enim tranſtuleramus aliquot menſes illorum lectioni imparti turi, ſi idipſum nobis liberum permiſiſſes. Sub quadrageſimam tranſtuleramus, quod tẽpus non diu indictum à te bellum preceſſit: minus autem geſtum, quando prius arma intentaueras q̃ nos ad tam indigna reſpecturum arbitraremur. Id tum conabamur patrue heredibus tuis beneficium preſtare, & hoc offitio oſtendere, quid aggrederemur ad communem noſtrum omnium commoditatem, quæ tam ad te Friderice patrue quã ad nos erat peruentura. Porro hic iterum admirari cogimur, quo id iuditio prodiderint conſiliarij tui quaſi rem admodum imperio contrariam fecerimus, ꝙ literas ex Holſatis in Sleſwicenſem arcem Sunderborgum ad tempus tranſtulerimus. Quid enim hoc ad Holſatiæ ducatus incorporationem? aut quid ad ſacri Rhomani imperij præiudicium? Num hic ad Phariſeorum exemplum accedis, in quibus Chriſtus olim reprehendit ꝙ mentum & Anithum & Cuminum decimarent, quæ maiora autem legis eſſent omitterent? Tu magnum imperij præiudiciũ, magnum Cæſaris ludibrium exiſtimas, ꝙ literas aliquot in uicinũ ducatum & qui tibi nobiſcum cõmunis eſt, in arcem à qua hereditatis tuæ pars ne quingentis quidem paßibus diſtat intulerimus, & exiguum putas Cæſaris imperium aſpernari, publicam Germaniæ pacem quæ omnium principum conſenſu promulgata fuit infringere, omnium electorum indicta abominari, cum hoſtibus imperij fœdus contrahere, in idem apertum bellum gerere, ad Francos imperij conſilia preſcribere, ad Ghelriæ ducem milites tranſmittere. Hec apud te exigua ſunt. Illa uero ingentia, literas ab arce in arcem a ditione communi in ditionem communem tranſtuliſſe. Neq; enim in Daniam relatæ ſunt, in eo tu illas ducatũ inueniſti quem priusq̃ pater tuus Illuſtrißimus auus noſter Danicum regum nactus eſt poſſedit, qui tam tuus eſt atq; noſter nequid conqueri poſſes tibi iniuriæ illatum eſſe ꝙ é Segeberga dimotæ ſint. Enimuero bonam iſtam noſtram uoluntatem de te q̃ optime promerendi in eam tu partem inimicitiæ retuliſſe debuiſti? Ita ne tam ſiniſtre interpretari potuiſti officium noſtrum, quo nos diligẽtia noſtra idipſum tibi & heredibus tuis reſtituimus, quod incuria tua plane deperditum & quantum in te fuit inueteratum erat? Emarcuerant literæ uermes partem priuilegijs ademerant & nos ut immundiorem locum conſtituerentur effecimus, quid iſthic indignum eſt aut quid contra Holſatiæ ducatus priui=

deborgũ quæ iam ſupra xviij. miliaria à priore diſtat.

Id beneficiũ uolebat rex Chriſtiernus heredibus ducis preſtare ꝙ indulta ea ꝑ utriuſq; parte uiſitaret.

Id quod rex fecit imperio nullo modo cõtrariũ fuit aut Holſatiæ ducatus incorporationi.

Fridericus dux Pharyſeos imitatur putat enim magnum eſſe litteras é ducatu uno inalterũ tranſtuliſſe, Indeq; imperio uim illatam eſſe econtra nõ arbitratur imperio uim inferre quum Cæſarem & omnes imperij principes contempnit et inſectatur.

Literæ in Daniam relatæ non ſunt ſed in arcẽ quæ reginæ donatione ꝑpter nupcias obuenerat et que ne quingẽtis milibus paſſuum à ditiõe Friderici ducis diſtabat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Si deperijſſent priuilegia illa aut litere tunc habuiſſet cauſam conquerendi dux at modo cum ſint integra ſeruata quomodo conqueri unq̃ poſſit.

Iuſta querela eſt regis aduerſus ducem nempe dux regem literis & regnis ſpoliauit.

Nihil ad ducatus Holſatiæ incorporationem ꝙ literæ ex eo tralatæ ſunt non hercle magis q̃ ſi bos aut aſinus ex Holſatia diduceretur.

catus priuilegium? Si tibi deperijſſent literæ illæ tum cauſari potuiſſes & in nos tam inſolens crimen impingere, at modo cum loco ameniore in principatu paterno tuo, & ad tempus relata illic inueneris, quid eſt quod merito potes conqueri? Permitte hanc nobis iuſtam querelam quos & regnis & literis exuiſti. Tute quod in medium cum ueritate producas unde comparare tibi poſsis? Quid uero & hoc ad ducatus incorporationem ꝙ literæ ab eodem euectæ ſunt? Quid enim ſi bos aut aſinus in Daniam tranſmittatur, ideo ne protinus leſum incorporationis Holſaticæ ius futurum eſt? At qui boue aut aſino Germaniæ fames leuari poſsit literis autem et inueteratis dyplomatis queſumus, quis mortalium unq̃ in eſum uti poterit? O peritos conſiliarios, qui te in id ludibrium adegere Friderice patrue. Nos certe tui miſeret atq; adeo miſeret ſane ut huberiore aduerſum te expoſtulatione agere nõ poſſimus.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

EX QVO percepimus, ꝙ nobis neq; literæ neq; ſigilla ſeruarentur, neq; receſſus per principes & electores confectus perficeretur, unde in uerum timorem incidimus ita ꝙ tandem uitam noſtrã ditionem & ſubditos & precipue conſiliarios noſtros magno in periculo conſtitutos cognouimus. Proinde ex licito metum qui in conſtantem uirum nonnunq̃ incidere ſolet, ut uitam noſtram, ditionem & ſubditos defendere & tueri poſsimus coacti ſumus cũ prenominato patruele noſtro rege Chriſtierno apertum diſsidium in maturis noſtræ ſenectutis annis contrahere & quod optaremus in extraneum cõmiſſum non eſſe, idipſum aduerſus proximum noſtrum ſanguinem conuertere. A quo certe abſtinere uoluiſſemus ſi noſtro in iure uiuere potuiſſemus, & ditiones noſtræ & ſubditi non in tam magno periculo conſtitiſſent.

Germaniæ yn vnſern alten betagten iaren.

ILLVSTRISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI ARTICVLVM RESPONSIO.

Ex iſtis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

EX ISTIS SANE PERCIPERE POTVISTI ꝙ tibi neq; literæ neq; ſigilla ſeruarentur neq; receſſus per principes & electores confectus perficeretur, quandoquidem ne perficı poſſet bello preuenire uoluiſti, indecorum tibi dixeras, ſi promiſſum per literas & datam dexteram tuam tempus preſtolareris. Vrgebant mercatores ut maiorem tibi infamiam pararent, ne fidem teneres adeo dilexere te confœderati illi, & fidi ſocij, ut in nobilitatis ludibrium cogerent prudentiſſimum ſenem exiſtimatum, fidei ſuæ renunciare inſtabant, & ſubinde diſtortis ſalibus in te agebant. Prudentiam tuam laudabant ꝙ in patruelem inſurgeres, & corde tamen ſimplicitatem tuam ſubſannabant tam facile à ſe impelli poſſe. Et dubitare potes quin inter fœneratorias tabulas te ſæpenumero traduxerint? quid uero potuere magis efficere, q̃ ut ſacramentum quod nobis preſtiteras, citra ullam tu occaſionem infringeres. Etenim quam potuiſſes uel in nos ſomniare patrue? Nam ꝙ ex illis percepiſſe te ais ꝙ tibi neq; literæ ſigillaue ſeruarentur, quomodo locum habere poteſt? Siquidem in duobus ſolum non obſeruatas literas prius cauſatus es, ꝙ controuerſias feſto Martini non tranſmiſerimus. Et ꝙ undecim milia marcarum ſtatuto die non perſoluerimus. Nam de controuerſijs & ſententia lata inter equites ducatuum noſtrorum, quid aliud potes obijcere, cum tu ipſe plane cognoſcas ante ſubſcriptionem noſtram et & ſigilli appenſionē, iudicia illa promanaſſe? Duo igitur ſunt quæ prius diximus. Sed alterum citra conſiliariorum noſtrorum aduentum fieri non potuit. Quominus aduenirent autem tu in cauſa fuiſti, tametſi inuentus & tempeſtates cauſam reiecerint. Diligentiam enim noſtram miſsis ad te, & illorum literis & noſtra excuſatione ante indictum tempus teſtati ſumus, & magno ſane exemplo oſtendimus maiorem nobis obſeruandarum literarum curam eſſe, quum tibi nos toties ad te ſcripſimus, nuncios circumquaq; ad conſiliarios tranſmiſimus. Orabamus, hortabamur ut aduenirēt, et id facturos ſeſe receperant. quibus in id ſe obligarint, à nobis ad te miſſis potitus es atq; id frequentius, ſed animum tuum non permouerunt. Preoccupauerant enim te quadruplatores illi, qui non ſinebant inceſcatam mentem, ſanguinis ſui rationem habere. Itaq; ſi obſeruatum compromiſſum non eſt, id tibi patrue non patrueli tuo debes, quando per te effectum eſt ne ad nos conſiliarij nauigarent, quod prius uel ſeduxeras uel tua certe authoritas permouerat. Nos quod unum poteramus

Merito dux precepit ꝙ receſſus non perficeretur quandoquidē bello preuenire uoluit.

Lubicenſium in compellando Illuſtriſsimo Holſatiæ duce nequicia.

In duobus ſolum non obſeruatæ literæ ſunt & hec quominus facta fuerint rex in cauſa non fuit.

Rex toties ad ducem ſcripſit & literas miſit quibus excuſaretur.

A Lubicenſibus dux preoccupatus fuerat.

Cōpromiſſum ꝙ obſeruatum nō ſit debetur duci Holſatiæ non regi Chriſtierno.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

diligentiam ut uenirent non pretermiſimus. Compromiſſo autem & receſſui quomodo contrauenimus? Num id cautum eſt, ꝙ eaſdem controuerſias & articulos prius ad deputatos iudices ferri & coram eiſdem declarari pateremur?

Non poterant aduenire conſiliarij unde rex cõpromiſſum tametſi uiolẽter extortũ non confregit.

Deinde uero aut ad diem Martino ſacrum aut ad octauum Kalendas Ianuarias ad te iam declaratos ſubmitteremus. Cũ uero iidem iudices non aduenerint, & nos tamen magnam operam nauauerimus, ut aduenirent quomodo coram illis iam expoſitos tibi dediſſemus? Vides ne à nobis ulla in parte compromiſſo derogatum non eſſe. Iam habebat ut coram iudicibus prius exponerentur, atqui ut non aduenirent iudices ipſe originem preſtitiſti, quanto minus ad id obligabamur, quod nobis toties inculcas, nempe ad ſimplicem miſsionem.

Quam indigne rex Chriſtiernus ad comꝓmiſſum coactus eſt à duce Holſatiæ.

Examinari debebant. Scrutandum erat, inquirendum erat quid nam de illis iudices ſtatuerent. Et quando hæc emittis Friderice patrue num in animum reuocas, q̃ indigne ad hanc nos promiſsionem compuliſti? Non occurrit enim qualiter cum hanc nobis rem proponeres reſpondimus? Diximus enim audientibus Illuſtriſsimis principibus Ioachimo electore Brandeburgenſi, & Henrico Albertoq; Megapolenſibus ducibus &

Reſponſum regis ad ducem Holſatiæ cum urgeret ut ad tam breue tempus controuerſias mitteret.

Henrico Ratzeburgenſi preſule impoſsibile eſſe tam breui tempore utriuſq; regni Daniæ ſcz & Noruegiæ conſiliarios unum in locum conuenire, proinde exiguum aliquot tempus ut aſſumeremus nulla id ratione fieri poſſe. Vrgebas ut tempus indicaremus. Nos autẽ ut in omnibus tibi morem gereremus reſpondimus paratos eſſe nos iam tum ad Noruegiam mittere & omni diligentia curare ut q̃ primũ fieri poſſet, adeſſent.

Dux occaſionem perdendi regis querebat.

Exclamabas intereà, & id ut fieret noluiſti, querebas enim phariſæorũ inſtar occaſionem qua nos perderes & de occiſo patruele egregium triumphum ageres, in quo uſurarij & fœneratores triumphalem currũ conſequerentur, & precederent uincti innocentes liberi noſtri & chariſsima uxor tot Cæſarum & regum ſtirpe progenita.

Alia conditio propoſita duci à rege Chriſtierno.

Obtulit rex ſe miſſurũ in Noruegiã nũcios orans ut dux ſuos cũ iiſdem mittere uellet expenſis regis ut teſtatã haberent diligentiã regis et noluit

Hæc cũ uideremus non admittere te, propoſuimus conditionem aliam. Ne enim exiſtimares facere id iudicio nos ut tibi imponeremus ultro ſponteq; obtulimus nuncios noſtros, cum tuis ituros in Noruegiam ut arbitri à te deputati eſſe poſſent qui animaduerterent an non omnibus uiribus in id eniteremur ut tibi rem gratam faceremus, utq; conuentus indictus omnium preſentia decoraretur. Speciosum erat hoc tibi & diligentiæ noſtræ non exiguum indicium, & tamen huic petitioni refragatus es. Neq; uolebas enim nuncios tuos cum noſtris tranſmittere neq;

opportunum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

opportunũ tibi ducebas diligentiam noſtram experiri, quid faceremus interea nos? Omnem lapidem reuolueramus, ut tu tibi ſatisfactum eſſe dicere iure poſſes, & noluiſti tamen & hos tam humiles petitiones aſpernatus es, audiuere idipſum preſentes principes, atq; ꝙ non faceres admirati ſunt. Demum cum egregie patrui munere fungereris idipſum ut nobis referretur iuſsiſti uelle te ut diem indicaremus, tibi enim curæ eſſe quem eligeremus. Nos trepidi & anxij cum ſingulis quibuſq; diebus audirentur illæ uoces tuorum quibus in nos acriter ac immeritum inuehebantur, quid tentaremus? quid aggrederemur? Viginti forte quattuor familiares nobiſcum erant, inq; his armatus nullus, uolebas enim ut inermes omnes ad te ueniremus egregio pretextu quaſi noſtra tibi fides ſuſpecta fuiſſet, & paruimus nullius mali conſcij uenimuſq; cum his copijs, quæ uiginti quattuor homines, tam pueros q̃ familiares non excederent. Adeo innocentiam noſtram uolebamus tibi perſpectam eſſe. Neq; dubitabamus uero cum tibi centum pedites armati, trecenti equites preſto eſſent & ſi uelles ad peditum uiginti milia medijs in tumultibus ad te uenire tam nudi tam inopes armorum omnium ut familiarium noſtrorum nullus cataphrattus eſſet, ſed pauci illi, qui noſtrum tantũ numerum abſoluebant gradarijs inſiderent. Ipſe interea patrue nocturnam cuſtodiam iuſſeras centum armatis obſeruari, cum tamen conuentionis locus media in ditione tua eſſe, adeo tyranni eramus ut ad te medijs in armis uenire non dubitaremus. Accinctus eras, Martem inventare poteras niſi accederemus petitionibus tuis, & horum omnium teſtes uberrimi ſunt principes illi nequid putes à nobis confictũ eſſe. Iuſſeras igitur ut tempus illud quod ad diem Martino ſacrum aut ad ſummũ octauo Kalendas Ianuarias determinabatur acceptaremus, recuſauimus palamq; coram ijſdem principibus proteſtati ſumus tam exiguo tempore fieri non poſſe ut ex Noruegia Conſiliarij noſtri aduenirent. Namq; id tempus quo tale quid à nobis poſtulabas medio in menſe Auguſto erat, quem proxime autumpnus ſequebatur in ſeptemtrionali octauo minime nauigationis patiens, Sed qui inhabitem eam penitus facit. Quanto id minus fieri potuit, ut in duobus menſibus octingenta miliaria Danica quæ quatter milia Italica excedunt permetiri potuiſſent, quis enim ſibi perpetuam proſperam auram audebit polliceri? Aut quis tam demens eſt, qui medio in mari ſepenumero conſyderare non poſsit, ab incepto ſibi itinere diſcedendum eſſe, & in alios ſubinde

Reſpõſum ducis Holſatiæ ad oblationem regis duriſsimum.

Rex ſolũ uiginti quattuor homines ſecum habebat & erat in principatu ducis qui habebat armatos pedites centum & equites armatos ad trecentos, & armatorũ ruſticorum ad multa milia quomodo ergo non aſſentiret dux?

Rex nullum armatum ſecum habebat.

Si tam ingens tyrãnus rex fuiſſet aut ſi alicuius mali conſcius fuiſſet quomodo ad ducem ſolus uenire fuiſſet auſus?

Proteſtatus eſt tũ rex coram omnibus principibus ſe nõ poſſe id facere qd' factũ rũ ſe tunc promiſit.

Impoſsibile id eſt qd' duobus menſibus quis è Noruegia conſiliarios uocare poſsit etiã ſi uentus ſemper pſper eſſet quod nunq̃ factum eſt.

portus nauigandum ubi longiſsimi temporis aura exſpectanda eſt? quomodo igitur tam exiguũ duorum menſium tempus acceptare poſſemus?

Multa fuiſſe quæ impedire poterant quo minus aduenirent conſiliarij Noruegiæ.

Multa erant quæ impedire poterant, primum ꝙ nauigare tutum non erat impedientibus uentis, quæ in autumno longe ſæuius graſſari ſolent atq; minime ſtabiles eſſe ob ſignorum quorundam exortũ, ut naturales putant, quæ ſuapte natura magnam inſtabilitatem conciere ſolent. Oriuntur enim tum Pleiades, oritur Orion, oriuntur Hiades quæ omnia ſydera ut precipue ſeptentrionali Oceano dominantur, ita ambiguũ difficileq; tempus futurum eſt.

Nullum uaſtius regnũ in Europa ꝙ̃ Noruegia.

Sed & hoc magnam uim habet, ꝙ in ea Noruegiæ uaſtitate (neq; enim uaſtius regnum Europa habet) conſiliarij euocandi erant magno à ſe interuallo diſsiti, & ad trecenta ſubinde Danica miliaria, congregandi. Hæc omnia q̃uo tu duobus aut tribus menſibus abſoluere poſſes patrue?

Vt omnia dubia quæ in mari ſunt omittantur terreſtre iter per Noruegiam ad regni illius conſiliarios duobus menſibus conficí non poteſt.

Pretermitte uentorum nunq̃ dubiam mutationem. Omitte nullo non die id fieri, ut uenti non ſepe numero immutentur. Non commemora quoties medio in itinere naues ab incepto reuocantur. Quoties aut in alienum littus aut diſsimilem fortunam reflectuntur, id tantum exiſtima ꝙ terreſtre iter ex Noruegico portu uix duobus menſibus ad conſiliarios quis dimetiri poſsit. Hæc ſi in animum reuoces quomodo interpretaturus es ſæuitiam tuam, qua tu ut tam breui tempore tam ingens negocium abſolueremus inſtitiſti?

Si dux corruptus non fuiſſet bene miſiſſet aliquẽ nuncium ſuum cum regijs ut idem uideret num rex diligenter faceret quod promiſerat.

Cur uero, niſi corruptus fuiſſes, tabellarium tuum non tranſmiſiſti? Num ſpecioſa, num digna patruele, ut à te fierent obtulimus? Nuncium uolebamus tuum noſtris comitem eſſe. Id autem quuum recuſaueris, quis dubitare poteſt, quin eo id ſtudio omiſeris, ut non tam facile fraudes tuæ hominibus cognitæ eſſent, Aut ne iterum peierares. Siquidem mercatorum iugum acceperas? Neq; enim alia conditione omiſiſſe te nobis per ſuadere poſſumus. Concilium uolebas indici. Cur ergo ut indiceretur non effeciſti? Imo cur tam impoſſibilia poſtulaſti patrue?

Impoſibilia ſe facturum ſub proteſtatione iurauit rex Chriſtiernus quid non iuraret ut qui ad id coactus fuit?

Sciebas ſex menſibus omnium conuentum eſſe non poſſe, etiam ut omnia optime ſuccederent. At modo, tempore ſi quando alias dubio medio in autumpno, ut tibi diem certũ tam breuẽ indiceremus urgere potuiſti? An ne obiecimus hæc tibi? An ne impoſibilia petere hæc coram deo hominibuſq; proteſtati ſumus? Cogebas tamen interea cum ſimulares curæ tibi non eſſe quem eligeremus diem modo, ad Martinũ ſacrum aut octauũ Kalendas Ianuarias ad ſummum non egrederemur. Vallabas locum. Abſtinebas à noſtro colloquio, Tuũ erat imperium, Nos

anxij, trepidi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

anxij, trepidi, & minime ſecuri, aliaq; re nulla magis quam innocentia
noſtra tuti cum uideremus, aliud nil impetrare poſſe, præfati ſumus ad
ſupradictos principes impoſſibile eſſe tam exiguo tempore concilium

Reſponſum regis ad tam iniquam poſtulationem ducis.

cogi poſſe. Adiunximus poſtquam ad id adigeremur nos omni ope=
ra, & diligentia anniſuros, tantũ id requirere, ut cum noſtris unũ a=
liquem tranſmitteres, aut ſi cum noſtris nolles, premitteres, præſto
eſſent dyplomata noſtra quæ ſecum gererent ad conſiliarios omnes. Ne
uero impenſas cauſari poſſes, commeatum obtulimus. Et hæc libere
omnia. Addidimus, Dubium adhuc eſſe ſi aduenire uellent conſilia=
rij Noruegiæ, Quando illius regni priuilegijs cautum eſt, ne extra

Attendite Chriſtiani principes ad q̃ impoſſibilem rem dux regem Chriſtiernum adegerit.

ſuos limites in ius trahi poſſint, nauaturos tamen omnem operã dicebamus,
mus, ut parerent. Hæc ad te per eos principes arbitros & ſequeſtros
relata ſunt, quoniam tu nobis perſentiæ tuæ copiã niſi dum ingredere=
mur, & diſcederemus (quo tempore illa ultima uerba noſtra habita
fuere) nunq̃ facere dignatus es. Abominatus es uero hæc omnia tu, neq;
tam iuſtam excuſationem admittere uolebas. Quid plura? Cum uide=
remus nullũ euaſioni locum eſſe, prius deum & homines proteſtati
admiſimus. Tu uero in compromiſſum contuliſti. Hæc ita acta geſta
commiſſa eſſe, quemadmodum diximus, conſcientia noſtra, & tua teſtis
eſt. Et idipſum trium illorum principum iuramenta aſſerere parati
ſumus. Quid tot meandris opus eſt? Coegiſti ad quod natura, legibus,

Hæc ita acta eſſe tres principes qui aderãt iurabunt.

Ad quæ eo actus eſt à patruo ſuo Rex Chriſtiernus.

deoq; fere cogi non poſſumus. Hyeme & Autumpno nauigationem
exercere uolebas, quod mutatis deum uicibus temporum uetuiſſe com=
pertum eſt. Conſiliarios ut in ius euocaremus adegiſti, qui ne in ius
extra ditionem pertrahantur patrijs legibus cautum erat. Ut tam exi=
guo tempore tam immenſum iter conficerent, ut tibi polliceremur ade=
geſti. Et nos ut ita eſſet nulla ratione efficere, nulla occaſione præſtare
poteramus, Polliciti ſumus tamen non inficiamur, Sed quod per uim
apertam per mortis periculum imo per certiſsimum exitium factum eſt,
àn ratum haberi leges & iura cogunt patrue? Promiſimus, Quid
hoc ad cauſam? Nam & plura promiſiſſemus ſi inſtetiſſes, quorſum e=
nim non moueremur mortis periculo? Itaq; uidendum non eſt, àn pol=
liciti ſumus, ſed àn polliciti iure potuerimus. Et quomodo polliciti ſu=
mus in controuerſiam uenit, quandoquidem neq; omne quod promit=
timus, promiſſum eſt, neq; quod iuramus iuratum eſt, Sed definita
eſt utriſq; ratio, quam ſi excedant irrita & caſſa ut habeantur, etiam

Non negat rex ſe promiſiſſe, ſed quod per uim promittitur leges irritum eſſe uolunt.

Promiſsio non omnis promiſsio eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

leges iubent. Quid quod & iura uolunt ultimam teſtantis uoluntatē, ſi in id ui aut perſuaſionibus doloſis aut pertinacia adactus fuerit, nullam eſſe. Quanto minus decere poſſit ratum id haberi deberi, quod per apertam indubiamq; uim non tam impetratum fuit q̃ extortum? Alioqui, cur ibi præſidia habebas patrue? Cur tot equites? Cur tam ingentem peditum & ruſticorum numerum? Nudi, inermes eramus. Cur times? In ditione tua media eramus. Quam tibi uim intentari poſſe ſomniaſti? Scilicet uero num tibi rex Chriſtiernus patruelis obſes erat? Qui ſi tibi uim intentare uoluiſſet, in putas unq̃ ad te uenturum fuiſſe inermem, & omni penitus preſidio deſtitutum? Et ex hoc tu uiolenter extorſiſti, ut polliceretur, quod preſtari non p ſſe aperte proteſtabatur. Voce prei iſti quid fieri uolebas. Dies illos tute indicebas: Arma, captiuitatem, & mortem intentabas (Namq; ea quæ ſponte & ultro non promittuntur, & ex matura) deliberatione Leges caſſa haberi iubent, Quis eſtimabit illis promiſſionibus ſtandum unq̃ eſſe? Poteramus uero aliquid inueteratis regni priuilegijs derogare, quæ obſeruaturos, non autem perdituros, prius iurati ſolenniter eramus? Et tamen ut ea infringeremus nos coegiſti, cum ut conſiliarios eo ex regno in ius uocaremus ad definitum ſtatutumq; diem adegiſti, ut interea taceamus, ſi parere uoluiſſent minime id illis ob tempeſtates liberum eſſe poſſe. Age uero ſi in latrones inadiſſ mus, atq; iſthic literis etiam datis polliciti eſſemus, eo nos die Romæ futuros, & Ieroſolymis, num quia non obſeruaremus, fidem noſtram regiam labefactatam eſſe cauſari poſſes? Quantum porro ab hoc abfuimus patrue? Aut quantum uis tua à latronum malicia differebat? Niſi quod forte in l tr ones caſu incidimus, In te uero etiam poſt fidem tuam nobis datam, atq; in noſtræ innocentiæ teſtimonium. Cætera omnia latronum erant, Triſtis facies Rarum alloquiũ, minabundi oculi, obtorta ſuperalia, Equorum fremitus, Armorum tinnitus, Satellitum tuorum armati cunei, Equitum inter ſyluas, & dumos delitiſcentes cohortes, Perditorum hominum, manus ad carnificinam excitata (Namq; hoc protextu conſiliarius quidam tuus multa hominum milia euocarat, quaſi cum ingenti agmine ueniremus. Qui non ſupra q̃ uiginti quatuor familiaribus, inque his nullo armato ſtipati ueneramus) obſeſſa itinera, ne quis etiam nuncius elabi poſſet, qui uim aduerſus nos tuam proderet. Audiebantur illæ facinoroſæ uoces. A familiaribus illis noſtris tametſi pauci erant, la-

Aduertite principes Chriſtiani, ſi non fuit uiolenta extorſio à duce regi facta, Siquidem ea, quæ hic ſcribũtur illic adhuc terribilius erant.

Rex Chriſtiernus tametſi promiſit ui adactus nõ potuit tamen promittere, quia erat contra priuilegia regni Noruegiæ unde ꝓmiſſio ea caſſa eſt.

Quidam conſiliarius ducis rumorem ſparſerat regem cum armatis uenire qui non niſi cum.xxiiij.inermibus familiaribus uenit unde multa milia armatorum, erant circumquaq; ad interficiendũ

trones tui

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

trones tui uix manus continebant. Noctu diſſonus clamor interdiu
merum ſilentium. Superbæ requiſitiones tuæ. Et faſtuoſa reſponſio.
Hæc quomodo à latronum conſuetudine differunt? aut quantum inter
eſt in illos q̃ in te inuadere patrue? Niſi (quod uti prius diximus) ſpon
te ad te ueneramus, in latrones autem, ut ſponte inuadamus fieri non
poteſt. Deinde fide tua data ueneramus, latrones autem fidem ad ſe
ut tuto ueniatur nõ premittunt. Quid cõmemoremus, quod uulgus homi
num ait, ſola autoritate principum, qui eſt hic erant coercitum te
quominus uim capiti noſtro inferres? Quod tametſi, ut tum res erant
ſatis metuebamus, integritatem nihilominus tuam maiorem exiſtima=
bamus q̃ quæ & in innocentẽ patruelem, & regem, & cui ſacramen=
tum obedientiæ preſtiteras, & cui ut ad te tuto uenire poſſet commea=
tum prebueras, ſeuire te pateretur. Vt uero nunc res ſe habet, uide
ne non ſit omnino falſum uulgi iudicium, quando non contentus es,
omnẽ hereditatem citra rationem ademiſſe, niſi & famam inſuper &
nomen patruelis omnibus mortalibus inuiſum reddas, Atqui, age, ope=
rare, enitere. Non euinces. Siluimus ad maledictiones tuas, & ad il=
las tam diu occalluimus. Nunc tandem in harenam tecum prodiuimus.
Iure age, Reſponde, Num hæc ita acta ſunt? Num is ordo, ea rerum
geſtarũ eſt ſeries? Et tamen omnem operã in id contulimus, ut conſili=
arij aduenirent. Confœderati tui Lubicenſes, dum hæc tractaremus,
citra indictum bellum, totum Balthicum mare Pyratica infeſtum red=
diderant, ſinus, & portus ita obſeruauerant, ut impoſſibile eſſet, pro=
gredi aut nauigationem exercere, & tamen his in periculis non omiſi=
mus, quin in id omni diligentia conaremur, quod per uim tibi pollicit
eramus, Non quod fieri poſſe id crederemus, ſed ut tu teſtatam ha=
beres diligentiam noſtrã, neu exiſtimares in animo nobis non eſſe ius ti
bi tuũ permittere. Omniũ Daniæ conſiliariorum literas quibus ſe ex
cuſabant ad indictum tempus tranſmiſimus, ut plane teſtaremur ad ni=
hil tam iniquum à te cogi poſſe nos, ad quod non omnes uires impende
remus modo patruum eſſe te recordareris. Quæ cum talia ſint nihilq;
inſeruerimus, quod non confeſtim coram omnibus regibus & principi=
bus teſtari parati ſumus, nonne uidere potes, nihil eſſe, ob quod literas
& ſigilla non obſeruata eſſe cauſari poſſis? Literæ obſeruatæ non
ſunt. Per uim tu illis potitus es. Impoſſibilia factu continebant. Et
quantum in nobis fuit, obſeruatæ ſunt. Quid ultra? Sigillorum raci=
onem non

fidendum regem pa=
rata, unde eodem mo
do in ducem rex inci=
dit atq; in latrones in
cidimus, niſi ꝙ dux
fidem dederat latro=
nes autem non dant.

Vulgo fertur quod
dux occidiſſet Chriſti
ernum regem, niſi ad
fuiſſent illi tres prin=
cipes, id dicunt tam
inimici q̃ amici ipſius
ducis, Et poſteriora
declarant ueri ſimile
eſſe.

Dum hæc tracta=
rentur ex profeſſo Lu
bicenſes confœderati
ducis, ut reditum re=
gis precluderent to=
tum mare Balthicum
obſederant.

Nihil hic inſertũ eſt,
quod Rex Chriſtier=
nus non ſit paratus co
ram omnibus regibus
& principibus Chri=
ſtianis, probare teſti=
monio principum.

onem non habuimus. Citra rationem extorſeras, fieri non poſſe, ut obſeruarentur. aſſertum a nobis erat. Et ut rationem haberemus nihil pretermiſimus, quod & conſcientia tua teſtatur, neq; inficiari poſſunt uiolenti illi predones, qui te tam inique in nos armauerunt.

Tametſi undecim milia Marcarum minime ad tempus perſoluta ſint non fuiſſe tamen rationem bellandi duci Holſatiæ.

SVPEREST ut tametſi minime undecim markarum milia perſoluta ſint, non tamen cum ratione queas literas non obſeruatas eſſe, conqueri. Quando & per nos non ſtetit quominus non amplius conqueri poſſes, & negocium Andreæ Gelaubo dedimus, ut eam tibi ſummam perſolueret. Deinum & arces & nobiliſſimos uiros obſides obtulimus, ut uel eo officio tibi ſatisfactum eſſe teſtari poſſes. Amicas ad te literas ſcripſimus, quibus precabamur ne hanc in nos culpam retorqueres, obtulimus longe precioſiora, quanq̃ id ipſum quod tibi debebatur magno precio excederent, quomodo ergo quantum in nobis fuit literæ obſeruatæ non fuere? Comparetur nunc utriuſq; noſtrum factum.

Conſyderate hanc cõtrarietatem factorum Chriſtiani principes, & admirabimini alterius benignitatẽ alterius inhumanitatẽ.

Tu impoſſibilia expetebas. Nos in ea quæ facta eſſe nequierunt, tametſi fruſtrà, omnibus tamen conatibus anniſi ſumus. Ob hæc, quia abſolui nequierunt tam cruentum nobis bellum intuliſti. Nos ne cum ſanguine noſtro ciuile bellum gereremus in exilium conceſſimus. Tu cum ſolemniter iuratus eſſes indictum conuentioni diem te recipere, diu prius mortem intentaueras. Nobis cum tam iniqua proponerentur, refragari nunq̃ tamen in animo habere potuimus. Tu domi tuæ quietus ſedebas medio in principatu tuo, & ut ad nos pro tractatu uenires inducii non potuiſti. Nos cum ſciremus id tibi militum adeſſe ad te inermes uenire nunq̃ ueriti ſumus. Nos te amice, ut patruelẽ decebat, inuitauimus. Tu ut patruum non decet regem Chriſtiernum intractabilem hoſtem uocas, & tamen uideri uis magno in periculo fuiſſe, cum ad te tam amice transcriberemus, cum tam patruelice de te ſemper loquuti eſſemus. Non pudet iſtorum? Vbi audita uox noſtra qua tibi interminati ſumus? Qua conſiliarijs tuis aut ſubditis tuis graue aliquid minaremur? Vbi uiſæ copiæ quas aduerſum te conduximus? Vbi fœdera noua feriuimis? Vbi hoſtiũ clientes effecti ſumus? Vbi cũ imperij hoſtibus pacem fecimus: Et tamen aliquid horum priuſquam timere aut tibi aut tuis potuiſſes agendum erat, nobis ne non in uanum timere poſſes. Proh dolor, Fridericus patruus inermen patruelem timet, qui cum armatis patris hoſtibus non dubitat in tam nefandam conſpirationem animum adijcere. Fridericus ſupplicem patruelem inſidiarum arguit,

Promat dux, ubi audita ſit, uox regis male de duce ſentientis ſi poteſt.

Hæc facta ſunt ducis & tamen à rege timendum ſibi fuiſſe ait, dum nouis ſe fœderibus alligaſſet.

qui tot

qui tot indignis modis proditus nunq̃ ulcionem meditatus eſt, & iſte
ſane eſt liatus metus, qui in conſtantem uirum nonnunq̃ cadit, iſte eſt,
qui te adegit, ut bellum nobiſcum capeſſeres. Timebas enim uitæ tuæ,
timebas ſubditis tuis & præcipue conſiliarijs. Nobis enim præſto erāt,
multa armatorum milia. Conſiliarij noſtri non deſciuerant, integra
erat omnium fides. Claſſem paratam habebamus. Cum francis conſpi=
rauerámus, cum Lubicenſibus & maritimis urbibus, fœdus ferierá=
mus. In caput tuum familiares tuos emercati eramus. Liberis tuis &
uxori mortem intendauerámus. Vnde ergo non timeres Friderice pa=
true? Arces & munitiones noſtras oppignorare tibi nolueramus, quod
literæ ad nos tuæ poſſunt euincere, & nonne hic metus ſatis ingens ob
quem uitam tuam, ditionem tuam, conſiliarios tuos, & omnem plebem
aduerſus nos defenderes? Nonne ſatis ingens occaſio ob quam in ma=
turis etatis annis apertum diſsidium cum patruele contraheres? Mag
na ſane & nimiſq̃ ingens. Maturus eras, Nihil non maturum facere
potuiſti, Senex eras, In te iuuenilium cupiditatum illecebræ cadere non
potuerunt. Patruus eras, in te ſanguinis ratio ineſſe ſemper comper=
ta eſt. Noluiſſes enim in extraneum, tamē quid intentare. Quanto mi=
nus in ſanguinem tuum niſi te adegiſſet. Diomedea neceſſitas. Namq;
in iure tuo uiuere non poteras. Subditi tui in magno periculo conſtite=
rant, & hæc omnia, nonne tibi pulchra uidentur, quæ debeant inſeri?
Pulchra ſane ſunt. Nam licite timere poteras. Cadit enim ea affectio
in conſtantes ſubinde uiros ne mirum uideatur ꝙ & te eum in mo=
dum affecerit. Et audis hæc patrue? Et legunt ſordidi ſanguiſugæ,
qui te tam miſere traduxerunt. Qui te in totius orbis fabulā conuerte=
runt? Quo enim iudicio hæc ſcripta ſunt in magno timore conſtitutum
fuiſſe te. Deinde ut uitam & ditionem defenderes arma corripuiſſe?
Quis eſt mortalium, qui non intelligat ſecus dicta eſſe, atq; illi nomine
tuo in Epiſtolam inſeruerunt? Cur nos timeres? Cur bellum à nobis
illatum iri crederes? Arces noſtras oppignorare tibi uolebamus, uix
ſeſquimenſe priusq̃ tu nobis bellum indixiſti, & cur hoc obtuliſſemus
quæſo, ſi in te arma conuertere in animo fuiſſet. Scz tam uecordes era
mus, ut noſtra tibi præſidia traderemus, ſi minima aduerſum te bellan=
di cogitatio menti inſediſſet? Cur nobiliſſimos uiros obſides offereba=
mus, quorum fida opera egregie uti potuiſſemus ſi bellum magis q̃
concordia placuiſſet? Tam ignari omnium bellorum ſumus? Tam re=

εἰρωνικῶς

Ad id quod dux ait, ad defendendam uitā ſuam ſe bellum ſuſce=piſſe, Attendite hanc Ironiam principes.

O egregia uerba du=cis qui ſe & ſubdi=tos in timore conſtitu=tos fuiſſet ait.

Nullus hominum non intelligit ridiculū eſſe quod dux inſeruit e=piſtolæ pro uitæ ſuæ defenſione ſe arma corripuiſſe.

Probatur manife=ſtiſſime rex non uo=luiſſe duci bellum in=ferre.

Rex arces ſuas uix ſeſqui menſe ob=tulit priusq̃ dux il=li bellum indixit.

Rex obſides duci obtulit, quomodo ergo bellum uolebat?

Deinde etiam ſi rex uoluiſſet bellũ aduerſus ducem erat illi impoſſibile propter Suetorum et Lubicenſiũ rebellionem.

Rex in ſubditos ducis non fuit exacerbatus, ut inde poſſit dux argumentum deſumere ſe uoluiſſe defendere ſubditos ſuos

Regem nulla in parte iuri ducis derogaſſe, ſed auxiſſe etiam.

Ad arborem ſecuris iam poſita eſt, Deus futurus eſt huius cauſæ iudex.

Liberum eſt duci regem inuidia apud omnes homines aſpergere, Rex autem ad deum, qui omnia melius cognoſcit prouocat.

rum omnium militarium imperiti? Sed etatem tamen in his contriuimus, ne ita exiſtimes caruiſſe prudentia nos, ut ſi bellum cordi fuiſſet protinus, ut oportuna tibi preſidia traderentur effeciſſemus. Parte altera cum iam rebellaſſet Suetia obſideretur Stocholmus terra undiq; et mari. Lubicenſes Elſingorum maritimam urbem magna claſſe inuaſiſſent. Spolia undiq; coacervarent, Pyratica totum mare infeſtum redderent, exhauſti tot bellis eſſemus, quomodo aduerſum te bellum potuiſſemus machinari, quippe qui alijs impares eramus non ignorabamus à tui acceſſione locupletatis, longe maius negocium nobis adfuturum. Quomodo ergo timorem intenteremus tibi patrue? Quomodo ditioni tuæ grauia minaremur? Quomodo in ſubditos exacerbati eſſemus? Aut quid hi commiſerant, qui te ducem fuerant proſequuti? Ridicula hæc ſunt, ſi comminiſcare tanto magis minime ferenda, ut paſſim prodeant. Ius tuum tibi ſemper inuiolatum permanſit. Cur cauſaris ergo in eo non potuiſſe uiuere te? Qua nos in parte iuri tuo derogauimus? At auximus uero ſemper idq; præcipue nouiſſimo tractatu dum nihil niſi ex utriuſq; partis conſenſu iudicatum iri admiſimus. Auximus, dum quod Cæſaris munificentia beneficium conſequuti eramus id tibi & heredibus tuis remiſimus, iſtud ſi iuri tuo derogare potuit, quid tandem fieri poteſt, quod idem promoueat? In extraneum uoluiſſes hunc impetum conuertere. In patruelem tamen decorum exiſtimaſti, ſi maturi ſenij uires experireris. Experiare uero nam ad arborem ſecuris poſita eſt, radicem ferijt. Propone deum futurum cauſæ noſtræ iudicem apud quem neq; proditores illi, qui te ſeduxere, neq; quadruplatorum auaritia, qui tibi impoſuere ullum unq̃ locum habituri ſunt. Illic innocentia noſtra aperta erit. Liberum nunc eſt ſubſannare. Liberum eſt calamitates noſtras in opprobrium uertere. Liberum eſt hoſtem inexpiabilem, & ut tu adhuc loqueris illeſum appellare. Chriſtiernũ regẽ patruelẽ tuũ, qui ſi omni humano auxilio deſtituatur, caue ne diuinum defuturum arbitrere. Cuius reſpectu neq; opes tuæ, neq; auxilia tua, neq; maturum hoc ſenium tuum aliquid eſt. Confringit enim gladium fortium & potentiam potentum comminuit

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

EX QVO *etiam dilectiones ueſtræ facile percipere poſſunt, quod nos*

quod nos ſolum ex magnis rationibus & cauſis patruelis noſtri & extrema humana neceſſitate in tale bellum compulſi ſimus.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI, Daniæ etc. regis, ad ſupradictum Illuſtriſſimi Holſatiæ ducis patrui ſui articulum

RESPONSIO.

MAGNAE SANE RATIONES FVERE, quas prius expreſſiſti, ex quibus omnes facile percipere poſſint, iure adactum fuiſſe te, ut cum patruele in apertum bellum deſcenderes. Imo uero ex quibus omnes percipere poſſunt q̃ ab omni ratione bellorum abhorreas niſi unica aut libido regnandi aut auaritia, pro ratione ſumatur. Nam cauſæ, quas hic preſcripſiſti, nullæ ſunt. In preiudicium Holſatiæ nihil fecimus. Furcæ erectio ſomnium eſt, atq; ut erecta ſit, nihil ad te, & pudet ſane refricuiſſe tam ineptum uulnus & tamen hoc poſterius, mirum quantam tragediam excitat, quantam tyrannidis notam nobis inurit, quaſi eo id ſtudio fecerimus, ut triſtius aliquid patruo intentaremus. Cum ad hunc uſq; diem nihil tale ſciamus factum eſſe, quale tu comminiſceris, atq; ut ita ſit nihil penitus nobilitatem tuam leſam eſſe conqueri poßis, non hercle magis q̃ ſi publicum latronem cum uideres àd ſupplicium deduci, in tui ludibrium confeſtim arbitrarere factum eſſe, quod in illum iudices animaduerterent. Iudicium latum inter equites non tam ingens malum eſt, ut protinus bello uindicari debeat, ut taxamus iure latũ eſſe nondum obſignato compromiſſo. Deinde gratificum id fuit beneficium noſtrum cum tibi id concederemus, quod hactenus eo in genere nemini datum fuit. Tum cum ad id æquitatis cauſa deduceremur, quam omnino omiſiſſe non oportuit. Certe quod in illam ſemper proni fuerimus, tot regnis nobis conſtitit. Vndecim milia marcarum, quod ad tempus perſoluta non ſint, quanq̃ omnem laborem, ut perſoluerentur nauauimus, & arces & obſides obtulerimus, ſi digna ratio eſt, ob quam patruelis a patruo, tot regnis ſpoliaretur, ceteri iudicent, & habeberis tu certe in numero eorum, qui ſua ob cupiditatem proſtituerunt, audieſq; id uelis nolis unũ hac tempeſtate eſſe te, qui ob ſeptem florenorum milia ſanguini tuo excidium interminatus ſis, patruelem exegeris. Totum orbem tumultibus

Ex rationibus ducis omnes percipere poſſunt nullo iure adactũ fuiſſe ducẽ ut cum rege bellum gereret.

Epilogus omnium obiectorum ducis.

Alia reſponſio ad erectionem illam furcæ ſomniatam.

Alia ratio de iuditio lato.

Rex ob iuſtitiã expulſus eſt, Nam ſemper illius rationem habuit, quod illi tot regnis conſtitit.

Alia reſponſio de undecim milibus marcarum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Rsx ad duas hebdodomadas poſtea perſoluturum ſe recæpit illa undecim milia marcarum, & interea offerebat obſides nobiles uiros & arces.

Rex fatetur hanc culpam, ſed non debuit tanti eſſe apud ducem ſtatuto tempore 7000 florenorũ nõ perſoluiſſe, ut protinus ſanguinem ſuum occideret.

Dux ſummam cã nõ repetiuit, quod tamen in bello fieri debet.

Dux cõfeſtim ubi ſumma ea perſoluta non fuit bellum geſſit tametſi non tam cito indixit, Nam ſeſquimenſe geſſerat priusquam in dixerat.

De controuerſijs alia ratio.

impleueris tria regna à ſacramento legitimo auerteris, ſtirpem tuam diffamaueris, Nobilitatem quadruplatoribus ob ſeptem milia florenorum uendideris. Hæc fuit tam ingens pecuniæ ſumma, ob quam patrueli mortem intentaſti, ob quam paulo ſerius perſoluendam forte ad hebdomadas duas, cum interea & arces & obſides habere poſſes, totam Germaniam ciuilibus diſcordijs inuoluiſti. Sacratiſſimi Cæſaris ſororem chariſſimam coniugem noſtram donatione propter nuptias ſpoliaſti, Liberis noſtris inſontibus inſidiatus es. Hoc ſolum crimen diluere non poſſumus. Verum eſt enim perſoluta non eſſe, ſeptem florenorum milia, niſi forte interpretari quis uelit a nobis perſoluta eſſe, quum mandatum, ut perſoluerentur fecerimus, demũ quum reſciſſeremus perſoluta non eſſe, excuſationem miſerimus, arces & obſides obtulerimus. Ceterum noluimus amoliri culpam. Fatemur minus bene factum eſſe, quod perſoluta non ſunt. Interq; ea quæ nobis obiecisti in hoc ſolo ſuccumbendum nobis eſſe cognoſcimus. Sed hoc ad cauſam tuam nihil pertinet patrue. Neq; enim digna occaſio oblata erat, ut iure bellum capeſſeres, quod ad præfinitum tempus pecunia Theſaurarij incuria, perſoluta non fuerit, Solent enim, qui bellum meditantur fecialcs premittere. Res repetere. Illi demum ſi uiolentius habeantur, aut hæ repetitæ non reddantur, tum demum legitimam ſibi occaſionem conceſſam putant, quare ui id ipſum naniſcantur, quod ultro ſponteq; acquirere non potuere. Tu autem Friderice patrue, quando ad nos fœciales tuos res repetitũ miſiſti? Quando quod perſoluta non ſint ea aureorum milia conqueſtus es, niſi cum bellum inferres, niſi cum indiceres, & confeſtim geſſiſti tu quidem: indixiſti autem poſt ſeſquimenſem. Prius ſane neq; fœcialem miſeras neq; res repetiueras. Tantum abeſt, ut negatæ tibi fuerint. En egregiam occaſionem, tam cruentæ diſcordiæ. Iſtud Chriſtiani eſt patrue officium? Controuerſias ad te mittere non potuimus, quod & aperte proteſtati ſumus. Priuilegijs & indultis quæ ex Segeberga delata eſſe conquerebaris potitus es, & nos ad utilitatem tuam tranſtuleramus. En capita rerum, quæ ſi digna ſunt, ut cum publicanis aduerſas nobilitatẽ conſpirares tute perpende. Hæ ſunt ingentes illæ cauſæ & bellorum rationes aduerſus patruelem aſſumptorum adquæ te maxima, quæ homini accidere poteſt, neceſſitas impulit. Alias enim neq; uiuere poteras, neq; iure potiri poteras, neq; tua tibi ditio incolumis & ſalua remanebat.

Conſyderas

Conſyderas uerborum lenocinia? Quid dicturi ſunt reges & principes, qui contextus tui rationem & iudicium ſunt exercituri? Num ſpecioſa hæc ſupremam neceſſitatem. Humanam neceſſitatem aut ſi mauis que homini poteſt accidere in ludibrium tuum conuertent & contumeliam? Apertum eſt enim q̃ ad id ne minima quidem te ratio impulerit, tantum abeſt, ut ſuprema & pluſquam Diomedea neceſſitas. Ita illudunt honori tuo nebulones illi qui hæc nomine tuo euulgarunt. Illorum tu dementiã ſi prudens fuiſſes perpeti non debuiſſes tã impune graſſari, ut libello edito palam facerent ſimplicitatem tuam, ne enim auaritiam, & dominandi libidinem dicamus, ius patruelis uetat, qui equior tibi longe eſſe mauult q̃ ipſe ſpecimen equitatis tuæ edidiſti. Neq; uero cauſa hæc noſtra dicimus. Longe enim melius nobiſcum egiſti. q accuſationem aduerſus nos tuam euulgari paſſus es, quã ſi hactenus ſuppreſſa fuiſſet. Quod pleriq; longe maiores tibi nobiſcum ſimultatis rationes eſſe exiſtimauerint, qui ubi tua hæc facili diligentia perpenderint. Viſuri ſunt quædam quæ de nobis dicuntur uera non eſſe. Ne quid magis addamus, quandoquidem commendari non cupimus niſi ut commendari poſſimus iure efficere potuerimus.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

VNDE petimus & amice requirimus. ſi forte à prænominato patruele noſtro, & hoſte rege Chriſtierno ſcriptis & petitionibus queruloſis alioue ullo modo ad conſilium conſolationem ſuppetias, & auxilium requiſiti fueritis, ut eidem nullum locum nullamq; fidem detis neq; illius petitiones promoueatis. Neq; ut ueſtri ſubditi id faciant admittatis, ſed potius noſtri uos miſericordia ob ingentes tribulationes ſuppeditationes, ſubiectiones, & inimicas intentiones amice Chriſtiane propenſeq; tangat. Idipſum erga dilectiones ueſtras ſyncere promereri uolumus. Et officium agnoſcere illiuſq; ſempiternam memoriam habere. Datum in obſidionalibus caſtris ad Hafniam ſexto die menſis Iulij. Anno domini .M. D. XXIII.

Ridiculum quod dux ait, ob ſummã neceſſitatem ſe cõpulſum fuiſſe, Germanice, hochſtẽ menſchlichẽ not.

Quã ridicule nebulones illi ducis conſiliarij illius ſimplicitatem traducerunt.

Rex Chriſtiernus gaudet, quod dux librum aduerſus eum euulgarit eo quod iam notũ fiet utriuſq; ius prius tantũ multi exiſtimabant longe maximas rationes eſſe duci ob quas bellũ gereret quas in hoc ducis libello ſane deſyderabunt.

ILLVSTRISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, ETC. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI ARTICVLVM RESPONSIO.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Egregia petitio ducis qua omnē fidem regi petit derogari.

Rex non petit fidem duci derogari in his quibus illi fidē adhiberi poſſe, reſponſiones Illuſtriſſimi regis patiuntur.

Rex Chriſtiernus hoſtis nomē nunq; tribuit patruo ſuo Holſatiæ duci.

Rex Chriſtiernus patruum non prouocauit, Neq́; prouocabit etiam unq̄, ſed laceſſitus unq̄ deſinet reſpondere.

Ex quo dux fidē petit regi derogari magnum argumentū colligitur iuſtæ cauſæ regiæ alioqui ſi iniuſta cauſa regis eſſet debebat dux petere ut audiretur rex non autem repelleretur

Rex Chriſtiernus omnes principes precatur, ut patruo ſuo Holſatiæ duci fidem adhibeant ſi iure uincere poſſit.

DIGNA certe quadruplatoribus & publicanis petitio, qua tu omnem nobis fidem derogari petis Friderice patrue. Nos ſane ſi iure agere potes nullam cupimus fidem tibi derogari. Petimus à regibus, & principibus ab omni ſtatu conditioneq́; hominum, ut omnem tibi locum ius tuum proponendi tribuant, omnem tibi fidem ſi uincere iure potes adhibeant. Tantum abeſt, ut hoc maledictionis genere tecum contendere uelimus. Quorſum enim pertinet, quod tu regem Chriſtiernum hoſtem uocas, qui ne hoc te nomine uocare deberet hactenus ſiluit? An credis honorificum id eſſe tibi, quod regem Chriſtiernum hoſtem eſſe tibi arbitrere? At is tamen eam tibi nuncupationem nunq̄ tribuit. Neq́; enim uult, ut aliquando dictura ſit poſteritas: Chriſtierni primi regis fortiſſimi, & prudentiſſimi ſobolem, eo in ſe odio debacchatam eſſe. Tibi liberum remittimus, ut mille nominibus, mille conuicijs nos laceres. Neq́; reſpondebimus enim tibi niſi ſi quando ſilere nos rei indignitas non patiatur. Prouocabimus autem minime, neq́; permittemus intereà, ſi quo modo poſſimus, ſenio tuo ab ignauiſſimis proditoribus ita illudi. Quorſum & hoc, quod nullum locum nullamq́; fidem nobis dari tanto uerborum apparatu depoſcis? Hic tam cecutiunt proditores tui, qui ad hæc tam ridicula ſimplicitatem tuam pepulerunt, ut non uideant quantum hac una petitione ſuis partibus detrahant? Atqui ſi nullam eſſet nobis aduerſum te ius aut ſi probe conſcius eſſes quā indigne tecum egiſſemus, cur derogari nobis omnem fidem depoſceres? Veritatem adeo latere tu poſſe unq̄ exiſtimaſti? Aut quod epiſtolam citra rationem tua magna cum infamia, noſtro autem maximo cum gaudio euulgaris, ut nobis omnis confeſtim fides derogetur protinus rere futurum? Falleris autem & deciperis patrue. Num audiſti aliquando tu ueritatem palmæ arbori ſimilem eſſe, quæ quando fortius deprimitur, tanto maiori mole ſurſum enititur? Vt occulatur, ut deprimatur omniū in nos principium conuerſione efficere conatus es. Fruſtra autem hæc omnia patrue, uincet enim uolente nolente te, & fraudes iniquorum in totius orbis theatrum exponentur. Nos omnes principes precamur, ut tibi fidem adhibeant ſi iure uincere poßis. Sed conſcius es rerum tuarum patrue. Noſti q̄ nulla occaſione niſi unica dominandi libidine in nos impetum conuerteris. Noſti ſi ius audiatur in eo tibi ſuccumbendum eſſe. Id indicant egregij articuli tui, quibus occaſionem qua nos expuliſti præſcribis. In quibus ſi quid eſſe poſſit, quod

tyrannidi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

tyrannidi iſti tuæ occaſionem prebere potuerit reliqui omnes mortales exiſtiment. Sed ut optima tibi fuiſſet nos exigendi ratio, an tu protinus in nos omnes principes omnem populum excitare debuiſti? Quis hoc tibi perſuadere potuit, ut tam execrabili odio ſanguinem tuum proſequereris, ut apud principes & populum nullum illi locum reliqui eſſe uelles? Quem uero unq̃ tam impium fuiſſe legiſti, cui non aliquis locus ab hoſtibus permiſſus ſit, in quo miſeram uitam ſuperi uiuere, liberum non illi fecerunt? Fac tyrãnum ſceleratiſſimum, perfidiſſimum, fallaciſſimum, nequiſſimum, crudeliſſimum, Finge Buſiride, Phalari, Dyoniſio Siculo, Tarquinio Salmoneo Mezentio deteriorem. Finge reliquos omnes quorum memoria apud omnes homines ob infandiſſima, quæq; execrabilis fuit pre rege Chriſtierno patruele tuo bonos eſſe, Sanguinis nihilominus tui rationem eſſe decuit eam apud te patruum, quæ illis fuit tyrannorum exactoribus. Siquidem & Dyoniſio Coryntbus permanſit. Tarquinio, Hetruria. Mezentio, Laurentes. Neq; uero, ut ex his pellerentur, Tametſi infanda perpetrarant elaboratum eſt. Nos cum in te nihil indignum commiſerimus, officium uero noſtrum iactare etiam poſſumus, qua audes fronte, ut nuſq̃ audiamur nuſquam conſolationem nuſquam ſuppetias nanciſcamur requirere? Adeo te rerum ignorantia libido inuaſit, ut extincto rege Chriſtierno patruele tuo per ſceleratiſſimum nefas occupatas ditiones. Libere tibi ceſſuras arbitrere? Minime uero. Minime Friderice patrue. Neq; enim deeſſent, qui mortui cauſæ patrocinarentur, quando fieri non poſſet, ut non omnia in lucem tandem proditura ſint, & partæ per ſcelera dictiones eadem facilitate amittantur. Cum præſertim neq; tam iniqui aduerſus importunitatem tuam fuerimus. Principio dum non admodum magnum duceremus eſſe, quod filius tuus Chriſtiernus compromiſſo in quod nos adegeras ſubſcribere noluit. Ad quod tamen ille obligabatur tua etiam ex pactione, ut minime uideri mirum poſſet ſi quæ in nos minime obſeruata contorqueas eadem à nobis ratione dilui poſſe, quum primum illi pactioni non ſtetiſſe, te facile poſsimus euincere. In eo enim totus diſceptationis cardo uerſabatur, quod operæ precium eſſet, & a te confirmari compromiſſum, & ab heredibus tuis in cum tenorem acceptari. Quod cum ne perficeretur per te ſteterit, quis idipſum etiam ſi non amoliremur nobis uicio uerteret? Deinde cum totum Holſatiæ ducatum in uſum tuũ donec iure negocium tranſigeretur

obtulimus

Vt optima fuiſſet Holſatie duci regem Chriſtiernũ exigendi ratio non protinus debebat omnes principes in eum prouocare.

Nullus unq̃ tyrannorum tam impius fuit cui non permiſſus ſit, aliquis locus in quo uitam miſeram conteretet, exempla ſubiunguntur.

Rex Chriſtiernus nũq̃ iniquus fuit aduerſus importunitatem cã compromiſsi.

Iunior dux Holſatiæ non ſubſcripſit compromiſſo quod tamen cautum erat, ergo perfectum cõpromiſſum non fuit proinde ad id non obligabatur rex.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

obtulimus, ſi pacem non bellum expetijſſes. Poſtea cum totam ſeptentrionalem. Intima eadem conditione. Deniq; cum omnem cauſam noſtram Holſatiæ nobilitati determinandam relinquere propoſuimus. Hæc oblata tibi ſunt, tanti uolebamus conſtare nobis pacem ſi tibi eam acceptare cordi eſſet. Sed induratus eras: Induxerunt te publicani illi, qui ut auro genus tuum uenderes, ut proderes, ut interimeres conduxerunt: Induxerunt proditores illi mitrati ſcortatores, qui te religionis protextu in nos tam acerbe inſtigauerunt. Quid uero quod prius diximus facere nos uis patrue? Si principes nobis infeſtos reddis ſi Cæſarem, ſi regem exacerbas, ſi cum quadruplatoribus omne in nos hominum genus paßim excitas excußis iniquiſſimis libellis, & confectis decem milibus mendaciorum, quæ omnia iure diluere poſſumus. Animos tamen hominum in priſtinam integritatem redigere non poſſumus. Deum tandem equitatis iudicem aduerſum te interpellabimus. Coram hoc cauſam tibi reddendam huius perfidiæ, quod ſacramentū noſtrum exueris, ꝙ uxori, ꝙ liberis innocentibus, ꝙ nobis mortem intentaueris ꝙ tot regnis quæ tua non ſunt ſpoliaris, ꝙ omnem populum in periuriū deduxeris, ꝙ Cæſarem principeſq; omnes, ꝙ equum, ꝙ ius contempſeris, quod tot impudenter & contra conſcientiam tuam inſerueris, quod mitratis illis ſcortatoribus tam imprudenter acceſſeris, ꝙ lenonibus authoritatem maiorum malorum perpetrandorum prebueris, ꝙ hoc in maturo ſenio tuo non reſipiſceris, quod tuis contentus non fueris, ꝙ citra meritum hoſtem tu patruelem tuum uocaueris, ꝙ omne ius contempſeris, ꝙ uiolenter citra rationem in compromiſſum nos adegeris, quod nobilitatem publicanis pecunia proſtitueris, ꝙ ad ignauiſſimos ad ſordidiſſimos, ad auariſſimos homines contra ſanguinem tuum deſtiueris, ꝙ in fratrem tuum omne hominū genus promiſcue commoueris, quod per uim omnia attentaueris, quod nihil principum definitioni, nihil illorum authoritati tribueris, De his rationem reddendam eſſe tibi, cognoſcito. Ius & equū hactenus contempſiſti. Illis ſi adhuc ſtare uis nos tibi liberū permittimus parati ſumus enim in tā iniqua, ut tu putas, cauſa noſtra, omniū principū iudiciū omniū hominū cenſurā admittere. Id nūc aperte corā omnibus atteſtamur. Deus faxit, ut in ſaniorē mentē redeas quando nos eſſe hoſtes tibi, qui nobis hoſtis es nolumus patrue, Vale.

Regis oblata ſi dux à bello deſiſteret donec cauſa iure determinaretur.

Illuſtriſſimus Holſatiæ dux ab uſurarijs & mitratis ſcortatoribus inductus noluit tam ſpecioſis oblacionibus factis ſuam cauſam iuri committere, ſed animos hominum confictis iniquiſſimis intentionibus traducit & auertit.

Rex Chriſtiernus ex quo ius adhuc conſequi non potuit corā deo ius ſuum tandem conſequetur.

EPILOGVS totius cauſæ.

Rex Chriſtiernus palam ſe offert hic ſtaturū iudicio omniū regum & principum.

Rex Chriſtiernus ducī hoſtis eſſe non uult tametſi dux illi hoſtis eſt, Comparetur utriuſq; modeſtia.

S C E P P E R V S

Summarium

SVMMARIVM

EORVM, QVAE IN EPISTOLA ILLVSTRISSIMI DVCIS HOLSATIAE AD SACRVM CAESAREVM REGIMEN TRANSMISSA CONTINENTVR QVOD IN NVRNBERGAM NORYCORVM CONVENERAT.

ANNO DOMINI M. D. XXIIII.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

INTELLEXIMVS QVOMODO illuſtriſſimus princeps patruelis noſter atq; apertus inimicus, Dominus Chriſtiernus quondam Danorum rex nos coram ſacra Cæſarea maieſtate, & illius regimine, & illuſtriſſimo principe Domino Ferdinando principe Hiſpaniarum Archiduci Auſtriæ, adiunctis ſimul alijs aliquot electoribus & principibus ſacri Romani imperij: & conqueſtus eſt tanq̃ nos contra ius & omne æquũ regnis Daniæ & Noruegiæ, deinde ducatibus Sleſuico Holſatia & Stormaria illum ſpoliauerimus, & ui abſtulerimus. Vnde à ueſtra maieſtate, Veſtriſq; dilectionibus, & alijs pro conſolamine auxilio, & ſuppetijs inſtiterit, utq; nos apertos hoſtes Romani imperij, & illius contemptores declararemus, petierit. Sed & ueſtras dilectiones aduerſus nos incitare conatus ſit. Ex quo ergo hæc à patruele noſtro tam inique in nos fiunt, interea emiſimus aliquot articulos, quibus oſtendimus, & qua ex ratione in tale bellum coacti ſumus perſcripſimus, Tametſi plures adiungi poſſe ſciebamus per quos taliter a nobis emiſſos fidem facere poſſimus, Quos quidem ad ueſtras dilectiones, his literis appoſitos tranſmittimus. Ex quibus . V. D. facile intelligent, q̃ ſupraquã q̃ paternæ nobis hereditates interceptæ ſint finaliter etiam patruelis noſter modum perſcrutatus ſit, quo nos ut Holſatiæ duces ex ſacro Romano imperio cogeret, & abſciſum membrum illius faceret, & ſubextraneam nationem deduceret. Quod in ſimili aduerſum confœderatos noſtros Lubicenſes, & alias maritimas urbes, elaboratum eſt. Quapropter nos adiunctis ſupradictis, qui omnes in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſacri Romani imperij limitibus continemur diu citra conſolationem permanſimus & ſub ſacro imperio, & Germania natione tutari nos, quemadmodum à maioribus noſtris accepimus coacti ſumus, quo etiam modo accedente diuino auxilio in hunc uſq; diem perſtitimus. Vnde nulla uis aut uiolentia patrueli noſtro illata nobis tribui poteſt, ſed longe magis.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI DANIAE etc. REGIS AD SVPRADICTAM PARTEM EPISTOLAE ILLVSTRSSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI AD CAESAREVM REGIMEN TRANSMISSE RESPONSIO.

MERITO ſane intellexeras patrue id unum moliri nos. Quandoquidem iure agere ſemper uolumus non, quemadmodum tu facis, aperta ui citra equum & iuſtum, qui quo tempore in iudicium deberes deſcendere, arma induis & cum mulieribus & inſontibus bellum geris. Inſtitimus ut Romani imperij hoſtis declarareris idipſum ſi promeritus eras cur non eniteremur in Talionem non quemadmodum tu agis uitæ tuæ aut liberis tuis inſidiaturi, ſed ut hoc timore tot maximos principes aduerſum te excitandi in ius pronicr fieris, atq; in eo ageres cin tibi iure deberent, quæ per uim tam inique abſtuliſti, Quod ſi in cauſa ſuperior eſſes parati eſſemus in perpetuum cedere, & ab omni nos hominum conſortio uindicare. Sin minus autem cauſa eſſet, ob quam imperij hoſtis diceréris, dubium eſſe non poteſt, quin neq; idipſum, ut promulgaretur principes admiſſuri eſſent. Et expoſuimus nos ea quidem, quæ arbitrabamur cauſæ noſtræ apud ſeueriſſimos iudices patrocinatura, qualiter nos regnis, qualiter principatibus exueras, & uere expoſueramus, quod & tu modo negare non potes. Exuiſti enim & chariſſimam coniugem noſtram, quæ ſi quid aduerſum te promeruit, cur non exprimis. Id te docuit clariſſimus pater tuus, idemq; auus noſter Chriſtiernus primus, prudentiſſimus & fortiſſimus princeps? Id te docuit genus tuum, quod nunq̃ cum innocentibus ſemper autem cum uiris tam ſtrenue uires exercuit? Hæc obijciebamus

Rex non negat ſe inſtitiſſe, ut hoſtis Romani imperij dux declararetur ſiquidem id meritus erat.

Expoſita à rege corã principibus.

Ducem non docuit genus illius cũ innocentibus et mulieribus bellum ut gereret.

debamus tibi patrue. Neq; enim latere uolumus, quæ palam publiceq;, ut proponerentur inſtituimus. Cauſabamur in te ius & equum, quod ad ius prouocantem patruelem aſpernareris. Quod ſi hic lubet recenſere Lernam illam malorũ, quam nunq̃ poteris interimere: facile fieret, ut colores tuos hic tibi ſubijceremus ob quos non meritus eras modo imperij, ſed omnium regum & principum totius orbis capitalis hoſtis declarari. In illud quidem multa commiſeras plurima. Nam & hoſtibus uires ſuggeris, & omnes principes abominaris, & imperij feudum citra rationem à ueris heredibus alienas & contra imperij edictum publicum Germaniæ pacem primus infringis. Quod ſi uero communi imperij conſenſu indictum erat, ut qui primus bellũ citra imperij conſenſum capeſſeret is ſtatim banni imperialis, & interdicti reus haberetur, cum hæc omnia feceris, cur ex præfixo in id non elaborare mus, quod citra omnem excuſationem n tyrannide tua promerueras? In omnem nobilitatem id commiſeras, quod regem, quod patruelem, quod de te ſemper tam optime meritum interimere uolebas, quod innocentibus liberis mortem interminatus eras, quod chariſſimam coniugem noſtram donatione propter nuptias ſpoliaueras, quod citra occaſionem, regem expuleras, quod aduerſus nobilitatem cum publicanis & fullonibus conſpiraueras, quod illis ſub ſignis uilis transfuga mereres, ſub quibus optimi quiq;, quadruplatores ſunt. Nolumus omnia recenſere. Nam & apertum hoſtem neſcimus, quomodo eum uocari poſſes, qui te cum iure poteſt contendere. Sed tu quidem, ut eam à te culpam amolireris, aliquot articulos tranſmittere te ais. Et gaudemus ſane, quod tam ingenioſos ad prudentiſſimos principes emiſeris, quando facile apertum erit, quam equa in cauſa elaboraueris. Reſpondimus enim his ſe tamen ut reſponderi illis deberet, promerebamur. Nam anilia nugamenta erant, quibus oſtendebas impudentiam tuam. Libet enim & tecum apertius loqui, ex quo apertos hoſtes nos uocas. Iudicabunt hæc & ridebunt homines, & inſatiatam auaritiam tuam admirabuntur, quid promouerimus non referemus. Liberum enim erit perlegere. Certe unum uoluimus, Nempe & articulos, & epiſtolam tuam in unum manipulum colligere, & quemadmodum tu articulos epiſtolæ, ita nos reſponſionem reſponſioni adiungere. Plures uero ſi tibi præſto ſunt, quos poßis adiungere, cur non euulgas patrue? cur non emittis? Non deprecamur enim. Neq; tibi fidem derogare uolumus, quod ut nobis

facile poſſet oſtendere rex, ducem meritũ eſſe non modo imperij ſed totius orbis declarari.

Cauſæ ꝑpter quas meritus erat, dux ut imperij hoſtis declararetur.

Cauſæ ꝑpter quas dux meritus erat totius orbis hoſtis declarari.

Dux uocat regem apertum hoſtem cum tamen rex poſſit iure egregie cum illo contendere.

Reſponſio ad id, quod ſcribit dux ſe tranſmiſiſſe articulos illos impreſſos ad principes.

Dux dixit plures eſſe ſibi ſi uellet unde peteret rex, ut euulget ſi quid habeat & oſtenditur nihil habere.

fiat nullos conatus pretermittis. Sat tuti ſat immunes ſumus innocentia. Tu illam nullis articulis labefactare poßis. Macheram tuam non ueremur plumbeam illam, & Luteam. Longe fortior Vrbina domi nobis eſt. Atqui uide, cui facere fidem poßis plures tibi domi tuæ eſſe, qui adhuc nullum producere potuiſti e quo leſum te iure conqueri poſſes, ne quid amplius dicamus. Nam ſi in omnibus inde tyrannidis tuæ & inhumanitatis ſpecimen adijceremus non admodum aduerſum ueritatem eniteremur. Siquidē et id euicimus prius, & ſi plura requiris nondum tam deſerati ſumus, ut non facile ineptijs tuis tragulam inijcere queamus. Illis rationibus tu bellum intuliſti, quæ cum nullæ ſint tute perpende nondum conſtitiſſe tibi, cur bellum committeres niſi ob unicam regnandi libidinem & infamem propenſitatem, quam aduerſus omnem nobilitatem conceperas. Paternam enim hereditatem non tibi unquam abſtulimus. Reſpondimus enim longe quam tu obiecisti diligentius & uerius. Refragari ſi potes in medium prodi, age. Cauſam committe iudicio.

Solutio omnium quæ à duce Illuſtrißimo regi obijciuntur.

A ſacro Romano imperio alienare te, neq; uoluimus neq; potuimus unq̄. Impudens mendacium eſt & cui pridem diu reſpondimus. Iudicia illius ſi quæ habeas, quæſo committe, ut producantur. Impudenter enim ut multa comminiſcare quis prohibere poteſt tantum euincere ipſa non mentiri te. Sin minus omnem ueritatem tua tibi imprudentia adimere poterit. Siquidem & nos ſi in animo haberemus iocari tecum multa comminiſci poſſemus, falſa illa quidem ſed tamen ad miſeros animos irretiendos ſat idonea. Verum ſi quando in iudicium uocares nos tum demum noſtram nos impudentiam proderemus. Idipſum nunc tibi ſane continget, quando oſtendere id nunq̄ poteris, quod ut apertam in nos inuidiam conates propoſuiſti.

Nunquam dux probare poßit id ipſum quod regi obijcit.

An uero ad id alludere uelis, quod à Cæſare pridem impetrauimus, nimirum, ut à nobis eos ducatus in feudum ſuſciperes? Atque beneficio noſtro id conſequutus es, ut quod Cæſaris munificentia nobis elargita erat, idipſum tibi remitteremus. Neq; uero tametſi non remiſiſſemus ab īperio abalienare uoluimus te, quando quidem familiæ noſtræ id Cæſar non omnibus promiſcue Danorum regibus conceſſerat. Atq; ut alijs ſubinde contuliſſet, quid hoc ad nos, quod illius ſacra Cæſarea maieſtas elargitur? Et non conſyderas interea tu quo hæc iudicio ad Cæſarem tranſmittis? Neſcis enim dum hæc prodis quan tum illius nomini, quantum iudicio detrahas? Conceſſit enim ut feudum illud nobis cederet. Hoc ſi ini-

Reſponſio ad id quod dicit dux regem uoluiſſe illum ab imperio alienare.

quum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

quũ eſt, ille iniquũ fecit, quid ad nos culpæ huius preiudiciũ? Vi non an-
niſi ſumus. Neq; potuimus uero urgentibus tot grauibus bellis tale quid
moliri. Atq; ut omnibus defuncti fuiſſemus, cũ iperio tamẽ impar nobis
dimicatio futura erat. Quid ad hæc reſpondes? Num fœdus nũ francis
contra imperium contraximus? Sed nolumus idipſum iterum refrica-
re. Nam imperij membrum illud tuum, & ſub nobis membrum eſt.
Cæſareum illi ius permittimus & permiſimus. Iudicij appellationem,
Cæſari non derogauimus. Ad nationem extraneam, Tu Danos putas
neq; conferre uoluimus, quando neq; illorum tam ingens erga nos me-
ritum fuit. Neq; iſtorum tam ingens demeritum & commiſſum. Vo-
luimus igitur alienare te, & ſane ſi uerum eſt hoc, uoluimus quod
perficere non poſſumus. Veſtræ uobis uires maiores ſunt. Iudicium pre
buiſti cum publicanis tuis, quos tamen egregius preco eiuſdem culpæ con
uictos defendere conaris. O egregium patrocinium Caſcus Caſcum?
Holſata Lubicenſes, & hi Holſatam. Egregie ſane quod in finibus
Romani imperij conſtituimini, quid hoc ad negocium? Ideo iuris uo-
bis unq̃ ratio derogata eſt, quod in finibus & limitibus habitatis? Si-
quidem neq; tam uaſtum eſt Romanum imperium, ut non queat ubiq;
iuſticiam ſubminiſtrare. Neq; tam imminentes uobis hoſtes habuiſtis, ut
magni interfuerit, ſi ſuppetiæ ad uos non tranſmitterentur. Sed noſti,
quos nunc patronos habes Friderice patrue? aut ſi mauis quorum tu
nunc patrocinium ſuſcepiſti? Tu quomodo illos, qui ſeſe non cognoſ-
cunt, qui terræ filij ſunt, cognoſcere poſis? Non pudet fullonibus
ſanguinẽ tuum coniunxiſſe? Non pudet coriarijs acceſſiſſe? Quos
non conuertere, non in meliorem uitam reuocare unq̃ queas? Quid illi
agunt interea queris. Sane ſi nobis credas, admirantur ſtultitiam tuam,
quod te eo adegerint, ut illorum tu uiolentiæ patrocinere, & pro ſor-
didiſsimis quadruplatoribus egregius princeps & prudentiæ titulo com
mendatus corpus, honorem, famam, & nomen obijcias. Eadem ais
cauſa Lubicenſes & confœderatos adegit. Sed tua iniquiſsima eſt, illo
rum iniqua. Neq; mirum enim ſi nos odere, qui nobilitatis hoſtes, ſem
per ex profeſſo fuere. De te magis mirandum eſt, quod ea illis facili-
tate acceſſeris, quod ſi omnino eadem tibi cum illis et par ratio eſt, oſten
dis ſane cauſæ tuæ ſemper abominandam iniuſtitiam. Namq; ut illi à
bello deſiſterent pena bis mille librarum auri puri indictum erat. Non
paruere tamen imperio. Nam tecum fœdus cum francis Ghelriſq; fe-

Holſatiæ & Stormariæ ducatus etiam ſub rege imperij membra fuere quã rex coſdẽ à Cæſare in feudum ſuſceperat.

Nihil ad rem quod in finibus Romani imperij ſunt dux & Lubicenſes.

Pudere ſane debet, Holſatiæ ducem tam ſordidis nebulonibus acceſiſſe.

Si par cauſa eſt Lubicenſium & ducis quod idem ait ergo eidem penæ 2000 librarũ dux ſubiacet.

cere, ut minime mirum uideri poßit, ſi illorum tu nunc rationem habe=
as, qui tuā alias cauſam ſunt defenſuri. Id non docuere te maiores tui,

Lubicenſes non curāt quibuſcum bellum gerant modo aliquid lucrari poßint.

ut cum nobilitatis hoſtibus conſpirares, ut cum mulieribus & pueris
bellum gereres. Sed bene didicerunt idipſum confœderati clientes tui
quos parum ea res permouet. Neq; enim curæ illis eſt, quibus cum
contendant modo aliquid auaritiæ adijciant. Diuino auxilio factum
cis, quod in Romano imperio tam diu permanſeritis. Sed ueſtra nequi
tia factum eſt, quod ab illo iam pridem aperte deſcaueritis, & cum
Francis duraturo fœdere, etiam uires coniunxeritis, & imperij inter=
dictum abominati fueritis. Hic profuſi non erimus, neq; hac de re

Breuiloquentia.

longum ſermonem protrahemus. Nobis enim alia conſuetudo fuit, ut
breuißime ſemper in animo dicere habeamus, atq; id iure quidem

Lubicenſibus interdictum fuit ne cum rege Chriſtierno bellum gererent.

bonis enim cauſis breuiloquentia ſufficit. In alijs uero ne myriades qui=
dem uerborum. Itaq; ſymplicā queſtione querimus, num interdictum
Lubicenſibus fuit ne nobiſcum bellum gererent, ſed iure cauſam ſine=
rent determinari? Reſponde patrue. Interdictum fuit, cur non obſer=
uarunt? Non obſeruarunt, igitur & penam debent. Videlicet è duo=

Aduerſus ducem hæc omnia quō ātra cauſam bellum uoluit.

bus alterum eſt, ut fateare, aut doceas interdictum non eſſe, aut ſi inter
dictum eſt, deſinas tuam cum illis cauſam coniungere. Tu uero nonne
nobis duo regna ademiſti? Ademiſti. Iure ergo ademiſti? Opus eſt, ut
oſtendas. Oſtendere non potes, Nam cauſæ quas tu proſcribis nihil ad
uerſum nos faciunt, Ergo iure non ademiſti? Videlicet enim alterum è
duobus doceas neceſſe eſt, Aut non ademiſſe te, aut iure ademiſſe. Ade
miſti autem, Iure ergo, quod ademeris oſtendendum eſt. Id facere non
potes, iure ergo non ademiſti. Quid hic longis ambagibus opus eſt?

λακωνικῶς τὰ παντα

Corrupere te illi ſordidi & barbari homines, & aureis cathenis uinc=
tum ad ſe pertraxere. Tu teſtimonium prebes. Nam & illorū parti=
bus te ingeris, & tuas cū illis fortunas coniunxiſti, & illorum nomē et
fama tibi pluſquā tua aut liberorū tuorū curæ eſt. Nū aliquādo tā ſpecio
ſa obtulimus tibi tres ducatus, Aquilonarē Iutiā. Cauſæ determinationē
ſubditis tuis donec iure controuerſia cōponeretur? Obtulimus uero, Be
neficiū autē ne erat hoc? Erat. Cur ergo non acceptaſti? Non acceptaſti
autem, igitur & bellū tibi curæ fuit. Bellum expetebas igitur. Non ergo

Nihil petijt unq̄ dux à rege quod non fecerit quantū in ſe fuit.

tibi uim inferre meditabamur. Alioqui, neq; ducatus, neq; Iutiam, ne=
q; arces obtuliſſemus. Prodi nunc dicaſq; quam à nobis rem expetieris
quam non acceperis? Volebas ut beneficium quod à Cæſare conſequuti
eramus tibi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

cramus tibi remitteretur & remiſſimus. Volebas, ut concilium indicaremus, & indiximus. Vt iterum in diſceptationem uocarentur, quæ prius indubitata eſſe literis tuis aſſerueras, & conſenſimus. Quod ſi quid dicere potes, quod a nobis inquantum potuimus conſequutus non ſis ne milleſimam quidem partem meritos eſſe nos qua digni ſumus aperte fatebimur. Sin minus, aperte fatearis oportet à nobis tecum optime actum eſſe, a te nobis peſſime. Hoc enim tu officiũ rependiſti, hanc parem gratiã meritis erga te noſtris retuliſti. Ex damnis noſtris diues effectus es, ex modeſtia noſtra ſuperbus. Ex patientia, intollerabilior. Quod ſi aliquis ad te uenerit, atq; hoc tecum ſermone uſus fuerit. Regna iſta, quorum titulum tibi uendicas cedo unde acqueſiuiſti. Num quemadmodum Iohannes frater aut Chriſtiernus auus in ea aſſumptus eſt, ita tu illa citra uim aut dolum malum uendicaſti? Nimirum aut ſcelerum tuorum prudens mentieris aut ueritatem faſſus auaritiam & libidinem tuam confiteberis. Quod ſi quis propius uenerit, & dixit. Regna hæc cedo quomodo tibi oblata ſunt, & per quos à uero rege ab alienata? Tunc certe ſcortatores epiſcopos, & quadruplatores fullones, Lubicenſes publicanos, niſi dixeris per quos oblata ſint, alios non habebis, quos enumerare poſſis. Hic te offendi nolumus, rerum enumeratione primum, quod alias neq; modeſtia noſtra ab opprobrijs tuis defendetur, neq; ſimplicitas tua minus nota fiet, niſi quomodo illi te ſeduxerint expoſuerimus. Ad hæc ne fieri quidem poteſt, ut nominis noſtri rationem habeamus, niſi quantum nos leſeris in medium adducamus, & ſubijciamus ea uiciſſim, quæ ad plagæ nobis inflictæ remedium pertinent. Scilicet ais enim Lubicenſibus, & tibi periculũ ſemper à regibus Danorum imminuiſſe. Sed pater tuus rex fuit, frater rex ab his ergo periculum imminuiſſe ducatibus tuis neceſſum eſt, ut fateare. Et de fratre quidẽ nõ dubitamus, quin idipſum aſſerturus ſis, ita ſanguinis tui ſtudioſus ſemper fuiſti, In patrem autẽ neſcimus, àn id crimen referre poſſis. Ais autem nullam uiolentiam tibi attribui poſſe, ſed nobis. Cedo uero, quis nos expulit? Num tu Friderice? Expellere autem uiolentũ eſſe non ducis? Nos uero àn te expulimus? minime. Vter ergo uiolentus fuit? Rurſus. Mortem nobis num attentaſti tu? Attentaſti. Et hoc minime uiolentum eſt? Ad hæc Hafniam, quis octo menſibus obſedit? Num tu? Ita enim. Et hæc uiolentia non eſt? Liberos, uxorem noſtram, quis in exilium egit? Num tu, & hanc

uiolentiam,

A rege dũ optime actũ eſt à duce regi peſſime.

καὶ τὸ αὐτὸ λακωνικῶς

Non debet dux offendi libertate ſermonis huius ob rationes que ſubijciuntur.

Reſpõſio ad id quod ait Lubicenſibus & dũ ſemper à regibus Danorum periculum fuiſſe.

Reſponſio ad id quod ait dux nullam uiolentiam ſibi ſed omnem regi attribuendũ eſſe.

uiolentiam, uiolentiam eſſe negas? Breuiter reſponde. Vxorem noſtram quis donatione propter nuptias ſpoliauit? Tu ne? Spoliaſti. Atqui ſi hæc uiolentia non eſt, quæ demum talis erit? quid hic ſermone opus eſt. Nos uero tale quid unq̃ intulimus tibi patrue? Minime.

Reſponſio ad id quod ait dux regem uoluiſſe illi malũ inferre.

Sed uoluiſti dices. Verum hoc probare debes patrue. Nec enim ſatis eſt uoluiſſe nos dicere, niſi indicia, quibus id uoluiſſe conuincà poſſumus in medium producantur. Illa uero, àn tibi præſto ſunt. Præſto uero habemus quibus omnem à nobis ſuſpicionem amoueamus. Dic enim ſi bellum uoluiſſes, munitionem tuarum poteſtatem illi in quem bellum meditatus eras, feciſſes? Minime dices. Sed num hæc tibi obtulimus? Num parati eramus, ſi pacem acceptares. Intima aquilonarem, arces, oppida, uicos, munitiones donec iuris cauſa determinaretur tibi tradere? Voluimus. Parati eramus. Num obſides ſi bellare uelles hoſti traderes? Nequaq̃. Patruelis autem tuus rex Chriſtiernus nonne obſides tibi obtulit, quibus ſe recepit confeſtim uoluntati tuæ ſtaturum ſe? Obtulit uero. Nam litteras noſtras habes. Acceptaſti uero tu? Non acceptaſti. Bellum igitur uolebas non ille. Hic Laconice tecum agimus. Adiunge.

Si bellum duci rex uoluiſſet inferre non obtuliſſet illi munitiones ſuas.

Dux cum Ignobilibus & Mercatoribus aduerſus nobilitatem conſpirauit.

Qui ſunt qui cauſam tecum communem habent? quibus hic patrocinaris. Lubicenſes. Quale uero eſt hoc hominum genus? Mercatores ſunt ais. Mercatores uero, ſed humani? Hic ſites. Nam probe cognouiſti quo modo extranei Germani & Dani mercatores Lubecæ habeantur. Age rurſum. Generoſi ſunt, nobiles ſunt? Minime ais ſed probi. Hic de probitate non dicimus, ſolum àn generoſi, & nobiles ſint inquirimus, Minime dicis, Cum ignobilibus ergo & plebeis & mercatoribus fœdus iniiſti. Iniiſti uero, Iterum, Quis eſt quem hoſtem uocas? Rex Chriſtiernus, In quem conſpiraſti? in hunc. Cum mercatoribus ergo in ſanguinem conſpiraſti. Demum qui ſunt qui Elſingorum urbem noſtram, dum tecum colloqueremur exuſſerunt? Lubicenſes ſunt. Et hi num tibi confœderati fuere? fuere uero, Nam non longe poſt cum illis arma coniungiſti, & prius aliquantum, ab his ſollicitatum eſſe aliquot principibus faſſus eras. Violentiam ergo, mediam pace feciſti tu. Confœderatus autem cum his es. Sed tu illos àn hi te in partes traxere? Si tu illos quæ ſumus quãta fuit illa libido tua, ut aduerſum genus tuum, fullones tu & publicanos ſollicitares? Quod ſi illi te. Cedo quanta auaritia tua, ut tu cum publicanis & deceptoribus, nobilitati ex profeſſo bellum inferres? Sed audiamus depingentem te factum tuum

Lubicenſes Elſyngorum urbem in Dania exuſſerunt quo tempore cũduce rex erat.

Indignum ſane factum.

tum tuum

tum tuum, & quomodo facti culpam amoliaris tute animaduerte.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

QVOD *uero regnum* Daniæ *acceptauimus, coram deo* .M. V. D. V. *& alijs omnibus factum excuſare poſſumus.* Patruelis *enim noſter ob malum regimen, quod in ſubditos exercuit ſpoliatus eſt, nos autem aſſumpti & in regem electi, atq́; eo modo idem regnũ cum firma appellatione & titulo & fundamento, quod iure fieri poteſt, per uoluntariam electionem & aſſumptionem eorundem ſubditorum nobis, ut regi colatum eſt, & ad nos deſciuerunt.* Arces, & *oppida nos admiſerunt.* Tametſi *ad ea pondera, laßitudinem & labores in maturo ſenio noſtro, precipue cum patruele noſtro, tam magno duraturoq́; bello contendendi, grauatos nos & difficiles inuenere.* Vertamen *dum eligeremur per cōes ſtatus regni* Daniæ *aperte nobis ſignificatum eſt, niſi id regnum acceptaremus futurum eſſe, ut alium regem & dominum, ut regem* Francorum, Angliæ, Poloniæ, Scotiæ, *aut* Gheldriæ *in regem ſuum eligerent.* Ex *quo nobis & heredibus noſtris perpetua ruina, &* Cæſareæ *maiaſtati perpetuum detrimentum, idq́; apertum ipſiq́;* Romano *imperio eccreuiſſet.* Hæc *cum preſcoeremus coacti ſumus ad ſalutem regni, & requiem hereditatum noſtrarum conſyderantes alias, quando in timore, laßitudine & grauamine conſiſteremus, id regnum ſub protectionem & gubernationem ſuſcipere, quemadmodum dilectiones ueſtræ & alij ex adiuncta* Danicorum *ſtatuum annotatione ſub illorum ſigillo (quam quidem longe maluiſſemus modo per promißionem licuiſſet pretermiſiſſe, & ſane aperto dolore & commiſeratione afficimur, propterea, quod talia de filio fratris noſtri in lucem proferentur) ad longum intelligent.*

Germaniæ mishandelunge.

ILLVSTRISSIMI DOMINI CHRISTIERNI DANIAE, ETC. REGIS AD SVPRADICTAM EPISTOLAE AD CAESAREVM REGIMEN TRANSMISSE PARTEM RESPONSIO.

EXCVSARE QVIDEM POTES, VT TIBI *& confœderatis tuis uidetur factum tuum coram deo, aut qua id*

Coram hominibus putat dux factum ſuum defendi poſſe cæterum coram deo non.

fronte excuſari poſſe audes dicere? Num preceptum habes, quo ut alienam rem expetas mandatum tibi eſt? Quod ſi magno id precepto uetuit Chriſtus, qua tandem ratione eo in iudicio defenderis, in quo non quid ſcortatoribus illis uiſum eſt, ſed quid Chriſtianum hominem decuit iudicabitur. Coram ſacratiſsimo Cæſare, ꝙ ſororem tam turpiter abegeris, ꝙ donatione propter nuptias ſpoliaris, quod citra illius mandatum aliena inuaſeris, quod fratrem & ſororium, patruelem autem tuum interimere uolueris, In exilium egeris, nomen famamq́; illius tam indigne traduxeris. Neq́; enim tam malum regimen noſtrum fuit, ut tu ais patrue, ut nos pudere poſsit, ſiquidem meliorem rerum a nobis geſtarum rationem reddere non poſſemus, quam tu uiolentiæ tuæ poſsis aſtuere. Hæc uero neq́; miranda ſunt tibi, qui idipſum non ignoras, ſed uoluiſti rem gratam facere aduerſarijs noſtris ſcortatoribus & lenonibus illis, deinde et cauſæ tuæ patrocinium acceſſurum confidebas, ſi malum regimen noſtrum citra probationem magna tamen cum calumnia noſtri inculcares. Tametſi nihil ad te quales uixerimus. Peccatores enim ſumus & infirmi, atq́; hac ſubinde, atq́; illac impellimur, quod ſi operibus tuis tantum confidas age contemplare pedes tuos, & quæ tu commiſeris perpende, Si ab omni culpa immunis es, fer mus à te iudicari. Sin autem, deſine feſtucam in oculo fratris aſpicere. Quid uero ad te regimen noſtrum? Ideo ne protinus malum futurum eſt, ꝙ lenones illi malum eſſe predicarunt? Enimuero ſi impuriſsimorum hominum authoritas ſatis efficax eſt ad uitam hominum denigrandam oporte atq́; cum ſceleſtiſsimarum beluarum iuditio confeſtim ſingulum quemq́; talem eſſe, nonne & Chriſtus protinus talis cenſendus eſſet, qualem illum ſcribæ & phariſæi depinxere? Non igitur regimen noſtrum malum eſt, quod illi malum putant, & tu malum uocas. Sed ſi res ita ſeſe habeat, tum demum ut malum uocetur promeruit. Atqui niſi illorum factorum excuſatione in palinodiam adigamus ſpurios illos, & infames proditores, ſane ita, ut depingantur curabimus, ut citra meritum, neq́; lenonum, neq́; ſcortatorum, neq́; ſpuriorum: citra rationem, neq́; proditorum, neq́; beluarum nomen attributum illis uideri poſsit. Nobis adhuc, neq́; ius deeſt, & conſolatur innocentia conſcientiam. Quo fit, ut omnium à nobis geſtorum rationem coram omnibus regibus & principibus, reddere parati ſumus. Et quod tu malum regimen uocas, idipſum coram omnibus hominibus exponere non moramur. Neq́;

Regis Chriſtierni tam malum regimen non fuit, ut pudere nõ poſſit, ſiquidem meliorẽ rationem rerum geſtarum reddere non poſſet quam dux belli.

Nihil ad ducẽ qualiter rex Chriſtiernus uixerit paratus eſt enim rationẽ reddere.

Dux ſi immunis à peccato eſt iudicet regem.

Regis Chriſtierni regimen non ideo malũ eſt quia illi malum uocãt, oſtendet enim ſufficienter in libro, qui aduerſũ Danos quoſdam eſt qualiter uixerit, Imo iure contendere de regimine ſuo cum omnibus hominibus paratus eſt.

Rex Chriſtiernus nõ ideo iure ſpoliatus eſt ꝙ de facto ſpoliatus eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

mur. Neq; ideo enim iure ſpoliati ſumus, quod uiolenter tu nobis regna ademiſti. Alioqui oporteret & ſacrilegum & furem excuſari, ſi factum iuri, ut derogaret fieri non poſſet. Nunc uero plurimum intereſt, qualiter & nos ſpoliati ſumus, & tu introductus es. Iniuſte enim, & uiolenter ſpoliati ſumus. Tu iniuſte & uiolenter non tam introductus es quam te ingeßiſti. Neq; tam aſſumptus es & electus, quam in nobilitatis tuæ ludibrium accitus, ut cupiditatis tuæ ſordidißimis nebulonibus fidem faceres. Id ſi iure fieri poteſt patrue, atq; ut illorum quæ tua non ſunt inuaſor iure eſſe poßis ſtulti ſumus, qui hanc rem, quaſi iniuriam grauem nobis illatam eſſe dicamus toties retractemus. Sin autẽ tyrannũ uocant, qui in aliena temere cõtra rationem ſeſe immiſit, egre hoc ferre non debes patrue, ſi eo te nomine urgente indignitate donemus. Si enim tu nobis iratus es, quia hæc tam uera ſcribimus eaque tu audire cogeris, quanto putas maiorem nobis indignationem ſub eſſe, qui hæc à te perpeßi ſumus, & ſi inter audiendum toto corpore fremis, quanto maiorem dolorem nobis eſſe credis, qui hæc ſuſtulimus? Nos itaq; ob malum regimen fuimus eiecti. Atqui eiectos fuiſſe non inficiamur, neq; hoc in cõtrouerſiã reuocamus, ſed àn iure eiecti fuerimus in controuerſiam uenit. Neq; enim quiſquis pulſus eſt, iure pulſus eſt, neq; quiſquis eiectus, iure eiectus eſt. Proinde duo hic agenda ſunt, Sed alterũ in Daniam reſponſionẽ reiciamus, nempe iure expulſos non eſſe nos. Alterũ, nempe te ſi probus fuiſſes non debuiſſe ea regna acceptaſſe, conſequens eſt, ut et tu fateare. Sed obtulere ais regnum, cur non acceptaremus? Alijs regibus ab imperio alienis tribuiſſent, cur non magis imperij principes acceptaremus? (Nam & uidemus hac quoq; in re te gloriam & gratiam uenari, quod probe tibi debeat imperium multis nominibus, quia tu imperij princeps, quæ tua non erant rapuiſti) Heredibus noſtris & toti ditioni noſtræ, ipſiq; Romano imperio apertum detrimentum occreuiſſet, ſi alium aliquem regem aſſumpſiſſent, cur ergo, ut heredibus conſuleremus, ut ditioni noſtræ proſpiceremus. ut imperio caueremus non acceptaremus? Iſtæ rationes tuæ ſunt, cur Danicum, Noruegicumq; regnum aſſumpſiſti, quæ ſi dignæ ſunt, ob quas his rebus immiſcere te debuiſſes omnium principum iudicium eſto. Atq; ut adprimum deſcendamus. Quæſumus te patrue, àn omnia, quæ offeruntur acceptari debere unquã exiſtimaſti. Quod ſi leges eũ, qui oblatam furti partem, ſciens furti partem eſ-

Iraſcĩ non debet dux Holſatiæ quod rex libere loquatur quando quidem ſi iratus eſt dux, qui hæc audit quõ regem decet iraſcĩ qui hæc perpeſſus eſt?

Probat rex quod iure expulſus nõ fuit.

Argumenta ducis quibus defendit cauſam ſuam in eo quod regnum acceptauit.

Solutio argumenti primi non omnia oblata acceptanda eſſe.

Diuiſio eorum quæ accptanda ſunt.

Diuiſio eorum quæ offeruntur.

ſe eadem pena plectendum eſſe, qua fures ipſos, qui ſcelus perpetrarunt, ſanxere. uoluereq́; inuiolato id iure ſeruari, protinus uides non omnia, quæ oblata ſunt acceptanda eſſe. Sunt enim quædam, quæ penitus, acceptanda non ſunt. Aliaquæ tametſi ne acceptentur leges non prohibent, attamen infame eſt, indecorū, acceptaſſe. An eſt quiſpiam, qui hoc ignorat cum de oblatione queſtio decernitur id primum queri ſolere legitima ne ſit ea, iureq́; àn fieri potuerit? Niſi uero confeſtim arbitremur, caſſas leges eſſe debere, quæ cum de teſtamento ultimaq́; uoluntate anquirunt, primum anquirunt, liberum ne illi fuerit tale quid conſtituere, quale ultima illius uoluntate cautum eſt.

Videndum eſt àn Dani regnum offerre potuerint, deinde àn dux acceptare.

Itaq́; uidendum eſt, àn offerre potuerint. Deinde àn tu acceptare, quod ſi primo euicerimus offerre illos tibi id potuiſſe, quod tu acceptaſti protinus iure acceptare non potuiſſe conuinceris.

Dux in regnum Daniæ, uocatus non fuit ab omnibus.

Imo ſi non obtulere illi quorum interfuiſſet, ſed tu illos ui coegeris, quid tum dicturus es patrue? Oblatam eſſe regnum ais ab omnibus, & in id communi omnium conſenſu uocatum.

Tres Epiſcopi perfidißimi ſcortatores ducem uocarunt reliquis omnibus nolentibus.

Sed id quo animo egregie patrue non dubitas aſſerere? Vocatum ais te. At à qua Daniæ parte, à quibus regni conſiliarijs? Enumerabis forte mitrata aliquot monſtra, quæ totam etatem in lupanaribus triuere. Ripenſem, VViburgenſem, Burglonenſem, quæ ſi perinde cognoſceres puderet ſane ab his uocatum eſſe te, quibus ut ſimilis uideri poßis ſimplicitate tua effeciſti.

Epiſcoporum horum trium facinora.

Nos de illis nunc pauca dicemus reſeruaturi ſuo omnia tempori. Neq́; enim multum refert illorum homicidia, & facinora enumeraſſe, adeo egregie in Apoſtolorum locum ſucceſſere pij epiſcopi illi.

Hic non enumerantur facinora illa cæterū in eo libro qui aduerſum Danorum ſeductores eſt, enumerabuntur.

Neq́; multum intereſt, quod alter cum caſtitatem uouerit domi neptem foueat ad libidinem: uiuente adhuc marito, & in tam nefandum exemplum omnes homines incitante: camq́; cū conſanguineo ſeniore epiſcopo comunem habeat: quod in miſeros ſubditos ſacerdotes & plebem tam indigne deſeuiat, ꝗ delatores media in plebe foueat, qui ruſticorum ſimplicitati inſidiantes occaſione capta omnibus illos bonis exuant. Alter dies & noctes crapulæ tribuat, homicidia, rixas, Lites infanda omnia excitet. Tertius utrumq́; tam commune habeat, ut honorificum imprimis ſibi ducat, ſi potandi certamine primas mercatur. Hæc & alia innumera non enumerabimus. Habent enim ſuam quæq́; occaſionem, cui reſeruata ſunt, ſolum id oſtendere parati ſumus, qui ſunt, qui te uocauere, tametſi adhuc dubium multis eſſe poßit, àn tu illos, àn illi te induxerint. Quandoquidem, quæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

dem, qua per occaſionem egiſti, cum primum ad eam tyrannidem aſpirares iudicia non ſunt deſyderati aut uocati in regnum principis. Omnium ſuffragijs accitum eſſe te omnia oppida, arces uni tibi patuiſſe ſcribis & impudenter ſane ſcribis patrue, quando preter monſtra illa, atq; aliquot lenones adhuc neminem allegare poßis, qui te adduerit cum nos prudentißimos, & modeſtißimos preſules integerrimæ inculpatißimæq; uitæ allegare poſſumus, qui nunq̃, ut aßumereris conſenſere, & ut à tyrannide deſiſteres, admonuere ſemper donec illis uitæ periculum contentaſti in tam iuſtis conqueſtionibus finem imponerent.

Rex allegare poteſt integerrimos epiſcopos qui duci in faciem reſtiterunt.

Nonne cum te monſtra illa inducerent ad eas res moliendas, quæ perfeciſti, ſemper in faciem reſtitit ſapientiſſimus integerrimuſq; præſul Auo, Bildius Arnſienſis? Nonne & idem fecit Nicolaus Senior epiſcopus citra omnem fucũ, & ſimulationem inculpatißimus? Nonne & omnes fere regni conſiliarij equites? Magnum Gøe equitem Danum eiuſq; regni marſtallum, ut uocant, equitem fortißimum & nobilißimum cum ſacramentum noſtrum exuere turpe nobilitati ſuæ, turpe generi duceret, neq; ullo modo tantum ſcelus in animo haberet committere, ut ad te deſciſceret, et cum ſcortatoribus illis tecum fœdus feriret, literis quibus illi exitium minabaris ni tibi obtemperaret ad partes tuas compuliſti inuitum & reluctantem, & deos omnes & homines proteſtantem, ne hoc ſibi ſcelus imputaretur. Quid faceret miſer? Suis uiribus tecum bellum gerere non potuit. Obſidebatur paßim à Carnificibus epiſcopis, Innocentiæ & fortitudini illius uim intentabas, itaq; quod unum tam afflictis in rebus poterat ad nos literas tuas miſit adiuncta excuſatione ſua. Quæ omnia apud nos præſto ſunt. Habemus enim tyranniciam poſtulationem tuam, qua ut à nobis ad te deſiſteret hominem compuliſti, ne putes excuſationi. locum futurum eſſe. Pari occaſione, Olauum, Nicolaum, Kanutum, Henricum equites, tam indignis minis pepuliſti. Literæ præſto ſunt, quibus mors illis parabatur niſi partibus tuis accederent.

Omnes regni conſiliarij exceptis illis nebulonibus duci in faciem contrarij fuerunt.

Dux literis ſuis quibus exitium minabatur his qui ſibi reſiſterent effecit ut nolentes acceſſerint.

Rex habet literas ducis ad D. Magnũ Gø regni Daniæ Marſchalckum quibus minabatur illi omnia ni partibus ſuis accideret Hoc idem fecit dux in alijs qui enumerantur.

Quid memoremus fortißimos uiros. Magnum Henricum, Magnum Bildium equites, quid famatißimos, Auonem uiuentium, Ericum, Cromdiuum, Othonem, Holgerum, Laurentium, VVeſtenium & Georgium fratrem omnes, primæ nobilitatis uiros, qui hanc coniurationem ſemper exoſi fuere? Quid innumerabiles alios quotquot ſub eorum, qui prius dicti ſunt imperio degebant, nobiles uiros, qui conſpirationem hanc execrati ſemper fue-

Enumerantur nobiliſſimi uiri, Iutæ, quæ pars ductu trium epiſcoporum prima deſciuit qui nunq̃ duci neq; nebulonibus illis fauerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

re? Et hi omnes Iutæ ſunt, quam tu Daniæ partem fateri ſoles, regnum tibi detuliſſe, & citra omnem potentiam omnemq́; illatam uim te ſuſcepiſſe. Ne quid dicamus, quomodo eadem in regione tu Sunderburgum arcem, quæ chariſsimæ coniugi noſtræ ob donationem propter nuptias ceſſerat obſediſti, & oppugnaſti, tandemq́; uiribus tuis in poteſtatem redegiſti. Adeo etiam in coniugem noſtram bellandum eſſe tibi duxeras. Quomodo Segebergam, quomodo Scandelborgum, aliaſq; multas non quod tu ais ſponte & ultro, ſed minis & terrore, ut tibi parerent compuliſti. Neq́; in Iutia ſolum, ſed & ducatibus noſtris, Holſatia, Stormarià, Sleſwico. In quibus dum nobilitati, quæ nobis fauebat, & ſacramentum præſtiterat inſidiareris, honeſti ſpecie in arcem tuam Gothorpum conuocabas, & aduenientes citra fidem, ſatellitum tuorum præſidio concluſos, flentes eiulanteſq;, ut noſtrum nobis ſacramentum remitterent, atq́; in tua ſoli us uerba iurare compuliſti, quæ dum faceres, nonne permouere debuiſſent, libere aliquot nobiliſsimorum equitum uoces, Inq́; his Henningi Powiſchi ſenioris maturæ ætatis uiri, à quo auditum eſt. Ego inquit, prouectus nunc annis ſum proditionem tamen unq̃ attentaui. Proh deum, quod iuuenis nunq̃ agreſſus ſum, id nunc ſenex, ut faciam tam indigne compellor. Dictum eſt hoc, non ab eo ſolum, ſed & Sinardo, Poniſcho, & alijs quos male habebat in id ſe nunc uiolenter pertrahi, ad quod iure ſacramentoq́; prohibebantur. Et tamen omnes ſponte paruiſſe tibi, omnes nobis ob malum regimen renunciaſſe non uereris dicere. Et hæc ad Iutiam pertinent. Ceterum nuſquam minorem uiolentiam, tametſi iſthic maximam feciſti, intentaſſe compereris. In Fionia nullum habeas, qui partibus tuis ſtuderet, ſed & nobilitas & populus iterato ſponte ſua, in uerba noſtra iurauerat, poſtquam ſcortatores aliquot epiſcopos, Iutos tecum conſpiraſſe compertum habuerunt. Teſtantur id Georgius Marſuinus regni conſiliarius eques. Teſtantur Iohannes Bildius, Iohannes Hurnus, Iohannes Bero, fortiſsimi & promptiſsimi equites. Teſtantur Laurentius Scynhelus, Iohannes Stichenus, Petrus Ebbo, inſulæ illius primarij, & nobiliſsimi uiri. Teſtatur Iacobus Ardenborgius arcis Niuburgi prefectus, quibus omnibus ni tibi parerent dira interminatus es. Et principio quidem cum ad omnem impetum pro nobis ſuſtinendum paratiſsimi eſſent, ubi uires deeſſe nobis conſpexere, quibus uiolentiæ tuæ obuiam iremus, nunq̃ uoluere committere tamen, ut

ſacramentum

Dux oppugnauit multas arces in Iutia, quomodo ergo uerum eſt quod dicat ab omnibus ſe uocatum eſſe.

Dux Holſatiæ cum uideret nobiliſsimos uiros in ducatibus illis improbare iſtam ſuã coniurationem conuocatos in arcem ſuam Gothorpum ui coegit ut ſibi ſacramentum quod regi preſtiterãt nunc ſibi darent, qui cum cernerent in id ſe redactos amare fleuerunt.

Henricus Powiſcus nobilis uir cum cogeretur dare duà ſacramentũ amare flens egregiam ſententiam dixit.

In Fionia dux neminem ſibi fauentem habuit.

Enumerantur nobiliſsimi uiri, qui cũ audirent trium epiſcoporũ rebellionem cũ duce iterato regi ſacramentum preſtiterunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ſacramentum exuerent niſi dum per te coacti, epiſcopi cedere compulſi ſunt. In Laghelandia. Othonis Krompeni equitis tute noſti quanta erga nos fides fuit . Sialandiæ primæ Daniä regni inſulæ poſtquam à nobis, Iutones defecerant, omnes proceres incole iuramentum renouarunt. Epiſcopus Albas Sϕrenſis, Prior in Anderſcouv, Albertus, Iacobus, Matthias, Eryä equites , omnes regnï Daniä conſiliarij. Deinde, & Henricus Gϕe ſua erga nos fide toti orbi commendatus. Iohannes Hurnius equites. Demum & Iohannes Kraetzius, Georgius à VViſcho, Kanutus Ruthus, Andreas Henricus, Magnus Scauvins, Primores omnes inſulæ illius, qui poſt auditam tuam cum Iutis rebellionem nihilominus iterato ſe iuramento nobis obſtrinxere. Idem fecit omnepromiſcue uulgus. Mercatores omnes. Et quicquid incolarum nobilißima in ſe inſula continet. Scania, quæ apud ueteres. Scandiuanià fuit, tantum abeſt, ut in conſpirationem conſenſerit, ut etiam ſuo præſuli. D. Iohanni VVezio, noſtro nomine poſt defectionem tuam, ſacramentum preſtiterit, & renouarit. Accepere idipſum preter uulgus quod diximus nobilißimi quiq; citra omnem fucum cum nemo eſſet in tam uaſta regione, qui non execraretur, & tuam, & in trium laruatorum epiſcoporum rebellionem, cuperetq; id in iugulum illorum retorquere. Exemplo eſt Lundenſis Metropolis, inſulæ illius preſul, qui pridem nominatus eſt. Ioannes VVezius, cuius adhuc fides apud nos enituit. Exemplo eſt Henricus Ogho, Henricus Cromdichius, uterq; eques & regni conſiliarius. Axelo Braus, Tuggoq; frater, Mauritius Iacobus, Holgerus Georgus, Trudo frater Nicolaus Lucho equites omnes. Deniq; & Nicolaus Thorbernus, Et alter prebernus, Lago Hurnus, Nicolaus Hachus cum tota eiuſdem dictionis nobilitate. An non memini ſti, quomodo tu octo menſibus Malmogiam huius regionis oppidum obſediſti? Quomodo in illius ſenatum dira intentaſti, quem ſane damnare non debueras, ſi generoſo animo fuiſſes patrue, ſed omni potius honore afficere quod pro uero, legitimoq; rege, pro fide tutanda tam fortiter reſtitiſſet. Hæc omnia cum talia eſſe probe cognoſcas, non uereris tu omnium hominum, omnium oppidorum & arcium admißione uocatum eſſe te & introductum, neminemq; reſtitiſſe tibi mentiri, quum octo menſibus Hafniam Malmogiamq;, Scandelborgum, Flenſborgum, Sunderborgum, Turnyngum, Renſborgum, Segebergam, Koldingum, Kallenum, Oldenborgum, tametſi non omnes uiribus

In Laghelandia conſimiliter duä nemo fuit.

In Sialandià prima regni inſula omnes cum audirent nouam epiſcoporum defectionem iterato regi ſacramentum preſtiterunt.

In Scandinanià ſequuti ſunt omnes exemplum Sialandenſum.

Euge egregie dictum quod dux ait ab omnibus ſe uocatum fuiſſe.

Dux Malmogiam Scandinaniæ oppidū menſibus octo obſedit.

Cum tot arces terrore & minis & obſidione in poteſtatē redegerit dux non ueretur tamē ſe ſponte uocatū & admiſſum dicere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ribus omnes tamẽ terrore & minis in poteſtatem, non ut tu ais ſponte & ultro redegeris. Et facile id ipſum tibi fuit,

Nomina arcium quarundã quas ſubegit.

Cum nunquam exiſtimaremus futurum eſſe, ut tu litteris ſigillatis tuis contrauenires, quibus ſolemniter, ut in conuentum ad Penthecoſten indictum concederes iuratus eras.

Qualiter effectũ eſt ut tam breui tempore in poteſtatem ſuam eas arces dux redegerit.

Vnde neq; bellorum conſcij opus eſſe non putabamus, ut admodum munirentur partim, quod de te nihil niſi optimum ſentiebamus. Nam & literas ad nos dederas, uix ad dies quatuordecim, priuſquam bellum nobis indiceres, quibus omnia nobis optima de te ſperanda eſſe dicebas.

Dux literas ad regem dederat .xiiij. diebus ante indictum bellum quibus illum optima quæq; ſperari de ſe iuſſerat.

Partim quod earum quæ enumeratæ ſunt, arcium magna pars ad chariſſimam coniugem noſtram attinebat. Cum qua non exiſtimabamus bellaturum te unq̃. Vides nunc patrue id quod oſtendere prius debuimus uerum eſſe, nempe comunibus regni ſuffragijs non electum eſſe te, necq; plebis, & populi conſenſu, unquam admiſſum, ſed cum uiribus ſuperior eſſes. In id enim, cum fœneratoribus conſpiraueras uolentes nolentes pertraxiſſe. Cum id admittere cogerentur, quod ne fieret prohibere non poterant.

Epilogus prioris.

An regnũ duci potuerint Danorum ſeductores conferre.

SEQVITVR illud, quod principio in controuerſiam uenire debere diximus, nimirum, àn quemadmodum tu ais, Danicum tibi regnum offerre potuerint. Illud uero non ſolum publica omnium regnorum conſuetudine, ſed & priuatis legibus interdicitur. quid quod & natura non patitur in apibus, duos reges eſſe, neq; in armentis, duos qui imperent, quanto minus fieri queat, ut ullo exemplo teſtificari poßint, liberum id illis eſſe, tametſi omnes conſentirent, ut publico tibi ſuffragio regnum uiuentibus nobis offerrent.

Probationes cõtrariæ.

Iuramentum ſemel preſtitum ſemper preſtitum.

An non enim ſacramentũ, ubi ſemel preſtitum eſt, ſemper preſtitum eſt, neq; ut exuatur ullo unquam iure fieri poteſt? Quod ſi quando uiſum eſt, regem expulſum, iure expulſum, iudicatum eſſe, nunquam id ſane citra ineſtimabiles occaſiones effectum eſt cum amplius, ut regeret ob infanda inidoneus uideretur. Deinde ſepe numero admonitus noluerit reſipuere, In nobis cum tale quid nunquam inueniri potuerit, aut certe nemo ſit, hominum omnium, cui rationem rerum à nobis geſtarum reddere, parati non ſumus, quæ poterat tandem ratio eſſe, cur offerre ſi uoluiſſent regnum tibi debuerint modo iuris non uiolentiæ ratio haberetur? Hic forte rides patrue, quod preter comunem hom[illegible] de nobis exiſtimationem loquamur audeamuſq; dicere rerum omnium à nobis geſtarum rationem, paratum eſſe, Sed non ridebis tandem cum compertum tibi erit, quid

Regem nunquam expulſum iri leges aut iura aut hominũ conſuetudo permittunt citra maximam neceßitatem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ad Danicas obiectiones reſponderimus, quo in negocio tametſi inuiti uerſabamur, dandum erat tamen hoc ipſum nomini, & honori noſtro ne omnes exiſtimarent uera eſſe, quæ improbi homines nullo non die comminiſcuntur. Porro ſi quid commiſimus, quod proteſtamur nullũ eſſe, id omne iure commiſimus. Neq; ut deſiſteremus admoniti ſumus, quod tamen in priuilegijs eorum, quæ ipſi tantopere iactant cautum eſt. Deinde quanta ea iniuria, & deo & hominibus illata patrue, ſi ob id quod ſcortatoribus quibuſdam morem non gerimus, protinus oporteat ad alium aliquem rei uniuerſæ regimen detuliſſe, aut quibus id legibus, quo id exemplo docere poßint? Nam in his quidem rebus, quæ ad abdicationem pertinent, priuatam quidem illam, ſed cuius etymon ad multa ſubinde transferri poteſt, neq; ſemper permiſſum eſt abdicare, neq; omnibus, ut abdicent liberum eſt, neq; omnes, ut abdicentur leges ſinunt, quõ minus in comunibus reipublicæ rebus licet, in quibus tãto grauiora pericula proueniũt, quãto priuatis respublica præſtãtior et dignior eſt. Itaq; legiſlatores id uidẽdũ ſibi ſemper duxere, quales eſſent, qui abdicarẽt, ꝙ ſepenumero futurũ ſciebãt, ut innocui à ſcelератiſſimis nebulonibus grauia perpeterẽtur inſurgeretq; ĩ meliorẽ ſe filiũ pater, ꝙ cũ priuatis in rebus magni eſtimatũ ſit, in publicis quis negabit diligentius adhuc perpendẽdũ eſſe? Proinde ſi oſtenderimus à nobis id regnũ iure deponi nõ potuiſſe: protinus euincimus tibi, neq; iure aliquo, debuiſſe deferri. Principio igitur uidere debes, quales ijdẽ fuere, qui primi huius ad te rei ſeriem detulere uoluereq; nouarũ tibi rerũ, ſpem ingerere. Deinde quibus in id de cauſis incitati fuere. Et prius quidẽ tametſi dißimulare longe ſatius eſſet, neq; admodũ oporteat hominũ uicia detegere, tamẽ hæc cauſa requirit, ut nihil alius de illis dicamus quã ꝙ ipſe perinde noſti fuiſſe, nempe ſcelератißimos homines, qui in eam te rem, primum pepulere. Vnde plurimum iam cauſæ adimitur protinusq; fit. ut inuiſa ſit oblatio, quæ à tam peſtilentibus monſtris tibi facta eſt. Parte alia laudi id nobis tribuatur, quod peßimis quibuſq; minus grati fuerimus. Quis uero ideo protinus nos damnauerit, ꝙ ex illorũ ſententia minus geſſerimus omnia patrue? Aut quis ideo Chriſtum incuſandum putat, quod phariſeis nunq̃ ſibi duxerit obtemperandum? Quod ſi aleatoribus & ſcortatoribus & lenonibus & homicidis leges penam etiam ſtatuunt, quomodo fiet, ut his regnorum tralationem ſint permiſſuræ? Atqui longe adhuc ſceleratiores eos eſſe ipſe compertißimum ha-

Si quid fecit rex proteſtatur hic iure à ſe factum eſſe. quod & probaturũ ſe offert.

In abdicatione non licet ſemper & ab omnibus & in quemlibet filiũ animaduertere quantominus in rebus publicis.

Si oſtenderit rex à ſe regnum iure imo uoueri non potuiſſe euicit ſane neq; inducem iure conferri potuiſſe.

Qui obtulerunt ſceleſtißimi fuere proinde iam primum multum cauſæ adimitur.

Homicidæ erant & epiſcopi quibus cum leges penam ſtatuant, quomodo ius adimendi regni illis permittitur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

mum habes patrue. Neq; uelimus uero id dicere te obtulerunt, habemus, moleſtus ne ſis nobis Chriſtierne patruelis. Enimuero non ſatis eſt, quod obtulerint, neq; ſufficit, quod habeas. Fit enim, ut uſurpent ſubinde homines quæ ſua non ſunt, & hinc adimant, unde iure non de-

Ex facto nihil derogari poſſe iuri.

cuit, demum & in eos conferant in quos ius collationem fieri non permittit. Quandoquidem non ideo protinus iure collatio fit, quod accidit ut fiat, ſed ſi deniq; citra culpam fiat. Eoq; non ſimpliciter ſpectare conueniat, àn oblatio tibi facta eſt, ſed àn iure, & ab illis fieri potuerit. Porro iure fieri non potuiſſe multa conuincunt. Primum quod

Regem ſemel electũ deinde omnium ſuffragijs confirmatum non eſſe eijciendum.

nihil commiſimus, ut diximus, ob quod illud nobis regnum derogari deberet, Deinde non omnino tribuimus id illis, q̃ regem ſemel aſſumptũ, & communibus ſuffragijs aſſumptũ, pro animi libidine dimouere queant. Cur enim ſi non placuimus nos aſſumpſere? Si placuimus autem aliquando, cur nobis uim modo intentare ſeſe iure poſſe confidunt? Num elegere uiuente patre cum ſextum ætatis annum ageremus. Num inter illos, àn te confirmationem ad annos triginta duos uiximus? Tantum tempus, àn non exiſtimandum eſt, ſat longum eſſe, in quo noſtri periculum facerent? Iuuentutem uero ita exercuimus, ut in nobis reprehenſionis locus non fuerit. Et hæc uiuente Illuſtriſsimo Do-

Inter electionem & confirmationem regis Chriſtierni uigĩti ſex anni fuere quo tempore ſi quid indignum fecit ſe rex cur confirmatus?

mino patre noſtro, poſt cuius mortem cum, ut diximus, triceſimum ſecundum annum ageremus omnium conſenſu, quod ipſimet fatentur aſſumpti ſumus, & confirmati, & trium regnorũ de more poſſeſsionem nacti, & coronati, ut aiunt, ne quid preuentos ſeſe in electione aut in eam ui audactos conqueri poſsint. Elegere uero primum, quo inter medio tempore, nempe uiginti ſex annis, inter eos uiximus. Demum & confirmarunt, Sacramentum promiſcue omnes prebuerũt, nobiles, ignobiles, ſacrati, prophani. Hic ſi iniqui eramus, ſi tam ty-

Priuilegijs regni Daniæ quæ ipſi iactant reſpondebitur in eo, qui aduerſus Danorum ſeductores eſt libro.

rannico ingenio, ſi digni ut expelleremur, quid accidit, ut confirmarent? Cur iterum regem ſuum, declararent? Cur leges quas ipſi ſibi aſſcribunt, poſteriore hoc facto irritas facerent? Si enim regni priuilegijs (de quibus quid ſentiamus aduerſum ea monſtra oſtenſuri ſumus) liberum illis eſt, quod aperte inficiamur, pro animi libidine nouos ſubinde reges aſſumere poſt alteram aut tertiam deniq; aſſumptionem magis liberum eſſe non poteſt, quod non deceat regum infinitas penas eſſe, infinitas condemnationes, infinitos metus, utq; ea quæ ipſi priuilegia uocant, nunc eundem admittant, confeſtim iterum confirment.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

firment. Deniq; eãtim bis factum corroborent, & tandem quod ter ſponte uoluerunt penitus infringant. In ſumma, ut ea ſurſum deorſum trahantur, utcunq; ſceleratiſsimis hominibus pro tempore uiſum fuerit. Verum initio quidem liberum eſſe illis (modo liberum ſit) aperte dicendum eſt, ut ſacramentum ſuum, cui uelint elargiantur, & ſeſe alicui ſponte ſubijciant, quem tamen ſemper dum habituri ſunt.

Interpretatio legis ſi quæ eſt in Dania de ſacramento exuendo.

Poſtquam uero ex libertate in clientelam ſuſcepti ſunt eũ neceſſario ſibi patronum habere debent, cui ſeſe preſtita iam fide ſubmiſerunt. An non hoc, & totius orbis conſenſu receptum eſt eos, qui religionem aut parthenonem, aut Cenobium ingrediuntur, dum ingrediuntur liberos adhuc eſſe, atq; in utramq; uitam perinde idoneos. Poſtquam uero ſponte ſua religionem induere, nefas illis eſſe ea ex uita pedem extricare, neq; permitti niſi pauciſsimis ſingulari beneficio regredi, quos aut etas immaturior excuſare, aut ualetudo infirmior tueri ualet.

Quæ parthenonem ingrediuntur poſt uotũ ſemel emiſſum nõ poſſunt iterum reuocare quantominus in regno.

Nos autem ut expelleremur, ipſiq; noſtrum ſacramentum exuerent cuius illis beneficio indultum eſt? An Pontificis? An Cæſaris? An aliorum regum fratrum, quos oportuit factorum noſtrorum iudices primum eſſe? ninime ſane. Quod ſi uero tu Friderice patrue, à tribus illis, à quibus electus es loqueris, ut res autem habet intruſus, ſciſcitatus fuiſſes num liberum illis eſſet prophanis fieri, & epiſcopos exuere protinus reſpondiſſent fieri, id nequaq̃ poſſe, ut qui ſemel ſacerdotes ſint, & epiſcopi protinus deſinant ſacerdotes, & epiſcopi eſſe niſi euocatis primum alijs eius ordinis magna celebritate, & cauſa audita, quæ ſi inexpiabilis eſſet ſuum illis ſacerdotium uix tandem derogaretur.

Priuſquam epiſcopus aliquis expellitur conuocantur epiſcopi quãtomagis pro rege expellendo opus fuit regum fratrũ conſenſu.

Ipſe uero ſi tum intuliſſes, quanto minus in regibus id fieri poſſet, ut qui ſemel aſſumpti ſint (quando & hi conſecrantur) confeſtim ad hominum libidinem citra euocationem regum aliorum citra cauſæ determinationem, imo uerius citra omnem iuris propoſitionem, quando nunq̃ iure nobiſcum aliquid attentauere quid tum dicturi erant?

Citra iuris propoſitionem aut citra ullã admonitionem factã rex expulſus eſt.

Hæc non conſideraſti patrue tot ſapientiſsimis uiris preſentibus, & ueſtitu ipſo protinus argumentum ſuffecturo tibi, niſi forte pro paſtorali pedo, haſtas habuiſſe dicas, & pro infulis loricas, quo factum ſit, ut huius tu queſtionis mentionem inijcere obliuiſcere. Quod ſane ita factum credimus alias nunq̃ id nobis perſuaſuri niſi à regni cupiditate, ita in tranſuerſum actum eſſe te fateri cogamur. Perſpicua hæc ſunt. Voluimus enim clarioribus argumentis ius noſtrum tueri, neq; committere,

ut doctis illis epiſcopis tuis, laborem faceſſeremus. Nos autem cum principio electi eſſemus, tandem etiam ab omnibus confirmati ſumus, Finem itaq; iam tũ habuere libera illa priuilegia, ut quæ iam ex hoc caſſa facta fuerunt, quod poſt tantum tempus dignum Chriſtiernum duxere, cui data ſe fide ſubijcerent: non aliter quam iam prophani eſſe deſinere cũ in epiſcopos confirmantur, inq; eos alterius conditionis acceptandæ (quæ prius id illis liberum permiſerant priuilegia) locum iam nullũ amplius inueniunt. Quod enim principio liberum erat non facere, id ſemel admiſſum num protinus iniquum, ut reſcindatur iudicandum eſt? Quod ſi uero bis admiſſum eſt, num adhuc iniquius. Si ter uero iniquiſsiſſimum? Sed & leges, quod ſemel legitime promiſſum eſt, id ratũ ſemper habere uolunt, & ſecunda lege à deo ſancitum eſt, ut quod ſemel egreſſum eſt é labijs, id obſeruetur, quantomagis id obſeruari meretur, in quod dei nomen, non ſemel, non bis, ſed ter aſſumpſerunt? Primũ electi ſumus. Deinde poſt annos uiginti & ſex cum annũ, ut diximus, triceſimum & ſecundũ ageremus confirmati. Demum cum nobis principio bellum inferres iterata ſe nobis fide Scania. iterata fide Sialandia, Fionia, Laghelandiaq; & aliæ citra ullum dolum malum ſubmiſere. Sponte iurauerunt enim Epiſcopi, Abbates, equites omnis ſexus ordo conditio non alium ſeſe regem q̃ Chriſtiernum habituros. Vnde effectum eſt, ut tibi quod diximus minime offerre idipſum iure potuerint non hercle magis q̃ neq; nobis adimere. Quid offerrent enim? fidem ſuã? Atqui eã nos habemus, neq; remittimus autẽ, tandem ipſi uiderint cum iudicio dei ſtaturi ſint. An regnum? De facto non loquimur. Iuris hic queſtio eſt, atq; non poſſunt. Electi enim ſumus. Confirmati ſumus. Corroborati ſumus. Preuenimus annis te triginta ſeptem patrue. Atq; hic quidem dicturos ſcimus mitratos illos aliquos regni priuilegijs contrauenisse nos, proinde dignos eſſe, qui tot regnis exuamur, quaſi uero quod ipſi diuinis & humanis traditionibus nunq̃ paruerint, & traditã à ſanctiſsimis uiris epiſcoporum regulam ſemper aſpernati ſint (Diſconuenit enim, alea, luxus ebrietas, et magna illa uiciorum lerna cum ſucceſſoribus Apoſtolorum) protinus ſuis prouentibus exuti ſint, & in ordinem redacti. Sed regni priuilegijs ulla in parte per nos derogatum eſſe aperte inficiamur. Illos uero tales eſſe tute negare non potes. Contrauenimus enim priuilegijs nos? cur non admonuerunt? Cur certiores nos non fecerunt? Renuimus uero ali-

quando

Similis ratio in bis priuilegijs quæ ipſi iactant & in epiſcopio ut poſt confirmationẽ nefas ſit regredi.

Lex diuina & humana ꝙ ſemel egreſſum ẽ confirmari uult Deuteronomij.

Quanto magis conuenit quod bis confirmatum eſt obſeruari.

Nihil habuiſſe ſcelera tos illos quod offerrẽt non fidem non regnũ ſiquidem hæc ex ui iuris in poteſtate non ſum.

Solutio illius ꝙ aiunt aliquot regni priuilegijs cõtraueniſſe nos.

Si contrauenit priuilegijs rex cur non admonuerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

quando iure ſtare? Minime. Nonne autẽ ſemper iuri ſtaturos polliceba mur ultroq; obtulimus? Neq; obtulimus ſolum, ſed & ſingulis pro miſerimus in quadruplum reddituros nos ſi quid in nos iure, quod con quererentur habere poſſent? Hæc omnia Arhuſienſis epiſcopus Mag nus Gøe, Kanutus Henricus & Olauus Nicolaus equites & alij ali= quot noſtro illis nomine retulere, Tametſi plane ignorabamus, qua in parte uel unum apicem priuilegiorum leſeramus. Hic conſydera Fri= derice patrue id primum fieri debuiſſe, quod ipſi in derogandis ſacer= dotijs uſurpare ſibi ſolent, nempe cauſam illorum ad ſacratiſſimum Cæſarem & reges alios aut principes, aduerſum nos agendam mit= tendam fuiſſe, noſq; ad reſpondendum uocandos. Si parere noluiſſe= mus extraneis principibus generales regnorum conuentus indicendus in eumq; nos uocandi eramus. Tum ſi cauſæ noſtræ diffiſi fuiſſemus occa= ſio oblata erat, qua ſeſe ſuamq; cauſam principibus inſinuarent. Illo= rum ſi nos minime permouiſſet authoritas, dandum hoc illorum erat calamitatibus, quod in ſuam ſalutem proſpicerent. Enimuero ante hæc omnia admonendi eramus, inſtruendi eramus, offerenda erant priui= legia, atq; eiſdem contraueniſſe nos oſtendendum. Nihil horum tamen factum eſſe ipſe teſtis es, & tot milia hominum teſtari poſſunt. Qui= nimo uero in iudicium ſemper appellauimus, Hortabamur, Admone= bamus, ut ſi qua in parte lederentur id nobis ſignificarent. Omnes re= ges & Chriſtianos principes iudices in tam iniqua cauſa noſtra flagita= uimus. Palam publiceq; ſatisfacere omnibus quicunq; conquerentur obtulimus. Nihil permouere tamen hæc omnia. Vis nobis per eos à te intentata eſt, Expulſi ſumus, In exilium conceſſimus, neq; prius unq̃ nobis conſtitit, aut cur tu preter iuramentum nobis preſtitũ rebellares, aut quare illi à nobis deſciſcerent prius in Sialandiam cũ copijs tranſie ras noſq; aliquot menſes é regnis auitis conceſſeramus. Nam quibus nobis bellum indixeras literis minime arbitrabamur regnis inſidiari te adeo tua nobis integritas impoſuerat. Et mitrati illi prius abijſſe nos cognouerant, teq; tot cinctum cohortibus uiderant, priusq̃ aſſumptio nis tuæ cauſas perſcriberent. Hinc prodiere uirulentæ aſpides illæ duæ aduerſum nos altera ex obſidionalibus ad Hafniam caſtris, altera ex Roſkyldia pari tempore, dũ utraq; nobis ex parte inuidiam conflare nitebamini. Sed utramq; ſomnolentiam pari fœlicitate contriuimus, ut nihil magis reſiduum tibi eſſe conqueri poſſis quam unicam iniuſtam

Rex obtulit ſe iuri cũ illis ſtaturũ & perno tabiles, & Magnos preſules & equites quadruplum obtulit per ſoluturum ſe, ſi cui aliquid ademiſſet.

Quid agendũ fue rat illis anteq̃ regnũ illud regi fuiſſet ad= imendum.

Habenda põtificis po teſtas Regum et prin cipum uoluntas.

Iuris determinatio.

Non conſtitit regi cur dux rebellaret (nam quæ conditiones diffi= datorijs literis inclu= ſe erant indignæ e= rant) priusq̃ in Sia= landiã tranſcenderet.

Vno tempore pro dijt liber ſeductorum Daniæ & duas Al= ter ex caſtris alter ex Reſkyldt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

regni quod tuum non eſt poſſeßionem, quam ſi iuſte perdidimus, iniuſte ne unq̃ puta futurum, ut conquiramus. Sin minus obuerſetur animo tuo & cauſæ noſtræ iuſtitia & innocentiæ tuæ ſimplicitas, qua paſſus ſis, confeſtim in patruelis locum preter ius faſq; ſurrogari.

Epilogus huius partis.

Hæc cum ita ſint patrue, neq; nos priuilegijs regni contreuenerimus, neq; fidem et iuramentum, quod ſemel preſtitum eſt, caſſum irritumq; fieri poteſt, neq; admoniti ſumus unq̃, neq; ut ſecus faceremus requiſiti, neq; in ius uocati. Ipſi uero nos ſepenumero, idq; etiam nuper peremißis, qui prenominati ſunt Arhuſienſi Epiſcopi magnoq; Gøe obtulimus promptos nos eſſe omnibus ſatisfacere, prius etiam expulſi ſumus q̃ compertũ haberemus, quibus id rationibus fieret, nonne protinus manifeſtum eſt, iure derogari nobis regnorum poſſeßionem non potuiſſe, quanto minus offerri tibi, cui in ea, ne tantillum quidem iuris eſſet? Et hæc de hac parte, quæ oblationem iure tibi fieri non potuiſſe oſtendimus, etiam ut omnes promiſcue in id regni conſiliarij omne uulgus conſenſiſſent.

Dux qui ſe ab omnibus exſpectatum dicat ubi Hafnia Malmogiaq; potitus eſt, nobilem uirum Nicolaum Hackrum quia ſtrenue regis partes tutatus erat interfici publice fecit.

Idipſum uero longe alienißimum eſt. Adueniſti tandem exſpectatus ille, & fœlicibus auſpicijs ab innocentis Hackri ſanguine exorſus es, quid commiſit autem animoſus iuuenis, aut quare tantum iuris mitratis ſcortatoribus permiſiſti? Scilicet uero, quod nobis fidem ſeruare uoluit protinus dignum reris, qui ſupplicio afficiatur? Et quem tu fide data ad te recepiſti eum, ut interficeretur permittere debuiſti? Oblationem tibi factam ais, & quæ eam in rem adducas, preter ſcortatores aliquot, qui terrore & minis optimos uiros ad ſe compulere, neminem habere poßis.

Omnis populus regẽ Chriſtiernum deſyderat, quale eſt ergo indicium uocati ducis?

An ignoras, quanta noſtri exſpectatione miſerum uulgus, quato noſtri deſyderio tenetur? Et tibi ſane liberum erit, donec ſecus deo uiſum fuerit innocentem populum trucidare, & Hackrum pluribus inferijs opulentum reddere, & quotquot Chriſtierni regis nomen aſſumpſerint indigne perimere: non tamen ſtabilitam erga nos propenſitatem neq; radicatum iam profunditus noſtri deſyderiũ auellere poteris.

Dux pena capitis interdixit ne quis mentionem regis Chriſtierni faceret in Danià quale & hoc ſignum eſſe poteſt.

Id uero magnum oblationis factæ iudicium eſt, omnem de nobis ſermonem interdicere, penaq; capitali prohibere ne Chriſtierni auitis in ditionibus memoria fiat, quod ſi illis animis exſpectatus fuiſſes, atq; tu aſſeris patrue, quam nam ad rem illo tibi interdicto opus fuiſſet?

SED & hoc non incomode occurrit Friderice patrue, an tibi liberum fuiſſet, citra honoris iacturam, aut iuris uiolationem, quod nobiſcum contraxeras: regnis illis te ingerere, ita ut etiam donemus quod

omnes te

omnes le aſſumpſerint. Nam & hoc cum non effecerint, ut oſtendimus:
omnem cauſæ tuæ adimit æquitatem uiolentia. Verum ita faciamus eſſe.
Atq; hic obiter conſydera non omnia quæ offeruntur acceptanda eſſe,
quid enim ſi partem furti ad te quiſpiam detulerit, ideo ne protinus
integrum eſſe tibi exiſtimabis, citra honoris iacturam, ut diximus aſſu=
mere? Sunt igitur quædam, quæ ſi aſſumantur leges puniunt. Nempe
eodem in ordine, & in fures & participes furtorum animaduertunt.
Atqui pridem nihil illis, cur nos deprimerent, teq; aſſumerent iuris fu=
iſſe oſtendimus, unde neceſſarium eſt, & id ruere, quod primum aſ=
ſumpſeras, nempe quod ais. Obtulerunt, cur non acceptaremus, quan=
do neq; omnia acceptanda ſunt, quæ offeruntur, neq; oïa quæ offerun=
tur, iure offeruntur. Age uero longius progrediamur, atq; quo minus
acceptare potueris oſtendamus. Enimuero, cum ad te uenerunt ſcelerati
illi impoſtores, num tibi conſyderandum fuit, quales eſſent, qui ad te
regnum Daniæ detulere. Atq; ut iure aſſumere poſſes, num à talibus
oblatum aſſumere deberes? Quandoquidem tametſi quædam interdũ
iure haberi poſſunt, per quoſlibet, tamen ut acquirantur uetitum eſt.
Veluti ſi quando in controuerſia uerſatur hereditatis diuiſio, quæ uni
magis q̃ alteri iure competit non protinus fit, ut per quoſlibet homines
ius ſuum ſibi uendicare poßit, Siquidem per uetitas artes, per incanta=
tores, per magos ſi quod ſuum eſt: quis aſſumat: is legis reus protinus
efficiatur, quod ad rem quidem in ſe iuſtam: iniuſtorum tamen opera ab
uſus ſit. Par ratio in multis alijs eſt. Itaq; & legibus quosdam, dum
magiſtratu digni erant, quia tamen malorum & ſceleratorum ſe cohor
tibus cinxerant comuni populi iudicio repudiatos eſſe, quanto magis id=
ipſum conueniebat conſyderare te, quod ſi perpendiſſes manſiſſet inte=
grum tibi, & inuiolatum nomen, neq; commiſiſſes, ut apud omneis ty
ranni tibi nomen infligeretur. Obtulere itaq; ſcelerati: obtulere maleficia:
ideoq; obtulere quoniam nos amici, ut à nequitia deſiſterent admonu=
eramus. Vnus cum neptem domi ad libidinem foueret, uiuente adhuc
marito. eamq; etiam cum ſeniore epiſcopo auunculo ſuo comunem ha=
beret, quod preter epiſcopi profeßionem eſt, per nos admonitus eſt,
& requiſitus, ut à tali ſe infamia purgaret mulieremq; marito reſti=
tueret. Hic nihil preter Chriſtianam petitionem fuit. Cum uero nos
idem ſepenumero ingeminaremus pertęſus tam piæ requiſitionis epiſco
pus, aduerſum nos primus hæc omnia machinatus eſt, teq; eam in
rem inſtigauit.

Ducem ut iure aſſume
re poſſet Daniæ reg=
num non tamen debu
iſſe illis offerentibus
acceptare.

Quædam aliquando
iure haberi poſſunt,
quæ tamẽ ſi per quoſ
libet delata habeantur
legis reum habentem
faciunt.

Cauſæ propter quas
epiſcopi illi tres ad=
uerſus regem conſpi=
rauere.

Epiſcopus Burglo=
nenſis una cum auun
culo ſuo domi alit nep
tem ſuam ad libidinẽ
uiuente illius marito,
unde à rege rogatus,
ut eam dimitteret, in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

regem iratus conſpirauit, Alij ob nimiam crapulam à rege rem prehẽſi idẽ fecerunt.

Electio ducis uoluntaria non fuit, ſed coacta, ut prius oſtenſum eſt.

Vt ita ſit, quod optimi epiſcopi & equites obtuliſſent non potuiſſe tamẽ ducem iure id regnum acceptaſſe.

Reſponſio prima.

Reſponſio ſecunda.

Dux literis ſigillatis cũ matre promiſit ſe defenſurum heredes regis Iohannis quanto minus poterat eoſdem regnis & primá patibus exuere.

rem inſignauit. Hic duo erant quorum authoritas alios adhuc duos frequentius, ut à nimia ebrietate continerent à nobis requiſitos ad ſe pertraxit. Hæc origo mali fuit, per hos electus es, qui neq; te eligere debuerant, neq; digni erant, ut aſſumere te poſſent principem non omnino prius contempnendum modo priſtina tibi uitæ ſupermanſiſſet integritas. Et hanc tu electionem, quæ per indignos & maleficos homines fit, atq; ut boni eſſent iure ſane non fit dignam exiſtimas quam imis fundamento inniti fateare. Quod eſt iſthic tale, quale tu tam frequenter iactare ſoles? Proinde id iuris fundamentum. Electio facta non eſt legitima. Voluntariam non eſſe iam euicimus, Imperaſti enim minis tuis, ut fieret, & ab iniquißimis hominibus facta eſt, neq; tam facta, quando in illorum poteſtate non erat, ut fieret q̃ a te uendicare, ut ſpecioſum iniuriæ abs te nobis illatæ titulum poſſes pretexere. An uero in manibus ſcortatorum erat nobilißimi regni titulum, & regimen citra iuris conceßionem, & maximæ partis optimorum ſcilicet & integerrimorũ uirorum conſenſum citra ullum noſtrum meritum obtuliſſe? Quamq̃ uero omnia libere fieri tibi potuiſſent, atq; ita faciamus eſſe, quod maximi & optimi & ſanctißimi preſules, & equites obtuliſſent, habuiſſentq; idipſum iuris ex promißione, nonne adhuc conſyderare te decuit non omnia omnibus decora eſſe, atq; adeo ut alijs quibuſlibet liberum eſſet, Angliæ, Poloniæ, Franciæ regibus aut alijs, id regnum acceptare (quandoquidem ſecunda hæc cauſa eſt, cur acceptaſſe te regna illa perſcribis) non tamen Fœderico Holſatiæ duci Chriſtierni regis ſecundi patrueli, quæ iure, ut illis ſe ditionibus ingereret. Quando patruus eras. Talem autem non decet cum genere ſuo contendere, ne forte id obijci poßit, Lupum paſtorem id eſt in fabulis. Siquidem non te loco paſtoris & patris habueramus. Deinde uiuente Illuſtrißimo Domino patre noſtro rege Iohanne cum ſupereſſet Illuſtrißima mater tua auia noſtra Dorothea, quæ te unice deperibat, nonne occurrit quemadmodum eo anno, qui milleſimus quadringenteſimus eſt ſupra nonageſimum iuratus ſis faciente id idem matre tua: regis Iohannis patris noſtri, fratris autem tui heredes, aduerſum omnes alios defendere, & eosdem in bonis & hereditatibus ſuis perpetuo ſeruare? Oblitus es forte. Sed nos in mentem bene reuocabimus. Iuratus es igitur te heredes regis Iohannis ſeruaturum, quomodo potes igitur, citra fidei et literarum uiolationem eosdem ſuis omnibus exuere? Quod eſt hoc

ipſum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ipſum conſeruandi genus? Exuere autem non potes, ergo minus etiam regnum acceptare. Hoc tecum Laconyſmo agere uolumus. Habes itaq; ut ita fatiamus eſſe, quod omni iure, cui uellent regnum impartiri potuißent ſcelerati illi impoſtores, Illuſtrißimis Angliæ, Franciæ, Poloniæ &c. regibus, adde etiam Turco aut Rußis, in Fœdericum tamen Holſatiæ ducem, idipſum minime poſſe, ſuis ipſius literis compertum eſt. Hic ſiles patrue? Hic literas forte requiris, adeo omni te ſenſu, exuerunt monſtra illa, ſed ſubiectæ ſunt, ne quid deſyderes. In arce tua ſcriptæ ſunt, coram matre ſcriptæ ſunt, ne ui extortas eſſe poßis cauillari. Adeo omnia nobis aduerſum te, ſolerter agenda ſunt, ut nullam penitus anſam relinquamus tibi, quam tandem queas calumniari. Scimus enim, quam apud te ſint ingenioſi nebulones, quanq̃ omni in rerum genere egregie eruditi. Nunc audi matris tuæ auiæ noſtræ Illuſtrißimæ tuumq; diploma.

Literæ, quæ ſubſequuntur ducis uiolenter non ſunt extortæ, ſed neq; idipſum ille dicturus eſt.

Diploma Friderici Holſatiæ ducis &c. quo pollicitus
eſt regi Iohanni preſente matre ſua, Illuſtrißima
Dorothea, ſe heredes regis Iohannis defenſu
rum etc, quanto minus aperte conuin=
citur non debuiſſe et regna accep
taſſe, et ducatus illos ademiſſe
factum in arce eiuſdem
Gothorpo.

NOS DOROTHEA dei gratia, Daniæ, Suetiæ, Noruegiæ &c. regina. Et Fridericus heres, Noruegiæ Dux, Sleſwid, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, Comites in Oldenborg et Delmenhorſt &c. NOTVM facimus & teſtamur aperte pro nobis & heredibus noſtris, & quibuſcunq;, ex quo dilectus filius noſter, Dominus & frater rex Iohannes, & nos dux Fridericus iſtas ditiones noſtras Scleſwicum, Holſatiam, Stormariam, hereditarie diuiſimus, & in duas partes concorditer partiti ſumus, teſtamur & promittimus in fide principis, uigore preſentium, ſi forte idem Illuſtrißimus frater noſter diem extremum clauderet, quod nos cum dominis & amicis, terris & hominibus ſecundum quod optime poßimus, ſuæ dilectionis heredibus & liberis fidum auxilium prebere uelimus, & eoſdem uoluntarie defendere, inq; iiſdem huiuſmodi arcibus, ciuitatibus, territorijs

O hominibus

hominibus & bonis, & omnibus dominijs ad principem ſpectantibus & iuriſdictionibus, quemadmodum illius dilectioni in iſta hereditaria diuiſione, ſecundum contentum literarum ab utraq; parte ſignatarum, iure hereditario prouenerunt, ad perpetuum tempus hereditario ſeruare, & citra detrimentum, ut poßidiant, adiuuare, citra omnem dolum malum. Pro cuius rei maiore teſtimonio, ſigillum huic teſtimonio duximus appendendum. Datum Gothorpi poſt Chriſti natiuitatem M. CCCC. XC. poſtridie Laurentij.

Per regem Chriſtiernum non ſtetiſſe, quo minus litteris ſtaret dux, ut prius oſtenſum eſt.

Hæc conſyderanda erant duci priusq̃ regnum acceptaret. Dux tametſi ignarus democratiæ tamen inſtituendæ initium prebuit.

Si ad alios reges Danorum ſeductores illi regnũ detuliſſent, illos nunq̃ accepturos fuiſſe.

Rex Chriſtiernus non uellet ducem unũ fuiſſe ex his, qui Daniæ regnum ad alios principes detuliſſent.

Illuſtrißimi Domini Henrici Angliæ regis oratio ſi aduenißent Danorum ſeductores.

Quid nunc ais patrue? Defendere debuiſti non aliena inuadere. Id literis his pollicitus es Friderice uide q̃ obſeruaris. Nam quod tu recriminari poſſes, per nos ſtetiſſe, quo minus obſeruaris, prius euicimus falſum. Niſi forte ob ſeptem florenorum milia paulo ſerius perſoluenda exiſtimes omnium literarum tuarũ, omnium pollicitationum ius alienandum eſſe. Quid uero conſyderandum erat tibi, ut etiã literas deeſſe faciamus? Num apud homines auditurum te mali, aut cupidi ſane principis, ne quid maius addamus nomine, qui ea una acceptatione ſceleratißimis hominibus fomentum, preberes principes pro animi libidine permutandi, & exoſam toties Democratiam inſtituendi? A qua tu hominum exiſtimatione, ut ab Aſpide abhorrere debueras, & ſi non tua, at ſaltem liberorum & generis tui cauſa. Enimuero ergo, quo minus ad te pertineret, aut tuũ erat ſuſcipere, obſtabat pudor, iuramentũ, genus, liberi. Hæc omnia, ſi floccipendis Friderice patrue, agedum tibi habe, quæ nemo ſibi regũ uendicare dignaretur. Hic nos conſcientiam tuam appellamus, àn exiſtimes Illuſtrißimos & potentißimos reges Angliæ, Frantiæ, Poloniæ, Scotiæ, aut reliquos omnes principes, ſi quod tu ais ad eos Daniæ regnum detuliſſent, ſcortatores illi non protinus totam illam ſceleratã turbam in furcas acturos fuiſſe? Niſi nos ſane fallit illorũ integritas, quæ neminem fefellit, adhuc nos non tam hoſtes tibi ſumus, ut uelimus unum fuiſſe te ex eorum numero, qui tam inſignem prouinciam obijſſent, quod ſi te illi agmini ſociaſſes, iam deſijſſes eſſe Friderice, neq; tecum digladiaremur niſi forte ad Eacum. Itaq; finge recuſatam à te regni poſſeßionem eſſe, & nebulones illos confeſtim dimiſſo uno te in Angliam, ſi ita lubet nauigaſſe, quo putas uultu aſpecturus eoſdem eſſet Illuſtrißimus princeps Henricus nobilißimæ inſulæ rex, frater & conſanguineus noſter Charißimus? quo uultu conſiliarij, quo uultu principes omnes, quo uultu omnis promiſcue multitudo?

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

ce multitudo? Et prodijſſent illi quidem nocturnam crapulam eructantes, cæterum pudor dementiam cohibuiſſet, neq; auſi fuiſſent enim id ipſum, quod tu acceptaſti proponere, neq; eam quam tu iactas regni poſſeßionem pudor permiſiſſet in medium proferri.

Qualiter Danorum ſeductores ueniſſent, & qualiter ab illuſtrißimo Angliæ rege accepti fuiſſent.

Torpuiſſent inſani illi, & retro ad pocula reſpexiſſent. Neq; te inueniſſent iſthic Friderice patrue, quod ſi uero loquendum illis fuiſſet, quod nam primum obtuliſſent? Regnum? Atqui an dubitare poßis, hæc dicturum fuiſſe Illuſtrißimum regem? Equidem regnorum ſat habeo, meis contentus ſum, uos autem quomodo audetis tam infamem proditionem moliri? Quomodo regem Chriſtiernum expelletis, in quem iuris nihil uobis eſt, beneficiorum autem illius erga uos plurimum? Adeo uos non permouet illius auſpicijs res tam preclare geſtæ, non uirtus patris? Aui ſplendor? Cæſaris affinitas, noſtra confœderatio, principum reſpectus, nobilitatis exiſtimatio.

Hæc fuiſſet Illuſtrißimi Angliæ regis reſponſio.

Quomodo uero ad id regnum inuitatis me Dani? aut quomodo me paſſuri eſtis extraneum regem, qui uobiſcum nutritum, inter uos natum eijcitis. Aut qualem mihi fidem preſtabitis ſeruandam, qui bis illi preſtitam aboleuiſtis, aut quam mei rationem habituri eſtis, qui tam exiguam regum ueſtrorũ optimorum, curam geritis? Qui autem fieri poßit, ut ego iſti ueſtræ donationi animum adijciam, cum ut minime adijciã poßit, tot exemplis docuiſtis. De uobis ego nunq̃ tam bene meritus ſum, ut protinus exinde interpretari poßim factum eſſe, quod mihi huius regni oblationem inijcitis. Rex autem Chriſtiernus cum optime de uobis ſuper meritus fuerit, isq; iam per uos expulſus ſit, nonne documentum mihi prebet, cum talibus negociũ ne aliquod mihi ipſi faceſſere poßim? Num ſuſcepiſtis? cur eijcitis? Num confirmaſtis? cur aboletis? Deum ergo & homines, cur fruſtramini. Porro quare idipſum in me conferre deſyderatis? Exiſtimatis tam inſanum, tam dementem eſſe, ut non protinus uideam ad leuẽ cupiditatem ueſtram, confeſtim mihi iterum in exilium abeundum eſſe? Alium querite, immo uero non iſthic, ſed apud inferos, quando quo minus inter uiuos permanere poßitis perfidia ueſtra effectum eſt.

Idem feciſſet Illuſtriſſimus Poloniæ rex.

Hæc dixiſſet, hæc imperaſſet. Et pependiſſent amphoræ illæ magnũ documentum omnibus hominibus prebituræ, ne temere uti regibus, ut calculis uellent, Idem Francus, Idem Polonus pro ſua prudentia, Idem Scotus, Idem omnes principes effeciſſent. Hic non dicimus neminem principum eſſe, quos tu enumeras, cui non ſat negocij ſit in ſuis tutan-

Nemo principum ce-ret negocijs, ut inde protinus alienũ regnũ inuaderet.

Nihil ad ducem etiam ſi Daniæ regnum ad alios delatum fuiſſet.

dis, ut protinus aliena inuadere cupiat. Non dicimus ſi aduenissent mi-trati illi ſcortatores quam digne accepti fuiſſent, quam iuſte remiſſi. Apud unum te locum inuenere Friderice. Tu ad primam petionem ceßiſti, aut certe primus expetijſti. Alioqui cum ad te uenirent, cur non ſcripſiſti ad patruelem tuũ plurimos illi inſidiari, regnumq; tibi offerri, proinde ſibi proſpiceret, quod ſi quæ commiſiſſet, id demum efficeret, ut priorem infamiam aboleret? Id facere debueras. Adhortandi à te ſene eramus, admoneri debuimus. Tu nihil horum omnium effeciſti patrue. Quid ergo ad te ſi regnum ad alios detuliſſent? immo cum plane ſcires reges & principes omnes, tam crudeli bello implicitos eſſe, ut aliena expetere, aut poßidere non poſſent, quomodo ex hoc tu argumento, ſat magnam rationem conſequutus es, quæ tua non erant, tam inuadendi temere, & adhuc tam inique poßidendi?

Solutio illius, ꝙ dux ait ingens detrimentũ patriæ ſuæ illatum iri ni regnũ acceptaſſet.

Dux de omnibus regibus id exiſtimat, ꝙ à ſe factum eſt futurum.

Quã in trãſuerſum à fœneratoribus Illuſtrißimus dux deductus ſit.

Veniamus ad id autem nunc quod tertio tu loco obiecisti, ingens ſcilicet detrimentum ditionibus tuis aduenturum fuiſſe, aliorum regum aſſumptione, neq; tuis modo, ſed & Cæſariæ maieſtati, & ſacro Romano imperio, quorum omnium tu inſignis bellator et uindex, ne idipſum accideret, preuenire maluiſti. Atq; hic ſane miſeret nos ſimplicitatis tuæ, cum non uideas quam te inique traducant hi impoſtores, qui hanc tuo nomine conſentiente nihilominus ipſo te epiſtolam ad ſacrum Cæſareum regimen tranſmiſere. Itaq; tu quidem de regibus omnibus idipſum arbitraris, quod nobis exhibuiſti, nempe futuros illos ditionibus tuis & ſacro Romano imperio exitio. Nos autem erga reges meliores eſſe dicimus. Quid enim commiſere aduerſum te, ut protinus exiſtimes tales futuros eos, qui ditiones tuas, qui Romanum imperium labefacerent? Aut quid illis cum Holſatia, quid illis cum auitis ditionibus noſtris, quid illis Daniæ regnũ ſi acceptaſſent tecum patrue? Tam tu omnes crudeles, tam ſanguinarios, tam uiolentos exiſtimas, ut protinus ex Leui regni unius poſſeßione, arbitrarentur idipſum, ſi dijs placet, imperium inuadendum uiam ſibi tam latam paratam eſſe? Adeo in te magnum quid commiſit nobilitas, ut primum cum fœneratoribus aduerſus illam conſpiraris. Deinde omnis honeſtatis oblitus, mulieres & infantes expuleris. Demũ non iam latenti, ſed prodente ſe malicia, omnibus regibus eam notam inuras, tanq̃ id regnum, quod illorum non erat acceptarent, atq; ut acceptarent, protinus in tui excidium, in ſacri Romani imperij exitium accelerarent? Quid uero eſt hoc argu-

menti.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

menti. Ditionem meam inuaſiſſent ergo acceptandũ regnum fuit? Nam
prius quidem, neq; tu probare poßis, quomodo enim inuaſuros fuiſſe
ditionem tuam teſtarere? Poſterius tu uideris, àn ex priore ſtatim deduci
poßit. Quale & hoc Romano imperio uis illata fuiſſet, ergo à me
acceptandum erat? Nam per alios, àn Romano imperio uis illata fuiſ=
ſet, neſcimus neq; tibi ſane magis q̃ nobis conſtat. Id ſcimus, Romano
per te imperio grauem notam inuſtam eſſe. Atq; adeo ſi tibi curæ fuit
Romano imperio prodeſſe, aut tam cordi Romanum tibi imperium fu=
it, ut protinus nihil, quod illius per iudiciũ eſſet efficeres. Quæſumus te
patrue, cur publicam ab eodem pacem indictam primus fregiſti? Id ut fa=
ceres uoluit imperium? Cur cum his fœdus contraxiſti, cur arma mo=
uiſti, quibus ut ab armis deſiſterent, pœna bis mille librarum auri puri
à ſacro Romano imperio indictum fuit? Cur uxorem noſtram inſontes
liberos exegiſti? Hoc enim tibi ut faceres num mandauit imperiũ? Cur
cum Francis & Ghelris aduerſus ſacratiſsimum Cæſarem conſpiraſti?
ſancei uero hoc ab ĩperio iuſſum tibi fuit? At iuſſum ais nõ erat. At ego
præſciebam ſi in alium principem Daniæ regnum tralatum eſſet, futu=
rum eſſe, ut grauia imperio inſtarent. Atq; hic quidem ſi adeo diuina=
culus es patrue, cedimus tibi meritum. Enimuero cur hanc tu lamenam,
tam ferociter tractas cum nulla neceßitas urſerit te, quo minus in reg=
nis permaneremus? neq; oportuerit in alium confeſtim regnorum poſ=
ſeßionem tranſtuliſſe? cum nos eſſemus, Liberos haberemus quorum
preſentia extraneum Daniæ iugum decutere potuit? Quid uero ad te ſi
imperio grauia imminuiſſent? Siquidem ut grauia imminere conſpi=
rationibus tuis ſemper eniteris? Atq; ideo ne protinus, q̃ ſcieris impe
rio grauia imminere (quod tamẽ niſi deus es nõ cognoſcas) iuramenti tui
ratio, genus, affinitas, confœderatio, ſacramentũ nobis preſtitum fran=
genda erant Friderice? Hic reſponde. Peierare num tu bonum exiſti=
mas? Minime dices. Literis contrauenire num pulchrum reris? neq;
hoc. Generis, affinitatis, fœderum obliuiſci, num honeſtum? Nequaq̃.
Cum fœneratoribus & ſceleratiſsimis monſtris fœdus contrahere, ut
nobilitati excidium parares, num genere tuo dignum putas? Et tamen
imperium ut defenderes, hæc omnia egiſti. Iuramentum fregiſti, ut Da
nia nos ſpoliares. Peieraſti, ut regnis nos exueres. Generis, affinitatis
oblitus es, ut nos exigeres. Cum fœneratoribus & ſceleratiſsimis mon
ſtris conſpiraſti, ut quæ tua non eſſent uendicares. Malum ergo feciſti pa

Dux probare non poteſt inuaſuros illos fuiſſe ditionem ſuam.

Solutio illius, q̃ dux ait, ſe uoluiſſe Romano imperio prodeſſe.

Facinora ducis aduerſus imperium.

Nulla neceßitas fuit regnũ illud occupari.

Dux ait ſe ob defenſionem imperij regnũ acceptaſſe ſed cuinatur illius contrarium.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Non confeſtim fit, ut ſi alius occupaſſet Daniæ regnum illum bellaturũ in imperium.

true. Verum hoc ais, ſed ut imperio conſulerem effeci. Hic ſuo imperio conſulueris non dicemus, quando non confeſtim fit, ut ſi alius preter te Daniam occupaſſet, imperium inuaſiſſet. Nam principio ſtabilienda erat illi respublica ſua, ineundæ in eam rem cum imperio amicitiæ. Tecum feriendum fœdus, quantominus euincere poßis, imperio conſuluiſſe te. Tantum id uolumus, quod tu inferri neceſſario debere, negare non potes, ob bonũ effectum á te malum eſſe. Bonum enim fuit, quod tu ais, quod imperio conſulueris, At malum fuit ſacramentum fregiſſe, generis oblitũ eſſe contra nobilitatem conſpiraſſe, & cum fœ-

Dux ſi ob imperij defenſionem Daniã ſuſcepit malum propter bonũ fecit quod tamen uetitum eſt.

neratoribus fœdus iniiſſe. Hic uero nũc dicant nobis legiſperiti tui num ob bonum ſubſequens, malum fieri poſſe legibus cautum eſt? Non uelimus autem latius diuagari illos in bonorum diſtructione, quandoquidem nos bonum ſimplex & malum ſimplex uocamus, quod ſi & hoc leges uetant, quomodo omni iure id fieri poſſe huic epiſtolæ tuæ non dubitas inſerere? Quin & malum non faciendum eſſe, ut ueniat in bo-

Dux non poteſt euincere ſe imperio conſuluiſſe.

num Paulus teſtatur, quanto id minore iure feciſſe uideri potes, quod ais, ut imperio conſuleres regnum acceptaſſe te. Neq; enim euincere potes, imperio conſuluiſſe te, neq; regnum iure acceptatum eſſe unq̃ docere poßis. Hæc cum prenoſceres coactus es regnũ id in protectionem ſuſcipere, quod Dani in ſua aduerſum nos euulgatione docere poſſunt.

Ad id quod dux ait ſe dolere quod totus orbis cogniturus eſt, qualiter rex uixerit.

Quam nunq̃ tu quidem tranſmiſiſſes, niſi ut illorum ſigillo oſtenderes comunibus te ſuffragijs arcitum eſſe. Doles enim, quod totus orbis cogniturus eſt, quã male uixerimus, et merito doles patrue, quãdo nũq̃ uoluiſti in nos ea retorquere, quæ in his tuis aduerſum nos emißis literis toti orbi inſinuas. Pius ſane es & manſuetus, & erga genus tuum nimium q̃ deceat indulgens. Sed nos, quæ ad Danos ſpectant non maiore facilitate refellemus, q̃ tua hæc tam ingenioſa commenta. Adeo neq;

Triumphalem currũ ducis qui precedunt.

illi uictoriam de nobis tandem concinent. Parata ſunt omnia aduerſum ſcortatores illos. Tu ex his preludijs exiſtima, quantum demum effecturi ſumus. Habes ob quas rationes regnum acceptaris, & gaude ſane, & concine uictoriam. Iam præſto eſt Triumphus patrue. Sed meminiſſe te decuit magnam horum partem, qui currum precedunt uſurarios, & mitratos eſſe, te autem non tam ab illis ut uictorem q̃ proſtratam & tranſfugam nobilitatis exiſtimari.

ILLVSTRISSIMVS HOLSATIAE DVX.

Quare ora-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

QVARE oramus maieſtatem ueſtram, dilectiones ueſtras, & alios ut iſtum conatum noſtrum boni conſulere uelitis, & quod ſolum ex neceßitate maxima et neceſſaria neceßitate ad tale bellum nos ut duces Holſatiæ inducti ſumus ſine conſolamine, conſilio, auxilio et ſuccurſu non dimittatis. Et nos & confœderatos noſtros Lubicenſes ſub Romano imperio defendatis, neq; ut auellamur, patiamini. Deinde coram Sacratißimo Cæſare & Illuſtrißimo Ferdinando intercedatis ne illius maieſtas, & dilectio hoſtilem & queruloſam, & falſam accuſationem patruelis noſtri aduerſum nos ditiones noſtras & ſubditos, & confœderatos admittant, neue illa iam commoueantur, ut aliq̃ aduerſus nos, potentiam incitent. Sed longe magis abominabile propoſitũ & exemplum patruelis noſtri aduerſus nos, & alios adherentes imperio, & proprios etiam ſuos ſubditos acceptum conſyderent, per quæ ſolum ille ex diuina conſtitutione, & uindicta regnis ſuis exutus eſt nos etiam, ſi illud idem paternum regnum noſtrum à nobis acceptum non eſſet, fuiſſet illud ad perpetuã deſtructionem noſtram in alienas manus & potentiam (quod Romano imperio nunq̃ perferendum fuiſſet) neceſſario deuolutum. Quare citra dubium Romana Cæſarea Maieſtas, & eius frater à nobis in nihil aliud quam optimam partem interpretabuntur factum eſſe. Dilectiones ueſtræ & alij ad illud ſ ſe beneuolos & conſentientes exhibebunt. Idipſum uolumus propter ſacrum Romanum imperiũ, ut obediens princeps, penes regnũ Daniæ in amica uicinitate ſemper promereri, par reddere & in bonum referre. Datum in arce noſtra Flenſborg die Mercurij poſt circumciſionis domini, Anno M. D. XXIIII.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI DANIAE etc. REGIS AD SVPRADICTVM ILLVSTRISSIMI HOLSATIAE DVCIS PATRVI SVI ARTICVLVM RESPONSIO.

MAGNA NECESSITAS FVIT EA PATRVE quanta autem fuerit in præcedentibus deduximus. Dux Holſatiæ eras imperij in angulo conſtitutus, quod tamẽ unũ conquereris defuiſſe tibi, nempe conſilium, auxilium imperij, alijs perſuadeas oportet in tyrannidem tuam (uerbo abſit inuidia) imperium euocandum eſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Lubicenſes ducem non ideo protectorem aſciuerunt, ut illos ſub imperio idem contineret ſed ut per illum nobilitati finem imponerent, utq; eundem ludibrio haberent, quemadmodum olim milites Regillianum.

Sed reges omnes execratus es, neceſſum eſt igitur, ut & tandem & imperium ſentiat, qualem hactenus principem fouit. Lubicenſes confœderatos tuos eam ob rem feciſti, ut eoſdem ſub imperio Romano tuereris, utq; ita à principibus habeantur rogas. Atqui illi te non ideo protectorem aſciuerunt. Nam ſuis opibus potentiores ſunt, q̃ qui ab imperio diu illi poßint. Sed ut te in partes pertracto de cuncta nobilitate faciliorem triumphum agerent, nulla tua gloria, ſed magna ſane culpa cum cenſuri ſint omnes principes quantarum tu rerum initium prebueris. Indidere hi tibi ſpecioſum protectoris nomen, ut eos quaſi Camillus alter iam profligatos é manibus noſtris eriperes. Et tute interea nõ conſpiraſti, quanto id tui ludibrio effecerint, quando neq; profligati erant, neq; opera tua indigebant niſi in quantum ſimplicitatem tuam ridere uolebant, eoq; te nomine regem fecere, quo olim Regillianus quidã

Lubicenſes nunq̃ ducã neq; generi illius bene uoluerunt.

aſſumptus eſt. Et prodis hic patrue, quod dißimulare non potes, tuã cum fœneratoribus concordiam, qui neq; unq̃ tibi, neq; generi tuo bene uoluerunt. Noluiſti ab imperio Lubicenſes ſeparari. Sed hi te ta-

Rex Chriſtiernus neminẽ prouocare aduerſus ducem uult niſi iuſte.

men ab imperio pertraxerunt, niſi quod nouum tibi non eſt cum Francis fœdus, neq; iam primum in idipſum conſenſiſti. Petis à Sacratiſſimo Cæſare ab Illuſtrißimo Ferdinando, ne per noſtras querimonias prouocentur. Sed terribiles illos conatus noſtros conſiderent, quos aduerſum te moliti ſumus. Et nos querimonijs noſtris prouocare aduerſum te neminem uolumus, niſi omnes iuſte factum iudicaturi ſunt, quod famam, quod honorem aduerſus perfidiam tuemur. Terribiles conatus quod aduerſum te moliti ſumus, nemo adhuc mortaliũ nouit, neq; nos, neq; tu, neq; ſcelerati illi impoſtores, qui te ſeduxerunt. Aut ſi noſti in

Ad id, quod dux ait, dei iudicio factũ eſſe, ut rex expulſus ſit.

medium profer. Tutatur nos conſcientia noſtra. Aduerſum te nihil meditati ſumus. Tu aduerſus nos nihil malorum pretermiſiſti. Iuſto dei iudicio expulſos nos ais patrue. Et fatemur iuſtum dei iudicium eſſe, quo omnes homines punit. Peccatores ſumus. Miſeri ſumus. Hæc &

Fatetur rex dei reſpectu longe maiora ſe promeritum eſſe.

longe maiora meriti ſumus non diffitemur. Gratiam agimus, quod nos tandem reſpexerit. Siquidẽ hæ calamitates noſtræ magna indicia ſunt miſericordis erga nos dei. Quos enim diligit caſtigat. Nihil remoramur. Patienter hactenus hæc mala pertulimus, non q̧ noſtris id uiribus

Rex ab omnibus hominibus derelictus à deo derelinqui non ſperat.

effecerimus, quando ex nobis plane fatemur, nihil bonorum fieri poſſe, ſed q̧ oſtendere uoluerit nondum tam defecatis uiribus eſſe ſe, ut non poßit, in infirmis etiam homuncionibus gratiam inſpirare & ex lapi-

dibus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

dibus filios Abrahæ efficere. Iuſto iudicio dei expulſi ſumus, iuſto iudi=
cio dei inter tot pericula conſeruati. Derelicti ſumus ab omnibus morta=
libus. Atq; h[illegible] quibus quondã terrori fuimus, nunc ludibriũ ſumus.
Amici erant multi, nunc in his exilijs noſtris tandem didicimus, quid
in amicis, quid in opibus ſpei reponendum ſit, omnes fugiunt, omnes
auerſantur, omnes derident, omnes in probrum, & contumeliam uer
tunt, patientiam noſtram. Inſequuntur, dira intentant, qui niſi fuiſſe=
mus quondam, nunc ipſi non eſſent. Hæc fatemur patrue. Hæc ſi le=
gis tandem conſydera abyſſum iudiciorum dei. Neq; enim protinus fit,
ut tu dei iudicium ſubterfugias, quod in id patruelis tuus rex Chriſtier=
nus inciderit. Neq; arbitrari debes confeſtim ſanctum eſſe te, quod nos
miſeri citra omnem amicorum conſolationem profugi degamus. Nullaq;
alia cuſtodia quam dei omnipotentis miſericordia à tot inſidijs in caput
noſtrum comparatis tegamur. Num aliquando legiſti, quod ſcriptum
eſt, non eos ſolos peccatores, qui talia paßi ſunt, neq; ſolos malos eſſe
in quos mõs Siloe cecidit? Atq; iſtud quidem humanum iudicium eſt,
quo ſtatim beati exiſtimantur, quos aut perpetuus delicatæ uitæ conſer=
uat tenor, aut prodiga bonorum fortuna locupletat. Ceterum longe ali=
ud dei iudicium eſt. Num ſcriptum eſt, Stulte hac nocte animam tuam
repetunt abs te, quæ uero paraſti, cui cedet? Tu quidem nunc à mitra=
tis illis ſcortatoribus rex uocaris. Forte etiamnum obediunt. Et audis
interea regem Chriſtiernum patruelem tuum incerto in loco deliteſcere.
Nunc huc nunc illuc uagari. Neminem illi principum ex animo bene
uelle, omnes ſua negocia cauſari quur ſuppetias ferre non poßint, neq;
affinitatem, neq; regium nomen, neq; potentiam preteritam eſtimari.
Et hæc audiens, letaris ſane, & modo ex tuis ad Hafniã caſtris, modo
ex Flenſborgo literas contumeliarũ aduerſum nos plenas emittis. Cin=
gunt te Epiſcopi Cayaphæ, cingunt fœneratores & publicani, & mo
do is compertum eſſe ſibi ait, neminem principum nobis bene uelle. Al=
ter corruptos huius, corruptos illius conſiliarios à ſe ait, ut negocijs no=
ſtris tragula inijciatur. Tertius ſtabilitum tibi regnum iri promittit, &
ſpecioſis collatis titulis gratiam tuam per fas & nefas uenatur. Et iſthoc
dei iudicium eſt. Et gaudes cum hæc tibi exponuntur. Leticia tibi ingens
oboritur, ubi in extremam nos paupertatem redactos eſſe comperiſti.
Proclamas confeſtim iudicium dei, iudicium dei. Et ſane iudicium dei eſ=
ſe, non inficiamur. Nos ſubinde eſurimus, Sudamus, noctes & dies
inſidijs

Abyſſus iudiciorũ dei

Non ex eo q; in ma=
nus domini ceciderit
rex exiſtimare debet
dux ſe euaſurum eaſ=
dem. Lucæ.xiij.

Dux medijs in delicijs
uiuit dum rex Chriſti
ernus magna omnium
rerũ penuria exulat.

Hoc faciũt publicani.

Dux in regis calami=
tatibus et miſeria gau
det.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

inſidijs proſpicere cogimur errabundi, uagi, et nullo in loco manentes. Tu quietus ſedes, edens, bibẽs, ipſaſq; uſq; adeo intermedias delicias. Neq; deſunt, qui aliquando noſtri erant, nunc tibi ſoli applaudentes.

Rex Chriſtiernus quondam floruit tribus opulentißimis regnis imperans.

Neq; deſunt, qui caput etiam noſtrum pollicẽantur. In ſumma hæc omnia dei iudicia ſunt. Floruimus olim tribus opulentißimis regnis aliquãdo citra rebellionem potiti, nunc ea nobis adempta iudicio dei ſunt. Tu in flagellum datus es nobis, tu in iram dei, in abominationem regi

Conſyderate rerum omnium uicißitudinem o reges et principes.

Chriſtierno accidiſti. Neq; perinde tamen perpetuam tibi fœlicitatem metiri debes. Veniat in mentem tibi Atthylæ Pannonis: Veniat Tamberlanis, Scythæ, quorum uterq; ſe dei iram, dei flagellum, nec immerito uocitabat. Finem tamen, qualem nacti ſint uide, ne quiſpiam tibi

Ad id quod dux ſacratißimũ Cæſarem Karolum & Ferdinandum orat.

preſcribat. Karolum oras, Ferdinandum oras, ab omnibus principibus poſtulas, ut cauſæ tuæ patrocinentur: iterum renouas ſtultam illam de acceptata regni Daniæ poſſeßione excuſationem: idq; Rethorum more, dum ſubijcis Epilogo idipſum, quod omnem maculam cauſæ tuæ reris ademptum. Neq; id tibi inuidemus ſane, quando iam ſatis oſtendimus, qualis ſit ille Hercules tuus, quo principũ animos te exiſtimas domiturum. Tandem aliquando meminiſſe uelimus te fragilita-

Dignum rege dictũ.

tis humanæ, atq; rerum omnium uicißitudinis. Sed hic rident ſcortatores tui, quibus patientia noſtra peruenit in contumeliam. Iam ex duabus his euulgatis epiſtolis tuis, ex ſua cur nos expulerint excuſatione

Admirabilia opera dei.

omnes ad ſe principes pertractos eſſe exiſtimant: neq; ullum nobis refugij locum ſupereſſe. Et cum hæc legimus iuſtum dei iudicium ueneramur, qui dedit nos in opprobrium omni homini, qui omnium men-

Rex in deũ cauſæ ſuæ iudicem confidit.

tes à nobis alienatas eſſe uoluit, ut admirabiliora illius opera eſſent uidenda hominibus, quod citra humanum adminiculum erga nos benignitatem ſuam oſtendiſſet, In id confidimus, in id ſperamus. Amicorum, qui

Regis Chriſtierni calamitas.

olim fuere rara nũc copia eſt. Principes, conſanguinei, affines, receſſere. Opes, diuitiæ, potẽtia, euanuit. Iuuenilis impetus conſenuit. Soli ſumus relicti ſumus, omnibus oneri, omnibus ludibrio. Tu qui ſupereſſe nobis poßint àuertis, & ad te pertrahis. Dubia omnia, Infeſta omnia

Fortiter dictum.

nobis facis. Neq; te permouet patruelis miſeria, neq; humana calamitas, neq; fortunæ memoria. Itaq; unum neceſſario faciemus. Fortiter quæ dicemus, tam fortiter facere nõ poßimus. Si omnes principes fratres affines, conſanguinei, nos auerſentur, omnes à nobis ſubſidium, quod tu tantopere petis ſubtrahant. Si omnis ordo, ſexus, conditio, ſtatus, nos

execretur,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

execretur, paratũ ad deum refugium habemus. In eum confidimus, illi cauſam noſtram committimus, is iudex eſto. Damus tibi omnes, ex quo cauſæ noſtræ patrocinari non poteſt ueritas, iudiciũ requiſiuimus, neq; conceſſum eſt, nihil omiſimus, quod in eam rem pertineret, & ludibriũ & abominatio facti ſumus. Proinde omnes ſua ſibi habeant, Valeãt ſi ita uolunt principes, reges, affines, conſanguinei, quando neq; illos afflictio, neq; calamitas noſtra permouit. Deum expetimus, ad illũ appellamus, illi cauſam noſtram totam committimus, quando noſtri ad huc nullus miſertus eſt. Viuemus interea, ſi ita placet, miſeri, egeni, inopes, uiuemus ſoli, errabundi, nuſquam tuti, nuſquã grati. Viuemus omnibus in ludibriũ, in contumeliã, in abominationem, exules, peregrini, nudi. In neminem quam in deum confidentes, qui puſillorum ſubinde recordatur. Ita uidebis patruelem tuum affectum eſſe, atq; in uotis ſemper habes. Sed nos tibi melius apprecabimur. Deus tui miſercatur Friderice patrue, neq; enim tale quid tibi uelimus accidere, quale nobis nõ deſinis imprecari. Sed & hoc dei iudicium eſt, grato a nobis animo perferendum.

Si nullus principum regi Chriſtierno ſuppetias ferat illum tamen adhuc in deum confidere.

Animaduertite hæc reges & principes, qui potentiã habetis. Nam et rex Chriſtiernus aliquando impotens non fuit.

CORNELIVS DVPPLICIVS SCEPPERVS.

Illuſtrißimi Daniæ regis Chriſtierni in aduerſarios defenſio, fœliciter finitur per typographum Melchiorem Lotherum, Anno dominicæ incarnationis M. D. XXIIII.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 243 4° copy 2